

139

7 18

201311

Calendar

pe

anul dela Christos

1904.

Anul XXV.

Prețul 50 fileri.

ARAD,

EDITURA TIPOGRAFIEI DIECESEI GFECO-ORIENTALE ROMÂNE A ARADULUI,

BIBLIOTECA

Arad

No. inv. de sporire

19

Cronologia pe anul 1904.

Dela	facerea lumii după Suidas (600 înainte de Christos)	7904
"	facerea lumii după cei 70 de traducători ai bibliei	7538
"	facerea lumii după era bizantină sau constantinopolitană bisericăscă	7412
"	facerea lumii după socotela lui Eusebiu	7104
După	periodul Iulian (1 Ian. 4713 înainte de Christos)	6617
"	calendarul vechiu al Evreilor (4005 înainte de Christos)	5909
"	calculul comun	5887
"	calculul nou al Evreilor (ecvinocțiul de primăvară 3791)	5695
Dela	fundarea Romei (24 Aprilie 753 înainte de Christos)	2657
"	mărtea lui Alesandru-Cel-Mare	2236
"	îndreptarea Calendarului Iulian prin Sosigene (1 Ian. 45 înainte de Christos)	1949
"	nașcerea Domnului nostru Isus Christos	1904
"	risipirea Ierusalimului prin Romani (1 Septembrie a. 64 după Christos)	1835
"	descălecarea Romanilor în Dacia sub împăratul Traian	1799
"	primirea legii creștine de către Romani	1798
"	năvălirile barbare în Dacia-Traiană: (Goții, Gepizi, Avari, Huni etc.)	1629
"	cel dintâiu Sinod Ecumenic din Nicea	1579
"	introducerea clopotelor în bisericile creștine	1504
"	căderea imperiului roman apusean	1428
"	era mohamedană (fuga lui Mohamed 'dela Mekka la Medina 622 după Christos)	1282
"	venirea Ungurilor în Europa (830 după Christos)	1074
"	fundarea regatului ungar (1000 după Christos)	904
"	desbînarea bisericeii apusene de cea răsăritenă	851
"	întemeierea statului Țării-românești prin Radu-Negru Basarab, Domnul Făgărașului	814
"	începutul resbóielor cruciate	810
"	domnirea Casei Habsburgice în Austria	623
"	inventarea ochelarilor	611
"	aflarea pravului de pușcă	572
"	reîntemeierea statului Moldovei prin Dragoș-Vodă	559
"	darea hârtiei	531
"	construirea celei dintâi violine	464
"	aflarea tiparului	462
"	ocuparea Ierusalimului prin Turci	450
"	descoperirea Americii (11 Octombrie 1492)	412
"	mărtea lui Ștefan-Cel-Mare	399
"	reformația lui Luther	387
"	căderea Ungariei la Mohači și venirea ei sub Casa de Habsburg (1526)	378
"	desrobirea limbii române de slavonă prin întâia carte tipărită românească	335
"	Mihail Vitézul ca domn al Țărilor române	335
"	îndreptarea Calendarului Iulian prin Papa Grigorie XIII (15 Octombrie 1582)	322
"	aducerea cartofilor în Europa	320

	Anii
Dela începerea sădii tutunului (Tabacului) în Europa	313
" aflarea mașinilor cu abur	205
" descoperirea Australiei	205
" trecerea Transilvaniei sub Casa de Habsburg	204
" anebsarea Bucovinei la țările austriace	129
" aflarea trenului în Anglia	127
" construirea primului balon	121
" revoluțiunea lui Horea	120
" descoperirea curentului electric	114
" aflarea altoirii vîrsatului	110
" aflarea luminatului cu gaz	104
" aflarea corăbiilor cu vapor (abur) de R. Fulton în America	98
" înființarea preparandiei în Arad	92
" prima răpire a Basarabiei prin Ruși	91
" nașcerea Majestații Sale ces. și reg. ap. FRANCISC IOSIF I. (6/18 August 1830)	74
" primul telegraf cu scriere	72
" aflarea mașinilor de cusut	61
" revoluția din Europa și din patrie	56
" ștergerea iobăgiei (Dumineca tuturor Sfinților 6/18 Iunie 1848)	56
" urcarea pe tron a Majestații Sale FRANCISC IOSIF I. (2 Decemvre 1848)	56
" unirea principatelor române	45
" reînființarea metropoliei ortodoxe a Românilor din Transilvania și Ungaria	40
" detronarea principelui Ioan Cuza	38
" suirea pe tronul României a M. Sale Regelui Carol	38
" războiul Austriei cu Prusia (Königgrätz)	38
" introducerea dualismului, împărțirea în două a imperiului Habsburgic	37
" revenirea Romei ca capitală a Italiei	34
" primul Sinod anual al eparchiei ortodoxe arădane	34
" reînființarea imperiului german	33
" trecerea la cele eterne a marelui arhiepiscop Andreiu Băton de Șaguna (16 Iunie 1873)	31
" proclamarea independenței statului român	27
" răpirea din nou a Basarabiei prin Ruși	26
" proclamarea regatului român și încoronarea primului rege român	23
" descoperirea fonografului și telefonului	17

Sărbători și alte zile schimbăcioase.

Carnevalul (câșlegile) dela deslegarea luminilor, din 7 Ian. până în Dumineca lăsatului de carne, 1 Febr. Triodul se începe în 18 Ian. Lăsatul de brînză în 8 Febr. Bunavestirea în Joia-Mare (25 Martie), Sf. Pașci în 28 Martie. Sf. martir George Vineri a 4-a sept. după Pașci. Înălțarea Domnului în 6 Maiu. Rosaliile în 16 Maiu. Postul SS. Apostoli Petru și Pavel 5 săptămîni și 2 zile, ziua lor Marti. Nașcerea Domnului (Crăciunul) Sămbăta.

Posturile.

Zilele de Mercuri și Vineri de peste an. Ajunul Botezului în 5 Ian. Postul Pașcilor din 9 Febr. până în 27 Martie. Postul S. Apostoli Petru

și Pavel, din 24 Maiu până în 28 Iunie. Postul Adormirii Născătoarei de Dumnezeu dela 1—14 August. Tăierea capului St. Ioan în 29 Aug. Ziua Crucii în 14 Sept. Postul Nașterii Domnului (Crăciunul) din 15 Nov. până în 24 Decemvre.

Deslegări de post: Mercurile și Vinerile dela Crăciun, până la ajurul Bolezului. Cele din săptămâna brânzii, din săptămâna după Pașel (luminată); precum și cele din săptămâna după Rosalii.

Anotimpurile :

Primăvara începe în 8/21 Martie la 2 ore 11 min. noaptea.
Vara începe în 8/21 Iunie la 10 ore 7 minute sara
Toamna începe în 10/23 Septemvre la 1 oră 1 min. ziua.
Iarna începe la 9/22 Decemvre la 7 ore 39 min. dimineața.

Întunecimi.

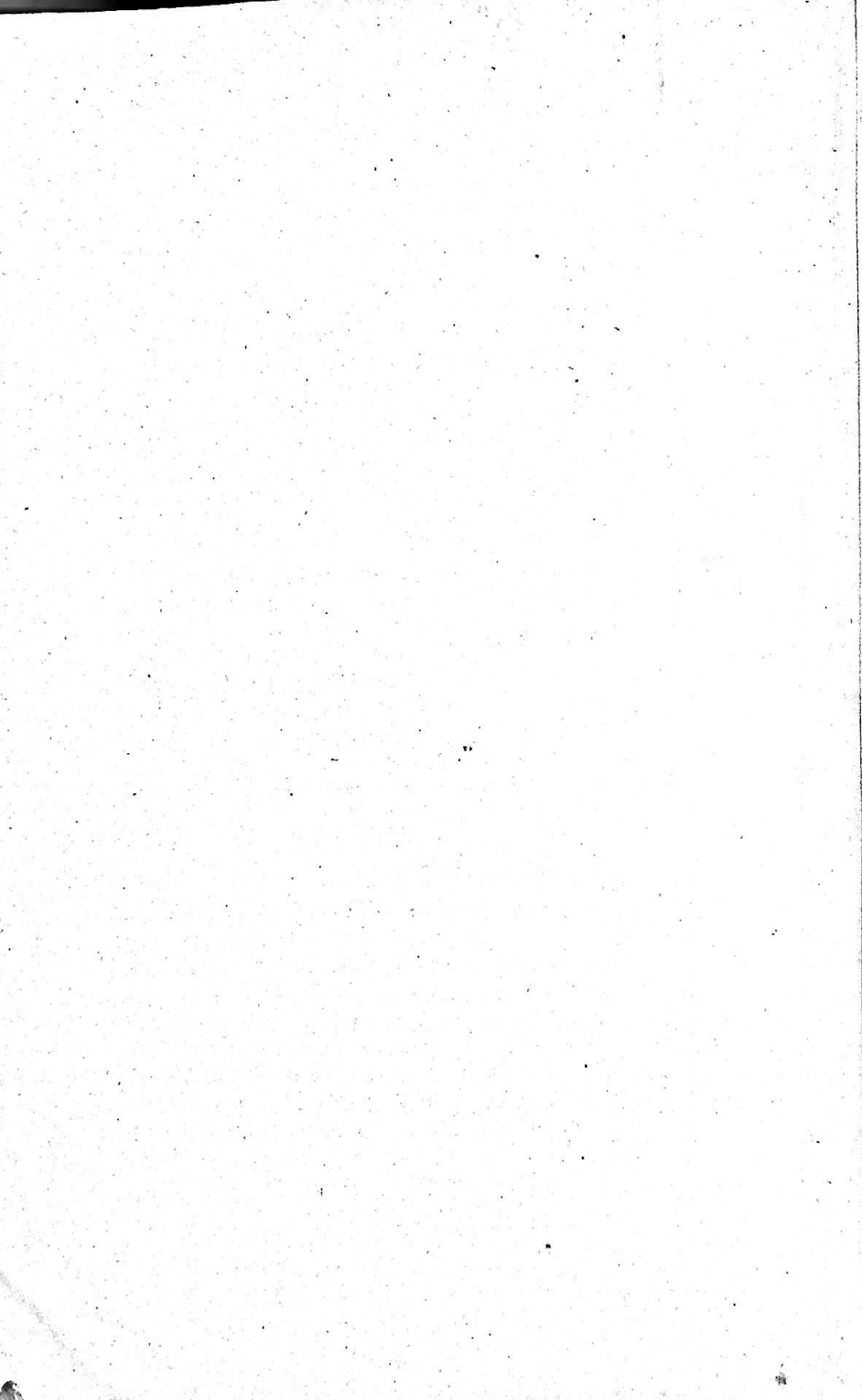
În anul 1904 vor fi: două întunecimi de soare, cari însă în părțile noastre nu se vor pute vedé. Întunecimi de lună în anul acesta nu vor fi.

1-a întunecime de soare (în formă de inel) va fi în 4/17 Martie. Se va începe la 3 ore 53 minute după miezul nopții și va ține până la 10 ore 1 minută ziua.

2-a întunecime totală de soare va fi în 9 Septemvre st. n. Se va începe la 7 ore 24 minute sara și va ține până la 1 oră 37 min., după miezul nopții.

Regentul anului

e planeta *Mars*. Cât privește depărtarea ei de soare e a doua după pământul nostru. Acésta planetă escelează prin lumina sa roșie. Privind-o cu ocheanul, să observă a fi împistritată cu puncte roșii și verzi din cari să deduce, că cele roșii sunt continente; éra celea verzi — apă. Din observarea acestor puncte se constată mai departe, că planeta Mars să învêrte în jurul osiei sale în timp de 24 ore 37 minute. Anul acesta va fi mai mult umed decât uscat și de aceea putem conta la un rod îndestulitor.

1904 Zilele sept.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Sórele
Joi	1 (†) Taier. Imp., S. Vasilie	14 Felix	7 48 4 27 răsare la puno
Vineri	2 P. Sivestru, m. Teagen	15 Mauriț pust.	în septăm.
Sâmb.	3 Prf. Malachia, m. Gordiu	16 Marcel	acésta frig

Dumineca înaintea Botezului Ev. dela Marcu c. 1, v. 1, glas 7 a înv. 10.

Dum.	4 C. Teoctist, Sob. 70 Ap.	17 Antoniu	7 44 4 32
Luni	5 M. Teopempt, Teona	18 Maurus	
Marți	6 (†) Botezul Domnului	19 Canut	vântos
Merc.	7 (†) S. Ioan Botezăt.	20 Fabian	până
Joi	8 Cuv. George și Domnica	21 Agnes	în 9 l. c.,
Vineri	9 Mrt. Poliect, Eustratie	22 Vince	se înse-
Sâmb.	10 P. Grig., Domet., Marcian	23 Logd. Mariei	ninează

Dumineca după Botez, Ev. dela Mateiu, c. 4, v. 8, gl. 8, a înv. 11.

Dum.	11 Cuv. Teodosiu, s. M.	24 Timoteus	7 37 4 48
Luni	12 Mart. Ermil, m. Merțiu	25 Intorc. l. Saul	
Marți	13 SS. Părinți uciși în Sinai	26 Policarp	Timp
Merc.	14 C. Pavel, Ion Colibaș	27 Ioan Crisost.	frumos.
Joi	15 Înch. cu lanț. Ap. Petru	28 Carol cel M.	zile
Vineri	16 C. Antonie cel mare	29 Francisc	frumôse
Sâmb.	17 SS. p. Atanasu și Ciril	30 Adelgunda	de érnă

Dumineca Vameș. și a Faris. Ev. dela Luca cap. 18, v. 8-9, gl. 1 a înv. 1.

Dum.	18 Păr. Grigorie	31 Petru	7 30 4 58
Luni	19 C. Macarie, m. Eufr.	1 Febr. Ign.	
Marți	20 C. Eutim, Vas, Vasilid	2 (†) Int. Dlui	timp
Merc.	21 C. Maxim, Valerian, Cand.	3 Blasiu	mole
Joi	22 A. Timot., m. Anastas	4 Veronica	ninsóre
Vineri	23 M. Clement, Salman	5 Agata	amestecat
Sâmb.	24 C. Xenia m. Pausir, Teodt.	6 Dorotea	cu
			plóie

Dumineca Fiului rădăcit, Ev. dela Luca c. 15, v. 79, gl. 2, a înv. 2.

Dum.	25 C. Grig., Puplie, Maris	7 Romuald	7 22 5 09
Luni	26 C. Xenof., Arcadie	8 Solomon	
Marți	27 Ad. mōșt. l. Gură de aur	9 Apolonia	mai mult
Merc.	28 C. Efrem și Paladiu	10 Gabriela	vântos
Joi	29 Ad. mșt. s. Ign., m. Sarvil	11 Desider	ninsóre
Vineri	30 (†) SS. Vas. Greg. și Ioan	12 Livia	timp rece
Sâmb.	31 S. Ciril, Ioan, m. Victorin	13 Ecaterina	și frig

1904. Zilele sept.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Sórele răsare/apune
--------------------------	-------------------	-----------------	------------------------

Dumineca lăsatului de carne, Ev. dela Mateiu c. 25, v. 106, gl. 3, a inv. 3.

Dum.	1 M. Trifon, Perpetua	14 Valentin	7 10 5 21
Luni	2 Φ Intimpin. Domnului	15 Faust	
Marți	3 C. Simeon și Ana	16 Iuliana	timpuri
Merc.	4 C. Izidor, m. Avramie	17 Donatus	rele,
Joi	5 M. Agata, m. Teodula	18 Concordia	vânt
Vineri	6 P. Vucol, m. Fausta	19 Susana	plóie
Sămb.	7 C. P. Partenie, Luca	20 Aladar	cu
			ninsóre

Dumineca lăsatului de brânză, Ev. dela Mateiu c. 6, v. 17, gl. 4, a inv. 4.

Dum.	8 M. Teodor Strat., Zaharia	21 Eleonora	6 59 5 31
Luni	9 S. M. Nichifor, Marcel	22 Petru	
Marți	10 M. Haralampiu, Valentina	23 Serenus	ninsóre
Merc.	11 M. Vlasie, Teodora	24 Mateias	cu plóie
Joi	12 P. Meletie, Satornin	25 Victorin	schimbă-
Vineri	13 C. Martinian, Eulogie	26 Alesandru	cios
Sămb.	14 C. Auxentie, Maron	27 Leandru	frumos
			cu sóre

Dumineca I din post, Ev. dela Ioan c. 1. v. 5, glas 5, a inv. 5.

Dum.	15 Ap. Onisim, m. Maior	28 Roman	6 45 5 41
Luni	16 M. Pamfilie, Valent, Flav.	29 Simeon	
Marți	17 M. Teodor Tiron, Mariana	1 Martie Albin	noros
Merc.	18 P. Leon papa Romei	2 Simplicius	vânt
Joi	19 Ap. Archip și Apfia	3 Cunigunda	séra
Vineri	20 C. P. Leon ep., Agaton	4 Casimir	noros
Sămb.	21 C. Timoteiu, Mauriciu	5 Eusebius	nóptea
			frig

Dumineca II. din post, Ev. dela Marcu cap 2 v. 7, glas 6 a, inv. 6.

Dum.	22 M. din Eugenia, Talasiu	6 Victor	6 31 5 49
Luni	23 M. Policarp, c. Antoniu	7 Toma	
Marți	24 Afl. cap. S. Ioan Botezăt.	8 Gotfrid	vânt
Merc.	25 C. Tarasie m. Regina	9 Francisca	séra
Joi	26 M. Parfirie, Fotni Samar.	10 S. 40 Martiri	noros
Vineri	27 C. Procopiu, Decapolit	11 Constantin	nóptea
Sămb.	28 P. Vasilie, m. Proteriu	12 Grigoriu	frig
			vânt

Dumineca III. din post, Ev. dela Marcu cap 8 și 9 v. 37, glas 7 a inv. 7

Dum.	29 M. Casian	13 Rozina	6 17 6 01
------	--------------	-----------	-----------

MARTIE

are 31 zile.

Germănar.

1904. Zilele sept.	Calendarul Iulian	Calend. Geger.	Sórele resare/apune
Luni	1 Cuv. Eudochia, Domnina	14 Matilda	Vânt, timp moderat, frig moderat
Martî	2 M. Teodot, Isichie, Coint	15 Cristof	
Merc.	3 M. Eutropiu, Cleonie,	16 Henrich	
Joî	4 C. Geras, m. Acațiu	17 Gertrud.	
Vineri	5 M. Conon, m. Archelau	18 Alexandru	
Sâmb.	6 42 mucenici din Amoreia	19 Iosef	

Dumineca IV. din post, Ev. dela Marcu cap 9, v. 40., glas 8 a inv. 2.

Dum.	7 MM. Eug. Eteriu, Elpidiu.	20 Hubert	6 05 6 10
Luni	8 C. Teofilact, Pavel	21 Benedict	moderat timp frumos. frig noros, moderat
Martî	9 SS. 40 Mucenici	22 Octavian	
Merc.	10 Mar. Codrat, Ciprian	23 Geza	
Joî	11 C. Sofronie, Piemie	24 Gavriel	
Vineri	12 C. Teofan, Grig. Dialog.	25 (†) Buna-vest.	
Sâmb.	13 Păr. Nichifor, Pupliu	26 Manuila	

Dumineca V. din post, Ev. dela Marcu cap 10 v. 47, gl. 1 a inv 9.

Dum.	14 C. Benedict, Eusimon	27 Rupert	5 51 6 20
Luni	15 M. Agapiu, Romil	28 Gustav	noptea recoare vânt moderat, frum, cu soare
Martî	16 M. Sabin, Anin	29 Ciril	
Merc.	17 Cuv. Alexiu, m. Marin	30 Ioan	
Joî	18 P. Chiril, m. Eucarp.	31 Benjamin	
Vineri	19 MM. Chrisant și Dariu	1 April Hugo	
Sâmb.	20 C. Nichita, Alex., Claudia	2 Francisc	

Dumineca VI. a Floriilor, Ev. dela Ioan cap 13, v. 41.

Dum.	21 (†) Florile C. Iacob	3 (†) S. Paști	5 37 6 31
Luni	22 M. Vasilie și Drosida	4 (†) Isidor	frumos moderat noros timp frumos noros
Martî	23 C. Nicon, Domețiu	5 Vince	
Merc.	24 MM. Artemon, Parteniu	6 Celestin	
Joî	25 (†) Buna-vestire	7 Armin	
Vineri	26 Arch. Gavril, m. Vatus	8 Dionisiu	
Sâmb.	27 C. Matrona, prof. Anania	9 Dimitrie	

Dumineca Pașcilor. Ev. dela Ioan, cap. 1. v. 1.

Dum.	28 (†) S. Paști (Cuv. Harion)	10 Daniel	5 24 6 40
Luni	29 (†) Adonazi (c. Marcu)	11 Leo papa	ziua cald noaptea
Martî	30 (†) Cuv. Ioan scarariul	12 Iuliu	
Merc.	31 M. Ipatie, Avda, Veniamin	13 Iustin	

APRILIE

are 30 zile

Prier

1904. Zilele sept.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Sórele răsare/apune
Joi	1 C. Maria eg, p. Gerontie	14 Tibor	récoare
Vineri	2 C. Tit, m. Amfian	15 Anastasia	noros
Sâmb.	3 C. Nichita, m. Galic	16 Lambert	moderat

Duminea a II-a a Tomiî Ev. dela Ioan cap. 20, v. 65, gl. 1, a inv. 1.

Dum.	4 Cuv. Iosif, Forvin	17 Rudolf	5 10 6 50
Luni	5 M. Claud., Teod., Serap.	18 Apolonia	
Martî	6 Cuv. Eutimie	19 Crescentia	vânt
Merc.	7 Păr. Gregoriu	20 Agnes	noros
Joi	8 Apost. Irodion	21 Sulpitius	schim-
Vineri	9 M. Eupsichie, Avdiisus	22 Sotir, Caius	băcios
Sâmb.	10 M. Ter., Pomp., Max.	23 Bela	timp noros

Duminea a III-a a Mironosişelor, Ev. dela Marcu c. 15, v. 69, gl. 2, a inv. 3

Dum.	11 M. Antipa, c. Trifina	24 Georgiu	4 5 7 6 59
Luni	12 C. Vas., m. David, c. Ant	25 Marco evang.	
Martî	13 M. Artemon, Chindilian	26 Cletus	zile fru-
Merc.	14 P. Martin, m. Ardal.	7 Peregrin	moase
Joi	15 SS. Ap. Arist. Trof. m. Cr	28 Vitalios	pe urmă
Vineri	16 MM. Leon, Gal. Calid.	29 Petru	furtună
Sâmb.	17 C. Simeon, p. Agăpet	30 Catalina	viscol ploaie

Duminea IV-a a Slăbănoguluî, Ev. dela Ioan, c. 5, v. 14, gl. 3, a inv. 4.

Dum.	18 P. Ioan, m. Sava Gotul	1 Maiu Fil., J.	4 45 7 09
Luni	19 C. Ioan, Pafnuţiu	2 Atanasiu	
Martî	20 C. Teodor, Zotic, Ches.	3 Afăarea crucii	récoaro
Mierc.	21 M. Ian., Al. Max., Ap.	4 Florian	cald
Joi	22 Ap. Natanail, c. Teodor	5 Pius	zile se-
Vineri	23 (i) S-tul. muc. Georgiu	6 Ioan	nine
Sâmb.	24 C. m. Elisav., Valent.	7 Gizela	şi calde

Dum. V-a Samarinenţei Ev. dela Ioan cap. 4, v. 12, glas 4, a inv. 7.

Dum.	25 Ap. şi ev. Marcu	8 Mihai	4 35 7 18
Luni	26 M. Vas. ep., s. Glaf, Iusta	9 Gregoriu	
Martî	27 M. Simeon, r. Domnuluî	10 Victoria	timp plăcut
Merc.	28 A. Iason, m. Quintil.	11 Albert	noros
Joi	29 M. M. Ruf, Art., Magnu	1 (i) Înălţ. Dlu	furtună
Vineri	30 A. Iacov, fr. I. Ioan, Donat	13 Servatz	récoare

1904. Zilele sept.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Sórele răsare: apune
Sâmb.	1 Pr. Eremia, m. Filosoful	14 Bonifacius	frig

Dum. a VI-a a Orbului Ev. dela Ioan cap 9 v. 37, glas 5, a inv. 8.

Dum.	2 Adub. mōšt. s. At.	15 Sofia	4 26 7 28
Luni	3 M. Timoteiu, Rodopian	16 Ioan Nepom.	
Marți	4 M. Pelagia, s. Leontie	17 Ubald	noros
Merc.	5 M. Irina, Gaiu, Gaian	18 Felix	zile fru-
Joi	6 (†) Înălțarea Domnului	19 Bernhard	moase și
Vineri	7 MM. Acaciu, Satorn., Ruf	20 Iulia	calde
Sâmb.	8 Evang. Ioan, c. Arsen.	21 Silard	senin și
			récoare

Dum. a VII-a a SS. Părinți Ev. dela Ioan cap 17. v. 56, glas 6 a inv. 10.

Dum.	9 Prof. Isaia m. Gordian	22 (†) Rosaliile	4 19 7 36
Luni	10 Ap. Sim. Zilot m. Alfiu	23 (†) a 2 zi d. R.	
Marți	11 M. Mochie, m. Dioscor	24 Ioana	vânt
Merc.	12 C. Epifanie, German	25 Urban	cald
Joi	13 M. Gliceria, p. Sergie	26 Filip	noros
Vineri	14 M. Isidor, Terapont	27 Margita	vânt
Sâmb.	15 Par. Pachomie	28 Wilhelm	ploaie
			recoare

Dumineca Rosaliilor, Ev. dela Ioan, cap. 7, v. 27.

Dum.	16 (†) Rosaliile	29 Miksa	4 12 7 43
Luni	17 (†) Ap. Andronic	30 Nandor	
Marți	18 M. Dionis și Pet., Paulin	31 Angela	timp ne-
Merc.	19 M. Patrichie, Memandru	1 Iun. Nicodin	plăcut re-
Joi	20 C. Nichita, Tol., Ascla	2 (†) Ziua Dlui	coare di-
Vineri	21 (†) S. S. Const. și Elena	3 Clotilda	mineața
Sâmb.	22 M. Vasilisc, Codru	4 Quirinus	și seara
			rece

I Duminecă după Rosalii a tuturor Sântilor Ev. dela Mateiu cap 10, v. 38, glas 8, inv. 1.

Dum.	23 C. Mihail, m. Salona Rom.	5 Bonifacius	4 08 7 48
Luni	24 C. Simeon, Marciana,	6 Norbert	
Marți	25 Afl. cap. S. Ioan Botezat.	7 Lucretia	noros
Merc.	26 Apost. Carp. m. Averchie	8 Medard	senin
Joi	27 M. Eladie, Terapont	9 Primus	zile
Vineri	28 C. Nichita, M. Eutichie	10 Margit	frumoase
Sâmb.	29 M. Teodosia, c. Olvian	11 Barnabas	urmează
			furtune

Dum. II. după Rosaliit, Ev. dela Matei cap. 4, v. 9, glas 1, a inv. 2.

Dum.	30 C. Isachie, c. Varlaam	12 Ioan	4 06 7 53
Luni	31 M. Ermiu, Haralambie	13 Ant. de Pad.	cald

IUNIU

are 30 de zile

Cireșer.

1904. Zilele sept.	Calendarul Iulian	Cal. Gregor.	Sórele răsare/apune
Marti	1 M. Iustin, Firm	14 Antonia	senin
Merc.	2 M. Nichifor, Ion-cel-nou	15 Vitus	zile fru-
Joii	3 M. Luchilian, Paula	16 Iustina	moase
Vineri	4 P. Mitrofan, c. Sofia	17 Adolf	noros
Samb.	5 M. Doroteiu, Apolon	18 Marcel	ploaie

Dum. III. după Rosaliț, Ev. dela Matei cap 6, v. 18, glas 2, a inv. 3.

Dum.	6 P. Visarion, Ghelasiu, Atal	19 Gervasius	4 04 7 56
Luni	7 M. Teodot, Licarion	20 Silvestru	
Marti	8 MM. Nicandru, Marcian	21 Alois	schimbă-
Merc.	9 P. Chiril, s. Enata	22 Paulina	cios
Joii	10 M. Timoteiu, p. Teofan	23 Sidonia	furtună
Vineri	11 Ap. Vartolomeu Varnava	24 Ivan	senin
Samb.	12 P. Onufr. m. Antonina	25 Prosper	ploe caldă

Dum. IV. după Rosaliț, Ev. dela Matei cap. 8, v. 25, glas 3, a inv. 4.

Dum.	13 M. Achilina, c. Trifliu	26 Eremias	4 05 7 57
Luni	14 Prof. Eliseiu, c. Iulit.	27 Ladislau	
Marti	15 Prof. Amos, p. Augustin	28 Leo papa II.	zile
Merc.	16 Păr. Tihon, m. Mareu	29 (+) Petru, și I.	calde
Joii	17 M. Emanuil, Inocent. ș. a.	30 Leontinus	senin
Vineri	18 M. Leontie, Eterie	1 Iuliu Teod	noaptea
Samb.	19 Ap. Iuda fr. Dluș, m. Zos.	2 Teodot	noros ploaie

Dum. V. după Rosaliț, Ev. dela Mateiu, cap. 8, v. 28, glas 4, a inv. 5.

Dum.	20 M. Metodie, Calist.	3 Heliodor	4 08 7 55
Luni	21 M. Iulian, Afrodise	4 Ulric, episc.	
Marti	22 M. Eusebiu, Zenon	5 Dometius	vânt
Merc.	23 M. Agripina, Dimit.	6 Isăia	nopti ră-
Joii	24 (+) Nașterea S. Ioan bot.	7 Willibald	coroase
Vineri	25 M. Fevronia, s. Firmin	8 Elisabeta	zile
Samb.	26 P. David, Ioan Anțion	9 Antonia	calde cu vânt

Dumineca VI. după Rosaliț, Ev. dela Mateiu c. 9, v. 29, gl. 5, a inv. 6.

Dum.	27 Cuv. Samson, m. Anect	10 Amalia	4 15 7 52
Luni	28 Aduc. moșt. Ciril și Ioan	11 Papa Pius I.	
Marti	29 (+) SS. A. Petru și P.	12 Henrich	furtună
Merc.	30 Soborul s. Apostoli	13 Margareta	viscol senin

AUGUST

are 31 de zile.

Măsălar.

1904. Zilele sept.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Sórele răsare apună
--------------------------	-------------------	-----------------	------------------------

Dumineca XI. după Rosali, Ev. dela Mateiu cap. 18, v. 77, glas 2, a inv. 11.

Dum.	1 Scót. s. cruci și 7 s. Mac.	14 Eusebiu	4 56 7 12
Luni	2 Aduc. mōst. S. Ștefan	15 (†) A. Mariei	noros ploaie urmînd călduri de vară
Martî	3 C. Isachie, Dalmat	16 Rocus	
Merc.	4 Sfinții 7 coconî din Efes	17 Liberat	
Joi	5 M. Eusignie, s. Fabiu ☾	18 Ioana	
Vineri	6 (†) Schimbarea la față	19 Ludvig	
Sâmb.	7 Mart. Domeție, Narcis	20 (†) Ștefan r.	

Dumineca XII-a după Rosali, Ev. dela Mateiu cap. 19, v. 79, glas 3, a inv. 1

Dum.	8 Păr. Emilian, Triandafil	21 Bernath	5 05 6 59
Luni	9 Ap. Mateia, m. Antonin	22 Timoteiu	noros schim- băcios ploaie zile calde
Martî	10 M. Laurențiu, Sixt, Ipolit	23 Filip	
Merc.	11 M. Euplu, Zenon, Gaian	24 Bertalan	
Joi	12 M. Fotie, Anich., Castor	25 Ludovic	
Vineri	13 C. Maxim, Dositeiu ☾	26 Samuil	
Sâmb.	14 Prof. Michea, m. Luciu	27 Iosef	

Dumineca XIII-a după Rosali, Ev. dela Mateiu c. 21, v. 87, glas 4, a inv. 2.

Dum.	15 (†) Ad. Nasc. de D-zen	28 Augustin	5 14 6 46
Luni	16 M. Diomed, Alcibiad	29 Tăi. c. s. Ioan	noros furtună timp re- coros vînt și noros
Martî	17 M. Miron, Straton	30 Roza	
Merc.	18 M. Flor și Laur	31 Raimund	
Joi	19 M. Andreiu, c. Teofan	1 Sept. Egid.	
Vineri	20 Pr. Samuil m. Sev., Luc.	2 Absolon	
Sâmb.	21 Ap. Tadeu, m. Teocl. ☾	3 Serafin	

Dumineca XIV. după Rosali Ev. dela Mateiu cap. 22, v. 89, glas 5, a inv. 3.

Dum.	22 M. Agatonic, Severian	4 Rozalia	5 25 6 33
Luni	23 M. Lup, Irineu	5 Victoria	mai mult rêcoros noros noaptea rêcoare ploaie
Martî	24 M. Eutichie, Tațion	6 Magna	
Merc.	25 Ap. Vart., Tit, p. Epif.	7 Regina	
Joi	26 M. Adrian și Natalia	8 (†) N. Mariei	
Vineri	27 C. Pimen, Lib. Osiu ☾	9 Gorgonius	
Sâmb.	28 Cuv. Moise Arabul	10 Nicolau	

Dumineca XV. după Rosali Ev. dela Mateiu cap 25, v. 91, glas 6, a inv. 4.

Dum.	29 (†) Tăerea capului S. Ion	11 Teodora	5 35 6 19
Luni	30 P. Alex., m. Felix, Sept.	12 Tobias	zile fru- moase
Martî	31 Brêul Preacuratei	13 Maternus	

SEPTEMBRE are 30 de zile. **Răpciune.**

1904. Zilele săpt.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Sorele răsare/apune
Merc.	1 C. Simeon stêlp., m. Erm.	14 Înălț. S. Cruci	rêcoare
Joi	2 M. Mamant, Ioan ajun.	15 Hildegard	noros
Vineri	3 M. Antim, Aristion ☾	16 Ludmila	moderat
Sâmb.	4 M. Vavila, Prof. Moise	17 Nicodim	

XVI. Dum. după Rosați Ev. dela Mateiu, c. 25, v. 105, gl. 7, a inv. 5.

Dum.	5 Pr. Zacharia, m. Urban	18 Tom	5 43 6 05
Luni	6 Arch. Mihail, m. Romil.	19 Lambert	
Marți	7 M. Sozont, ap. Evod.	20 Fustachiu	timp
Merc.	8 (+) Nașt. N. de D-zeu	21 Mateiu	schim-
Joi	9 S. Ioachim, Ana, m. Sev.	22 Mauriciu	băcios
Vineri	10 M. Minodora, Mitr., Nimf.	23 Tecla	vânt
Sâmb.	11 C. Teodora, c. Eufros. ☼	24 Gellert	noaptea
			rêcoare

Dum. VII naintea Înălțării s. cruci, Ev. dela Ioan, c. 3, v. 9, gl. 8, a inv. 6.

Dum.	12 M. Autonom, Cornut	25 Cleofas	5 53 5 49
Luni	13 M. Corneliu, Gordian	26 Ciprian	
Marți	14 (+) Înălțarea s. Cruci	27 Cosma	vânt
Merc.	15 M. Nichita, c. Filoteu	28 Vince	noaptea
Joi	16 M. Eufimia, Meletina	29 Mihail	rêcoare
Vineri	17 M. Sofia, Elpida	30 Hieronim	ziua
Sâmb.	18 C. Eumenie, m. Ariadna	1 Oct. Remigius	cald
			vântos

Dum. XVIII. după Înălț. sf. cruci Ev. dela Marcu c. 8, v. 37, gl. 1, a inv. 7.

Dum.	19 M. Trofim, Dorimed. ☼	2 Leodegar	6 03 5 35
Luni	20 M. Eustatie, Agapiu	3 Candid	
Marți	21 Ap. Codrat, Pr. Iona	4 Carol	noros
Merc.	22 M. Foca, s. Martin	5 Placid	zile de
Joi	23 Zemisl. S. Pr. Ioan bot.	6 Bruno	toamnă
Vineri	24 M. Tecla, păr. Copriu	7 Iustina	noros
Sâmb.	25 C. Eufrosina m. Saviniu	8 Brigitta	noaptea
			rêcoare

Dum. XIX. Ev. I. dela Luca, c. 5. v. 17, gl. 2, a inv. 8.

Dum.	26 Mut. m. s. Ioan, Ev. ☼	9 Dionisiu	6 12 5 21
Luni	27 M. Calistrat, Fortunian	10 Francisc	
Marți	28 C. Hariton, Eliodor	11 Nicasius	ziua
Merc.	29 C. Ciriace, m. Dada	12 Maximilian	cald
Joi	30 M. Grigoriu, Mardoniu	13 Coloman	urmează
			timp

OCTOMBRE are 31 de zile.

Brumărel.

1904. Zilele sept.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Sorele resare apune
Vineri	1 Ap. Anania, c. Roman	14 Calist	ploioș și
Sâmb.	2 M. Ciprian și Iustina	15 Teresia	neplăcut

Dum. XX. Ev. 2. dela Luca c. 6, v. 26, gl. 3, a inv. 9.

Dum.	3 M. Dionisiu, păr. Ioan	16 Gallus	6 22 5 09
Luni	4 M. Ieroteiu, Calistena	17 Hedvig	
Marți	5 M. Haritina, Mamelcta	18 Luca	zile
Merc.	6 Ap. Toma, m. Erotiida	19 Petru	frumoz de
Joii	7 M. Sergiu, Polichroniu	20 Vendel	toamnă
Vineri	8 C. Pelagia, s. Taisia	21 Ursula	noros și
Sâmb.	9 Ap. Iacov, m. Poplia	22 Cordula	recoare

Dum. XXI. Ev. 3. dela Luca c. 7, v. 10, gl. 4, a inv. 10.

Dum.	10 M. Eulampie, Eulampia	23 Ioan	6 32 4 57
Luni	11 Ap. Filip, m. Zenaida	24 Rafail	
Marți	12 M. Andronic, Prov, Tarah	25 Crisant	brumă
Merc.	13 M. Carp, Papil, Florentiu	26 Demeter	frig și
Joii	14 (+) Cuv. Paraschiva	27 Sabina	timp
Vineri	15 M. Lucian, c. Vars	28 Sim., Iuda	foartă ne-
Sâmb.	16 M. Longin, păr. Mal.	29 Narcis	plăcut

Dum. XXII. Ev. 4. dela Luca c. 8, v. 35, gl. 5, a inv. 11.

Dum.	17 Pr. Osie, m. Andrei Crit.	30 Claudius	6.43 4 44
Luni	18 Ev. Luca, m. Marin	31 Wolfgang	
Marți	19 Prof. Ioil, m. Uar	1 Noemyre	dimineața
Merc.	20 M. Artemie, Evor	2 pom. mort.	brumă
Joii	21 C. Ilarion, m. Socrat	3 Hubert	timp
Vineri	22 C. Averchie, m. Elisaveta	4 Barbora	rece
Sâmb.	23 Ap. Iacob, fr. Dlui	5 Emeric	și umed

Dum. XXIII. Ev. 6 dela Luca c. 8, v. 38, gl. 6, a inv. 1.

Dum.	24 M. Areta, s. Valentin	6 Carol	6 54 4 35
Luni	25 M. Marțian, Valerie	7 Leonard	
Marți	26 (+) Sf. Iul. m. Dimirie	8 Gottfried	timp mo-
Merc.	27 M. Nestor, Capitolina	9 Teodor	derat
Joii	28 M. Terenție, Pompiu	10 Andreiu	zile no-
Vineri	29 C. Anastasia, p. Avramie	11 Marton	roase
Sâmb.	30 P. Zenoviu, Artema	12 Emilia	ploioase
			și ne-
			plăcute

Dum. XXIV. Ev. a 5-a dela Luca, cap. 16, v. 83, glas 7. a inv. 8.

Dum.	31 M. Epimah, Amplie, Stah.	13 Sanislau	7 04 4 24
------	-----------------------------	-------------	-----------

1904. Zilele sept.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Sórele răsare/apune
Luni	1 SS. Cosma și Damian	14 Serafin	
Marți	2 M. Achindin, Aftonie	15 Lipot	plóie
Merc.	3 M. Achepsima, Iosif, Ait.	16 Eduard	rece
Joi	4 C. Ioanichie, m. Ermeu	17 Grigoriu	dim. frig
Vineri	5 M. Galacțion, Caius	18 Otto	noros
Sămb.	6 C. Pavel mărt., c. Luca	19 Elisabeta	moderat

Dum. XXV. Ev. a 7-a dela Luca, cap. 8 v. 39, glas 8 a inv. 3.

Dum.	7 S. 33 martiri din Melisiu	20 Felix	7 15 4 17
Luni	8 (+) Ar. Mihail și Gavril	21 Intrar. în bis.	
Marți	9 M. Onesifor, Simeon Met.	22 Cecilia	noros
Merc.	10 M. Orest, ap. Erast	23 Kelemen	moderat
Joi	11 M. Mina, Victor, Vichent.	24 Ioan	vânt
Vineri	12 M. Ioan Patriarch, c. Nil	25 Ecaterina	zile
Sămb.	13 C. Ioan Gură de aur	26 Conrad	de ninsóre

Dum. XXVI. Ev. 8-a dela Luca cap. 10, v. 53, glas 1, a inv. 4.

Dum.	14 Apostolul Filip	27 Virgil	7 25 4 11
Luni	15 M. Gurie, - post. nasc. I. Ch.	28 Sosten	
Marți	16 Apost. Evang. Mateiu	29 Saturnus	brumă
Merc.	17 C. Grigoriu, Lazar	30 Andreiu	zile
Joi	18 MM. Platon, Romano	1 Dec. Oscar	vântóse
Vineri	19 P. Avdie și mart. Varlaam	2 Babiana	neplă-
Sămb.	20 C. Grigore Deca. m. Nirsă	3 Francisc X	cute ninsóre

Dum. XXVII Ev. a 9-a dela Luca, cap. 12, v. 66, glas 2, a inv. 5.

Dum.	21 (+) Intrarea în biserică	4 Barbora	7 33 4 08
Luni	22 Ap. Filimon, m. Tiburțiu	5 Sava	
Marți	23 C. Amfilochie, Sisinie	6 Nicolau	zile
Merc.	24 M. Ecaterina, Mercur.	7 Ambrosiu	ploióse
Joi	25 M. Climent, m. Teodor	8 (+) Zm. Mar.	frig
Vineri	26 C. Alimpie, Stelian	9 Leocădia	și
Sămb.	27 M. Iacov Persul	10 Iudit	înghet

Dum. XXVIII. a Ev. 13-a, dela Luca, cap. 18, v. 91, gl. 3, a inv. 6.

Dum.	28 M. Stefan-cel-nou	11 Damaschin	7 40 4 06
Luni	29 M. Paramon, Filumen	12 Maxentius	
Marți	30 Ap. Andreiu, Frumentiu	13 Lucia	furtuni

DECEMVRE

are 31 de zile.

Indrea.

1904 Zilele sept.	Calendarul Iulian	Calend. Gregor.	Sórele răsare, apune
Merc.	1 Prof. Naum, c. Filar. ☾	14 Nicaz	ninsóre
Joi	2 Prof. Avacum, c. Teofil	15 Irina	timp
Vineri	3 Prof. Sofroniu, c. Teodul	16 Adelaida	moderat
Sâmb.	4 M. Varvara, c. Ioan Dam.	17 Lazar	ninsóre

Dum. XXIX. Ev. 10-a dela Luca c. 13, v. 79, gl. 4, a inv. 7.

Dum.	5 S. Sava, m. Diogen	18 Grațian	7 46 4 05
Luni	6 (†) S. Păr. Nicolae	19 Manasie	zile moderate diminéta frig și îngheț
Mărți	7 Cuv. Ambrosie s. Filotea	20 Liberatus	
Merc.	8 Cuv. Patapie, ap. Cesar	21 Toma	
Joi	9 Zemislirea S. Mariei ☾	22 Dimitrie	
Vineri	10 M. Mina, Marian	23 Victoria	
Sâmb.	11 Cuv. Daniil, m. Mirax	24 Adam și Eva	

Dum. XXX. Ev. 11 dela Luca cap. 14, v. 76, gl. 5, a inv. 8.

Dum.	12 Părintele Spiridon, Antu	25 (†) N. D. I. C.	7 50 4 09
Luni	13 M. Auxentie, Mardarie	26 (†) M. Stefan	ger îngheț ninsóre zile de ernă
Mărți	14 M. Tirs, Arian, Apolon.	27 Ioan evang.	
Merc.	15 M. Eleuterie, Sosana	28 Pruncii nev.	
Joi	16 Prof. Aggeu, s. Teof. ☾	29 Toma episc.	
Vineri	17 Pr. Daniil, m. Patermuțiu	30 David	
Sâmb.	18 M. Sevastian, Marțelin	31 Silvester	

Dum. XXXI. naintea Nașcerii Dlui Christos, Ev. dela Matei c. I, v. 1.
gl. 5, a inv. 9

Dum.	19 M. Bonifaciu, Prob.	1 Ian. 1905.	7 53 4 08
Luni	20 M. Ignatie, c. Filogoniu	2 Macarius	frig și îngheț vânt apoi ninsóre
Mărți	21 M. Iuliana, Temistoclu	3 Genoveva	
Merc.	22 M. Anast. Chrisogon	4 Titus	
Joi	23 SS. 10 Martiri din Crit	5 Telesfor	
Vineri	24 Martira Eugenia ☾	6 (†) Pot Dlui	
Sâmb.	25 (†) Nașt. Dlui Isus Christos	7 Balint	

Dum. XXXII. după Nașcerea Dlui Christos, Ev. dela Mateiu c. 2, v. 4.
gl. 6, a inv. 9.

Dum.	26 (†) Soborul Prăcunratei	8 Sever	7 49 4 18
Luni	27 Apost. și Arch. Ștefan	9 Iulian	zile grele de ernă ger
Mărți	28 20 miș MM. din Nicomid.	10 Paul	
Merc.	29 Pruncii uciși de Irod	11 Higinus	
Joi	30 M. Anisia, c. Zotie ☾	12 Ernest	
Vineri	31 C. Melania, m. Gaudențiu	13 Ilarion	

GENEALOGIA

I. Casei domnitoare austriace.

Împăratul și Regele Austro-Ungariei:

FRANCISC IOSIF I. Împărat al Austriei, Rege al Ungariei, Boemiei șcl., s'a născut în Schönbrunn în 6/18 August 1830; după abdicarea de tron a unchiului său, a Împăratului Ferdinand I și după renunțarea la tron a tatălui său, a Archiducelui Francisc Carol, se înălța pe tron în 2 Decemvre 1848.

Împărăteasa-Regină:

† **ELISABETA** (Eugenia, Amalia), fiica ducelui din Bavaria, damă a ordinului cu crucea stelată șcl., s'a născut în 12 Decemvre 1837, și s'a căsătorit în 12/24 Aprilie 1854; a încetat din viață în 10 Septemvre n. 1899, asasinată fiind în Geneva de un anarchist.

Fii Majestaților Lor: 1. † **Sofia** (Maria, Iosefa, Dorothea, Friderica), născută în 5 Martie 1855 și reposată în Buda în 29 Maiu 1857.

2. **Gizela** (Ludovica, Maria), născută în 12 Iuliu 1856: căsătorită în 20 Aprilie 1873 cu **Leopold**, principe de Bavaria.

3. † **Rudolf** (Francisc, Carol, Iosif), principe de coroană și clironom al tronului, principe reg. de Ungaria și Boemia șcl.; Archiduce de Austria, cavaler al velerului de aur, născut în Luxemburg în 9/21 August 1858; căsătorit în 10 Maiu 1881 cu principesa **Stefania** de Belgia, născută în 21 Maiu 1864. Altețele Lor au de fică pe Elisabeta, principeasă și archiducesă de Austria, născută în 2 Septemvre 1883, măritată în 1902 după prințul de Windisch-Grätz. — Archiducele Rudolf a reposat în 18/30 Ianuariu 1889, ear soția sa **Stefania** s'a măritat a doaua-oară în 1901, după contele Lónyay.

4. **Maria** (Valeria), născută în Buda în 22 Aprilie 1868, măritată în 31 Iuliu n. 1890 în Ischl după Alteța Sa imperială și regală Archiducele **Francisc Salvator**. Altețele Lor au 3 prunci:

1. **Elisabeta** (Francisca, Maria, Carolina Ignatia), născută în 27 Ianuariu 1892; 2. **Francisc Carol, Salvator**,

născut în 11 Febr. 1893; 3. Hubert Salvator, născut în 30 Aprilie 1894.

Frații Majestății Sale Împăratului-Rege:

1. † Maximilian I. (Ferdinand), Împăratul Mexicului, născut în 6 Iuliu 1832, reposat în 19 Iunie 1867; a fost căsătorit cu:

Charlota (Maria, Amalia), fiica reposatului rege al Belgiei, născută în 7 Iunie 1840.

2. † Carol Ludovic (Iosif) Archiduce de Austria, cavaler al velerului de aur etc. etc., născut în 30 Iuliu 1833, reposit în 7/19 Maiu 1896. Căsătorit a treia-oară cu Maria Teresia de immaculata concepție (Bartolomea don Anjos), Infanta de Portugalia, născută în 24 August 1855, s-a căsătorit în 23 Iuliu 1873.

Altetele Lor au 5 prunci: cel mai bătrân este Francisc Ferdinand de Este, născut din a II-a căsătorie în 18 Decembrie 1863, presumpțivul principe de coroană și clironom al tronului, căsătorit cu contesa-principesă Sofia Chotek.

3. Ludovic Victor (Iosif, Antoniu), Archiduce de Austria, cavaler al velerului de aur etc. etc., născut în 15 Maiu 1842.

Părinții Majestății Sale Împăratului-Rege:

† Francisc Carol (Iosif), Archiduce de Austria, cavaler al velerului de aur etc. etc., născut în 7 Decembrie 1802, reposat în 8 Martie 1878. A fost căsătorit cu:

† Sofia (Friderica, Dorotea) fiica reposatului rege al Bavariei, Maximilian, născută în 27 Ianuarie 1805, reposită în 28 Maiu 1872.

Unchii Majestății Sale Împăratului-Rege:

1. † Majestatea Sa Împăratul Ferdinand I, născut în 19 Aprilie 1793; ajuns pe tron în 2 Martie 1835, abizise în 2 Decembrie 1848; a reposat în 29 Iunie 1875. A fost căsătorit cu:

† Maria Ana (Carolina Pia), fiica reposatului rege al Sardiniei, Victor Emanuil I, născută în 19 Septembrie 1803, și reposită în 3 Ianuarie 1865.

2. † Alteța Sa archiducele Carol Ludovic (Ioan, Iosif, Laurențiu), născut în 5 Septemvire 1771, și reposat în 30 Aprilie 1847. A fost căsătorit cu

Henrieta, principesă de Nassau.

3. † Alteța Sa Archiducele Iosif (Antoni, Ioan), palatinul Ungariei, născut în 9 Martie 1776, și reposat la 13 Ianuarie, 1848; a fost căsătorit a treia-oară cu Maria Dorothea, principesă de Württemberg.

4. † Alteța Sa archiducele Rainer, născut în 30 Septemvire 1783, reposat în 16 Ianuarie 1853. A fost căsătorit cu

Maria Elisabeta, principesă de Savoy-Carignan.

Dintre fiii acestora, cari sunt în viață, însemnăm:

a) Alteța Sa archiducele Iosif (Carol Ludovic), general de cavalerie și comandant suprem al armatei teritoriale (honvezi) din țările coroanei S-tului Stefan; s'a născut în 2 Martie 1833 ca fiu al fostului palatin Iosif și în 12 Maiu 1864 s'a căsătorit cu Maria Clotilda, principesă de Sachsen-Coburg Gotha.

b) Alteța Sa archiducele Rainer, Földzeugmeister și comandant suprem al armatei teritoriale (Landwehr) din Cislaitania; s'a născut în 11 Ianuarie 1827 ca fiu al reposatului archiduce Rainer și s'a căsătorit în 21 Februarie 1854 cu Maria Carolina.

II. Casele domnitoare din celelalte state europene.

Bavaria. Regele Otto I., născut în 27 Aprilie 1848; e catolic.

Belgia. Regele Leopold II., născut în 9 Aprilie 1835; e căsătorit cu Maria Henrieta, archiducesă de Austria; e catolic.

Britania. Regele Albert Eduard VII., împăratul Indiei, născut în 9 Noemvire 1841, e căsătorit cu principesa Alexandra; e de confesia anglicană.

Bulgaria. Principele Ferdinand I., născut în 26 Februarie 1861 și ales în 7 Iulie 1887; e catolic.

Danemarca. Regele Christian IX., născut în 8 Aprilie 1818, e căsătorit cu Luisa marchiona de Hessen-Cassel e luteran. Franța. Președintele republicei Emil Loubet, născut în Marsane în anul 1838; e catolic.

Germania. (Regatul Prusia.) Împăratul (Rege) Wilhelm II., născut în 27 Ianuarie 1859, căsătorit cu Augusta Victoria de Schleswig-Holstein; e luteran.

Grecia. Regele Georgiu I., născut în 24 Decemv. 1845, e căsătorit cu Olga Constantinowna, principesă de Rusia; e ortodocs.

Helveția. E republică confederativă; presidentul ei se alege în tot anul.

Holanda. Regina Wilhelmina, născută în 31 August 1880, încoronată în 6 Septemv. n. 1898 în Amsterdam, măritată după principele Henric de Meklenburg; e reformată.

Italia. Regele Victor Emanuel III., născut în 11 Noemv. 1869, căsătorit cu Elena de Muntenegru; e catolic.

Montenegro. Principele Nicolau I., născut în 7 Octomv. 1841, e căsătorit cu Milevna Petrovna Bucoticova; e ortodocs.

Portugalia. Regele Don Carlos I., născut în 28 Sept. 1863, căsătorit cu Amalia de Orleans Bourbon; e catolic.

România. Regele Carol (de Hohenzollern-Sigmaringen), născut în 20 Aprilie 1839, e căsătorit cu Elisabeta, principesă de Wied; e catolic.

Rusia. Impăratul Nicolae II., născut în 18 Maiu 1868; e căsătorit cu Alice de Hessen; e ortodocs.

Sacsonia. Regele George II., născut în 1832; e catolic.

Scandinavia. Regele Oscar II., născut în 21 Ianuariu 1829, căsătorit cu Carolina principesă de Nassau; e luteran.

Serbia. Regele Petru Carageorgeviciu născut la 1846 în Belgrad; fiul lui Alecsandru Carageorgeviciu, domnitor serb. Petru Carageorgeviciu căsătorit la 1883 cu fiica principelui Nichita Zorca. Principesa a murit la 17 Martie 1890. De la principesa Zorca are 3 copii: Princesa Elena, născută la 23 Oct. 1884, prințul George născut la 27 Aug. 1887 și Alecsandru născut la 4 Dec. 1889. Proclamarea de rege alui Petru Carageorgeviciu a urmat din incidentul asasinării regelui Alecsandru I. la 11 Iunie 1903 st. n.

Spania. Regele Alfonso XIII., născut în 17 Maiu 1886; încă necăsătorit; e catolic.

Turcia. Marele-Sultan Abdul Hamid II., născut în 22 Sept. 1845; e mohamedan.

Wurtembergă. Regele Wilhelm II., născut în 25 Febr. 1848, e căsătorit cu Charlota de Lippe; e luteran.

III. Cele mai însemnate case domnitoare estro-europene.

1. Abessinia. Menelic II., născut în anul 1842, mai înainte rege în Şoa, ear' dela 1889 împărat (Negus) al Abessinie; s'a căsătorit în 1883 cu Uisero-Taitu, născută în 1856.
2. Afganistan. Abdul-Rahmân, născut în anul 1845, domneşte dela 22 Iulie 1880.
3. Egiptul. Chedivul Abbas II., născut în anul 1874, domneşte dela 1 Ianuarie 1892.
4. China. Împăratul Kwang-Su, născut în 2 August 1872, domneşte dela 12 Ianuarie 1875, sub regenţa mamei sale adoptive Tsu-Hssi.
5. Japonia. Împăratul Mutsuhitte, născut în 3 Nov. 1852 domneşte dela anul 1876.
6. Marocco. Sultanul Abdul-Asis, născut în anul 1878, domneşte dela 6 Iunie 1894.
7. Persia. Şahul Musaffer-Ed-Din, născut în 25 Martie 1853, domneşte dela 1 Maiu 1896.
8. Siam. Regele Chulalongcorn, născut în 20 Septembrie 1853, domneşte dela 1 Octomvrie 1868.

ŞEMATISMUL

Metropoliei ortodoxe-orientale române din Ungaria şi Transilvania în general şi al diecesei Aradului în special.

METROPOLIA.

(Reşedinţa: Sibiu).

1. Jerarchii Mitropoliei.

a) Archiepiscop şi Mitropolit:

Înalt Preasfinţitul Domn *Ioan Meţianu*, Archiepiscop al Transilvaniei şi Mitropolit al Românilor greco-orientali din Ungaria şi Transilvania, cav. al ordinului coroanei de fer cl. II., mare crucier al ordinului Francisc Iosif, membru al casei magnaţilor etc.

b) Episcopi diecesani:

1. Preasfinţitul Domn *Nicolae Popeu*, Episcopul Caransebeşului, membru al casei magnaţilor, membru ordinar al Academiei-Române şi membru la mai multe societăţi literare.
2. Preasfinţitul domn *Ioan I. Papp*, Episcopul Aradului, membru al casei magnaţilor etc.

2. Sinodul episcopesc.

Preşedinte: Archiepiscopul şi Mitropolitul.
Membri: Episcopii diecesani.
Consilieri: Dignitarii mitropolitani.

3. Dignitarii metropolitani.

Dr. *Ilarion Pușcariu*, archimandrit și vicar arhiep., în Sibiiu.
Filaret Musta, archimandrit, vicar episcopesc în Caransebeș.
Augustin Hamsea, archimandrit, igumen al mănăstirii Hodoș-Bodrog.

4. Congresul național-bisericesc.

Președinte: Arhiepiscopul și Mitropolitul.

Membri naturali: Episcopii diecesani.

Membrii aleși pentru periodul 1903—1905:

A) Din Archidieceasa Transilvaniei

a) Clericali:

- I. cerc. Sibiiu: Dr. *Ilarion Pușcariu*, archim., vic. arch. în Sibiiu.
- II. " Alba-Iulia: *Nicolae Ioan*, ases. consist. în Sibiiu.
- III. " Deva: *Ioan Papiu*, protopresbiter în Sibiiu.
- IV. " Ilia: Dr. *Miron Cristea*, ieromonach ases. consis. Sibiiu.
- V. " Abrud: *Vasilie Damian*, protopresbiter în Brad.
- VI. " Cluj: Dr. *Eusebiu Roșca*, protosincel Sibiiu.
- VII. " Dej: *Samuil Cupșa*, protopop Cupșeni.
- VIII. " Mediaș: *Mateiu Voileanu*, ases. cons. în Sibiiu.
- IX. " Brașov: *Vasilie Voina*, protopresbiter în Brașov.
- X. " Făgăraș: *Iuliu Dan*, protopresbiter în Făgăraș.

(b) Mireni:

- I. cerc. Sibiiu: *Partenie Cosma*, dir. de bancă în Sibiiu.
- II. " Săliște: Dr. *Liviu de Leményi*, adv. în Sibiiu.
- III. " Sebeș: *Ioan de Preda*, adv. în Sibiiu.
- IV. " Alba-Iulia: *Mihai Cirlea* notar public în Abrud.
- V. " Deva: Dr. *Ioan Mihu*, adv., proprietar în Orăștie.
- VI. " Hațeg: Dr. *George Proca*, secr. consist. Sibiiu.
- VII. " Ilia: *Dominic Raț*, funcționar la banca Albina.
- VIII. " Geoagiu: Dr. *Aurel Vlad*, director la banca „Ardeleana” în Orăștie.
- IX. " Zarand: *Simeon Damian*, adv. în Brașov.
- X. " Cămpeni: Dr. *Vasilie Preda*, adv. în Cămpeni.
- XI. " Turda: *Nicolae Garoiu*, adv. în Zernești.

- XII. cerc. Cluj : *Vasilie Almășan*, adv. în Cluj.
- XIII. " Solnoc : *Dr. Victor Cupșa*, secr. minist. Budapesta.
- XIV. " Bistrița : *Leontin Simonescu*, secretar metrop. în Sibiiu.
- XV. " Târnava : *Dr. Nicolae Vecerdea*, adv. în Sibiiu.
- XVI. " Sighișoara : *Virgil Onițiu*, dir. gimn. în Brașov.
- XVII. " Treiscaune : *Dr. Iancu Metianu*, adv. în Zărnești.
- XVIII. " Brașov : *Iuon Lengheru*, adv. în Brașov.
- XIX. " Bran : *Ioan cav. de Pușcariu*, jude de curie pens. în Brașov.
- XX. " Făgăraș : *Dr. Ioan Șenchea*, adv. în Făgăraș.

B) Din diecesa Aradului. (A)

a) Clericali:

- I. cerc. Arad-Radna : *Vasilie Beleş*, protopop în Arad.
- II. " Giula-Chișineu : *Dr. Ioan Trailescu*, protopop în Chișineu.
- III. " Șiria-Ienopolea : *Constantin Gurban*, protopop în Ienopolea
- IV. " Buteni-Hălmagiu : *Ioan Groza*, iun. protopop în Hălmagiu.
- V. " Birchiș-Chisetău : *Augustin Hamsea*, archimandrit, igumen, în H.-Bodrog.
- VI. " Lipova-Vinga : *Voicu Hamsea*, prot. în Lipova.
- VII. " Timișoara-B.-Comloș : *Dr. Traian Putici*, protopop în Timișoara.
- VIII. " Oradea-Peșteș : *Vasilie Mangra*, vicar episcopesc în Oradea-Mare.
- IX. " Tinca-Beliu : *Nicolae Rocsin*, prot. în Micherechiu.
- X. " Beiuș-Vascău vacant.

b) Mireni:

- I. cerc. Arad : *Aurel Petroviciu*, avocat în Nădlac.
- II. " Radna : *Dr. Ioan Suciu*, avocat în Arad.
- III. " Giula : *Dr. Nicolae Oncu*, dir. de bancă în Arad.
- IV. " Chișineu : *Mihail Veliciu*, avocat în Chișineu.
- V. " Șiria : *Ioan Russu Șirianu*, publicist în Arad.
- VI. " Ienopolea (Boroșineu) : *George Feier*, avocat în Boroșineu.
- VII. " Buteni : *Vasilie Goldiș*, secretar consist. Arad.
- VIII. " Hălmagiu : *Petru Truția*, adv. în Arad.

- IX. cerc. Birchis: *Virgil Tomiei*, proprietar în Tella.
- X. " Chisetău: *Dr. Iosif Gall*, membru în casa mag-nașilor.
- XI. " Lipova: *Zeno Mocsonyi*, mare proprietar în Bulciu.
- XII. " Vinga: *Vincentiu Babeș*, proprietar în B.-Pesta.
- XIII. " Timișóra: *Pavel Rotariu*, dir. de bancă în Timișóra.
- XIV. " B.-Comloș: *Dr. Nestor Oporean*, avocat în Sân-Nicolaul-Mare.
- XV. " Oradea-Mare: *Nicolau Zigre*, adv., secret. con-sist. în Oradea-Mare.
- XVI. " Peșteș: *Ioan Papp*, deputat dietal în Oradea-Mare.
- XVII. " Tinca: *Dr. Aurel Lazar*, avocat în Oradea-mare.
- XVIII. " Beliu: *Dr. George Popa*, pretor în Arad.
- XIX. " Beiuș: *George Lazar*, avocat în Arad.
- XX. " Vașcău: *Dr. Gavriil Cosma*, adv. în Beiuș.

C) Din diecesa Caransebeșului

a) Clericali:

- I. cerc. Caransebeș: *Filaret Mustă*, archimandrit, Ca-ransebeș.
- II. " Lugoj: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter în Lugoj.
- III. " Făget: *Sebastian Olariu*, protopresbiter în Făget.
- IV. " Jebel: *Ioan Pepa*, protopresb. în Buziaș.
- V. " Ciacova: *Ioan Pinciu*, protopresbiter în Ciacova.
- VI. " Vêrșeț: *Dr. Iosif T. Badescu*, asesor cons. ord.
- VII. " Petrovoselo: *Trifon Miclea*, protopresbiter în Satul-Nou (Réva-Ujfalu).
- VIII. " Iam: *Filip Adam*, protopresbiter în Iam.
- IX. " Oravița: *Andrei Ghidiu*, protop. în Caransebeș.
- X. " Mehadia: *Mihai Popoviciu*, protopresbiter, în Or-șova.

b) Mireni:

- I. cerc. Valea-Boului *Dr. Petru Cornean*, adv. Oravița-Montană.
- II. " Lugoj: *Alexandru Mocsonyi*, mare proprietar în Birchis.

- III. cerc. Făget: *Titu Hatieș*, avocat în Lugoj.
- IV. " Buziaș: *George Serb*, deputat dietal.
- V. " Ghilad: *Traian Barzu*, ases. ref. cons. în Caransebeș.
- VI. " Verșeș: *Ioan M. Rosu*, avocat în Verșeș.
- VII. " Iam: *Petru Corcân*, protopretor în Iam.
- VIII. " Sasca-mont.: *Dr. Iuliu Tămășel*, adv. în Sasca-mont.
- IX. " Oravița-mont.: *Ilie Trăilă*, avocat în Oravița-mont.
- X. " Bocșa-mont.: *Ioan Budintan*, adv. în Oravița-mont.
- XI. " Caransebeș: *Constantin Burdia*, primar orăș. în Caransebeș.
- XII. " Ohabistra: *Dr. Const Popasiu*, medic în Caransebeș.
- XIII. " Teregova: *Patriciu Drăgălina*, prof. dirig. la inst. ped.
- XIV. " Domașnia: *Ilie Curescu*, președintele comunității de avere în Caransebeș.
- XV. " Mehadia: *Dr. Ioan Popoviciu*, avocat, Orșova.
- XVI. " Prigor: *Dr. Ioan Sêrbu*, candidat de prof., în Rudăria.
- XVII. " Bozovici: *Iuliu Novac*, adv. Bozoviciu.
- XVIII. " Bis.-Albă: *Dr. Aurel Novac*, avocat în Biserica-Albă.
- XIX. " Alibunar: *Dr. George Miclea*, adv. în Alibunar.
- XX. " Satul-Nou: *Petru Tisu*, avocat în Panciova.

5. Consistorul metropolitan.

Președinte: *Archiepiscopul și Metropolitul.*

Membri naturali: *Episcopii diecesani.*

ASESORI:

a) În senatul strâns bisericesc.

Ordinari:

Dr. Ilarion Pușcariu, archimandrit și vicar arhiepiscopesc în Sibiu.

Filaret Musta, archimandrit și vicar episc. în Caransebeș.

Augustin Hamsea, archimandrit în H.-Bodrog.

Mihail Popoviciu, protopresbiter în Orșova

Ioan Papiu, protopresbiter în Sibiiu.

Un loc vacant.

Suplenți :

Ioan Tipeiu, protopresbiter în retragere, în Sas-Șebeș.

Bartolomeiu Bainlescu, protopresbiter onorar, paroch în Brașov.

Trei locuri vacante :

b) În senatul școlar.

Ordinari :

Zacharie Boiu, protopresbiter, ases. cons. în Sibiiu.

Constantin Gurbanu, protopresbiter în Boroșineu.

Vincentiu Babeș membru la Acad. Rom în Budapesta.

Ioan Lengheru, adv. în Brașov.

Dr. Iosif Gall, membru al casei magnaților, în Lucareț.

Leontin Simonescu, secr metrop. în Sibiiu.

Suplenți :

Iuliu Dan, protopresbiter în Făgăraș.

Georgiu Szerb, avocat, deputat dietal în Budapesta.

Dr. Ioan Mihai, avocat în Orăștie.

Dr. Daniil P. Barcianu, prof., asesor ref. cons. în Sibiiu.

Virgil Onițiu, director gimnasial în Brașov.

Nicolau Ivan ases. cons. Sibiiu.

c) În senatul epitropesc.

Ordinari :

Mateiu Voileanu, protopresbiter, ases. cons. în Sibiiu.

Dr. Georgiu Popoviciu, protopresbiter în Lugoj.

Iulian Ianculescu, proprietar în Lugoj.

Nicolae Zigre, adv. secret. la cons. din Oradea-Mare.

Dr. Alesandru Mocsonyi, mare proprietar în Birchis.

Parteniu Cosma, director de bancă în Sibiiu

Suplenți :

Ioan Droc, protopresbiter în retragere, Miercuria.

Dr. Eusebiu R. Roșca, director semin. în Sibiiu.

Atanasiu Cimponeriu, jude de tablă reg. pens. în Sibiiu.

Ilie Curescu, căpitan pensionat în Caransebeș.

Petru Pipoș, jude de tablă în pens. în Sibiiu.

Un loc vacant.

d) Cancelaria metropolitană.

Secratar: *Leontin Simonescu*, în Sibiu.
Fiscal: *Dr. Liviu de Leményi* adv. Sibiu.
Defensor matrimonial: vacant.
Cassar: *Mateiu Voileanu*.
Controlor: *Dr. Eusebiu R. Roșca*.

6. Delegațiunea congresuală.

Pentru cauzele pendente între Metropolia română și cea sârbească.

Președinte: *Archiepiscopul și Metropolitul.*

Vice-președinte: vacant.

Membri:

Dr. Iosif Gall, membru al casei magn. în Lucareț.
Vincentiu Băbeș, membru al Academiei Române, în Budapesta.
Zeno Mocsonyi de Foen, propri mare în Bulciu.
Filaret Musta, archimandrit și vic. episcopesc în Caransebeș.
Petru Trutia, avocat în Arad.

7. Reprezentanța fundațiunii lui Gozdsu.

a) Membri:

Ioan Metianu, Archiepiscop și Metropolit, ca președinte.
Nicolau Popea, Episcopul Caransebeșului, ca vice-președinte.
Ioan I. Papp, episcopul Aradului.
Ioan cav. de Pușcariu, jude de curie în pens. Bran.
Dr. Iosif Gall, membru al casei magn. în Lucareț.
Avram Berlogia, jude la curia reg. în Budapesta.
Parteniu Cosma, director la „Albina,” în Sibiu.
Georgiu Szerb, avocat și dep. dietal în Budapesta.
Un loc vacant.

b) Comitetul esecutiv:

Ioan cav. de Pușcariu, președinte.
Dr. Iosif Gall, *Avram Berlogia* și *Georgiu Szerb*, ca membri.

c) Căcancelaria :

Esactor: *Ghenadie G. Bogoșeviciu*, casar și controlor: cei
dela cons. metropolitan.

Administratorul realităților în Budapesta: vacant.

II.

Dieceasa Aradului.

Episcop diecesan: *P. S. Sa. Dl. Ioan I. Papp*.

1. Sinodul eparchial din Arad.

Președinte: Episcopul diecesan.

a) Membri clericali:

Arad: *Roman R. Ciorogar* ierom. director sem. în Arad.
Chișineu: *Dr. Ioan Trailescu*, prot. în Chișineu.
Radna: *Vasilie Beleş*, prot. în Arad.
Șiria: *George Popoviciu*, prot. în Șiria.
Giula: vacant renunțând dela mandat *Roman R. Ciorogariu*.
Boroșineu: *Constantin Gurban*, prot. în Boroșineu.
Buteni: *Ioan Georgia*, prot. în Buteni.
Hălmagiu: *Ioan Groza jun.*, protopop Hălmagiu.
Timișoara: *Dr. Traian Pulici*, prot. Timișoara.
Vinga: *Petru Cimponer*, preot Vinga.
B.-Comloș: *Paul Miulescu*, prot. B.-Comloș.
Lipova: *Voicu Hamsea*, prot. Lipova.
Chisetău: *Gerasim Sêrb*, prot. Belinț.
Birchiș: *Augustin Hamsea*, archimandrit, igumen în H.-Bodrog.
Oradea-Mare: *Vasilie Mangra*, vicar episcopesc Oradea-mare.
Peșteș: *Andrei Horvath*, preot Várad Velencze.
Tinca: *Nicolau Rocsin*, prot. Micherechiu.
Beliu: *Petru Sêrbu*, prot. F.-Giriș.
Beiuș: *Elia Moga*, prot. Răbăgani.
Vașcău: *Moise Popoviciu*, preot Sediște.

b) Membri mireni:

Arad: *Aurel Petroviciu* avocat Nădlac.
„ *Dr. Sever Ispravnic*, adv. Arad.
Radna: *Dr. Ioan Suciu*, avocat în Arad.
„ *Sava Raicu*, secretar de bancă în Arad.
Șiria: *Ioan Russu-Șirianu*, publicist în Arad.
„ *Augustin Boțoc*, inv. Comlăuș.
Giula: *Dr. Nicolau Oncu*, dir. de bancă, Arad.
„ *Dr. George Popoviciu*, adv. Chișineu.

- Chişineu : *Mihai Veliciu*, adv. Chişineu.
" *Dr. Cornel Ardelean*, adv. Chişineu.
Boroşineu : *George Feier*, adv. Boroşineu.
" *Vasilie Goldiş*, secretar Consistorial Arad.
Buteni : *Dr. George Popescu*, avocat Lipova.
" *Dr. George Popa*, pretor în Arad.
Hălmaşiu : *Petru Truţia*, adv. Arad.
" *Ioan Oncu*, proprietar Tomeşti.
Timişoara : *Emanuil Ungurean*, avocat Timişoara
" *Dr. Aurel Cosmă*, avocat Timişoara.
Vinga : *Venentiu Babeş*, proprietar Budapesta.
" *Titu Mărgineanţiu*, proto-esactor cottenş Timişoara.
B.-Comloş : *Dr. Nestor Opresan*, adv. Sân-Nicolaul-Mare.
" *Dr. Valeriu Mezin*, avocat Timişoara.
Lipova : *Vasilie Bogoiu*, inv. Belotinţ.
" *Dr. Aurel Halic*, medic Lipova.
Chisetiu : *Dr. Iosif Gall*, membru în casa magnaţilor Bpesta.
" *Damian Dragonescu* director de finanţe Timişoara.
Birchiş : *Virgil Tomici*, proprietar în Cela.
" *Dr. Alesandru Marta*, adv. Lipova.
Oradea-Mare : *Nicolae Zigre*, adv. secret. cons. Oradea-Mare.
" *Dr. Florian Duma*, adv. Oradea-Mare.
Peşteş : *Ioan Papp*, protonotar cottenş, Oradea-Mare.
" *Paul Făşie*, jude regese în Oradea-Mare.
Tinca : *Dr. Aurel Lazar*, adv. în Oradea-mare.
" *Dr. George Roxin jun.*, cand. de adv. Oradea-Mare.
Beliu : *Ioan Costa*, profesor Arad.
" *Paul Gavrilete*, inv. în Beliu.
Beiuş : *Dr. Gavril Cosma*, avocat Beiuş.
" *Dr. Ioan Papp*, avocat Baia de Criş.
Vasceău : vacant renunţând dela mandat E. Ungurean.
" *George Lazar*, avocat Arad.

2. Consistorul eparchial din Arad.

Preşedinte : Episcopul diecesan.

ASESORI :

a) În senatul strîns bisericesc.

Ordinar :

Georgiu Popoviciu, protopresb. Şiria,

Onorari :

Augustin Hamsea, archimandrit, igumen în H.-Bodrog.

Constantin Gurbanu, prot. Boroşineu.

Ioan Groza, prot. pens. în Hălmagiu.

Vasilie Beleş, prot. Arad.

Paul Miulescu, prot. B.-Comloş.

Ioan Damşa, paroch Seciani.

Dr. Traian Putici, prot. Timişoara.

Vasilie Mangra, vicar episcopesc Oradea-Mare.

Dr. Ioan Trailescu, prot. Chişineu.

Gerasim Sêrb, prot. Belinţ.

un loc vacant.

b) În senatul şcolar.

Ordinar : vacant

Sever Secula, referent ajutător Arad.

Onorari :

Roman R. Ciorogar, ieromonach, director sem. în Arad.

Traian Maghier, Zeldiş.

Trăian Vătianu, paroch Arad.

Dr. Aurel Cosma, Timişoara.

Dr. Nestor Oprean, adv. S.-Miclăuşul-Mare.

Augustin Boţoc, inv. Comlăuş.

Aurel Petroviciu, avocat Nădlac.

George Feier, avocat Boroşineu.

George Lazar, avocat Arad.

Ioan Russu-Şirianu, Arad.

un loc vacant.

c) În senatul episcopesc.

Ordinar :

Gerasim Serb, în Arad.

Vasilie Olariu, refer. ajut. în Arad.

Onorari :

Dionisiu Popoviciu, cassar cons. Arad.

Paul Tempea, paroch Toracul-Mare.

Alexandru Crăciunescu, preot Chinez.

Dr. Nicolau Oncu, dir. de bancă Arad.

Emanuil Ungureanu, avocat Timişoara.

Petru Truția, avocat Arad.
Sava Raicu, secret. de bancă Arad.
George Purcariu, contabil consist. Arad.
Virgil Tomici, proprietar TELA.
Damian Dragonescu, dir. de finanțe în Timișoara.

Cancelaria consistorială.

Secretar consistorial: *Vasilie Goldiș*, în Arad.
Fisc și defensor matrimonial: *Petru Truția*, adv. Arad.
Fisci onorari: *Dr. Ioan Suciu*, *George Lazar*, *Dr. Sever Ispravnic*, *Dr. Ilie Precupaș*, avocați în Arad.
Fisic: *Dr. Aurel Demian*, medic și prof. Arad.
Archivar: *Dr. Aurel Crăciunescu*.

Cassa consistorială.

Dionisie Popoviciu, cassar.
George Purcariu, controlor-contabil.
Aurel Chelnicean, ajutor-contabil.
Cornel Lazar, ajutor-contabil și administratorul tipogr. diec.

3. Consistoriul eparchial din Oradea-Mare.

Președinte: Prea Cuv. Sa *Vasilie Mangra*, protosincel, vicar episcopesc.

Asesori:

a) *In senatul strâns bisericesc:*
Ordinar (vacant).

Onorari:

Elia Moga, ppresbiter în Răbăgani.
Vasilin Papp, ppresbiter în Beiuș.
Toma Pacala, ppresbiter în Oradea-Mare.
Iosif Pinta, paroch în Suplac.
Vasilin Papp, paroch în Topa-superioară.
Andrei Horvat, paroch în V-Velența.
Ioan Teorean, paroch în Madaras.
Georgiu Dudulescu, paroch în Miersig.

b) In senatul școlar:

Ordinar (vacant).

Onorari:

Petru Ciuhandu, paroch în Rășia.
Ștefan Domocoș, paroch în Bratca.

Moise Popoviciu, paroch în Segiste.
Nicolau Zigre, avocat în Oradea-Mare.
Dimitriu Negrean, proprietar în Beiuș.
Paul Gavrilete, învățător în Beliu.
Dr. Nicolau Popoviciu, medic în Oradea-mare.
Dr. Aurel Lazar, fisc consist. în Oradea-Mare.
Ioan Pinter, învățător în Beiuș.

c) *In senatul epitropesc:*

Ordinar (vacant).

Onorari:

Iosif Moldovan, paroch în Orliteag.
Mochiu Vancea, paroch în Parchida.
Vasilin Leucuta, paroch în Olcea.
Paul Fassie, jude de tablă reg. în Oradea-Mare.
Nicolau Papp, director de finanțe în Oradea-Mare.
Ioan Glite, notar cercual în Hidișel-Nan.
Dr. Ioan Buna, avocat în Oradea-mare.
Ioan Bibescu, proprietar în M. Teleaga.
Dimitriu Balogh, proprietar în Oradea-mare.

d) *Cancelaria consistorială în Oradea-Mare.*

Secretar: Nicolau Zigre, avocat și asesor consistorial.
Defensor matrimonial: Teodôr Lazar, adv. în Oradea-mare.
Fisc: Dr. Aurel Lazar, avocat și asesor consistorial în Oradea-mare.
Archivar: Georgiu Papp, preot Oradea-mare.

e) *Senatal fundațiunii „Zsiga” în Oradea-Mare.*

President: Toma Păcală, protopop Oradea-mare.
Notar: Georgiu Papp, preot archiv. cons. Oradea-mare.

Membri clericali:

Ioan Graza, protopop Halmagiu.
Georgiu Papp, preot archiv. cons. Oradea-mare.
Pavel Bodea, paroch în Oradea-mare.

Membri mireni:

Teodor Lazar, avocat Oradea-mare.
Nicolau Zigre, avocat secretar consistorial.
Ioan Papp, deputat dietal Oradea-Mare.
Dr. Florian Duma, avocat în Oradea-Mare.
Dr. Nicolau Poinaru, avocat în Elesd.
Iosif N. Papp, epitrop prim Oradea-mare.

4. Comisiuni esaminatoare.

a) Pentru candidații la preoție:

Președinte: P. S. S. Ioan I. Papp, episcopul Aradului.
Membrii: Augustin Hamsea, Constantin Gurban, Vasile Beles, Ioan Danșa, Dr. Traian Putici și Dr. Ioan Trailescu.

b) Pentru candidații de învățători:

Președinte: P. S. S. Ioan I. Papp, episcopul Aradului.
Membrii: Augustin Hamsea, Teodor Ceonța, Dr. Petru Pipos și Dr. Ioan Petran.

5. Institutul ped.-teologic din Arad.

Director: Roman R. Ciorogariu, ieromonach, profesor de teologie.

Profesori în despărțământul teologic: Roman R. Ciorogariu, Dr. Iustin I. Suciu, Dr. Teodor Botiș și George Ciuhandă.

Profesori în despărțământul pedagogic: Teodor Ceonța, Dr. Petru Pipos, Dr. Ioan Petran, Ioan Costa și Nicolae Mihulin.

Profesor de cant și tipic: preotul Ioan Nicorescu.

Profesor de muzică: Trifon Lugojan.

Profesor de igienă și medic al institutului: Dr. Aurel Demian.

În școala de praxă învățător: Traian V. Givulescu.

6. Școala superioară de fete din Arad

împreună cu cursuri preparandiale.

Director interimar: Vasile Goldiș, secretar consistorial în Arad.

Profesori și profesoare: Dr. Petru Pipos, Elena Pipos, Lucrăția Russu Șiriani, Cornelia Mutiu-Urechia, Teodor Ceonța, Dr. Teodor Botiș, Ioan Nicorescu, Ioan Costa și Nic. Mihulin.

Conducătoarea internatului: Văduva Elena Vaida și 2 guvernante.

Medicul institutului: Dr. Aurel Demian.

7. Comitetul adm. al fundațiunii „Ghiba-Birta.”

Președinte: *Episcopul diecesan.*

Notar: *Roman R. Ciorogariu*, ieromonach, director semina-
rial în Arad.

Membrii clericali:

Vasilie Mangra, vicar-episcopesc în Oradea-Mare.

Augustin Hamsea, archimandrit, igumen al mănăstirii H.-
Bodrog.

Dr. Traian Putici, protopop în Timișoara.

Un loc vacant.

Membrii mireni.

Demetriu Bonciu, consilier regesc și notar public regesc în
Arad.

Aurel Popovici, procuror regesc în Neoplanta.

Vasilie Paguba, jude la tribunalul regesc în Arad.

Iosif Gall, jude la tribunalul regesc în Arad.

Ioan Beleş, notar public regesc în Arad.

Dr. Nicolae Oncu, director la banca „Victoria” în Arad.

Un loc vacant.

8. Protopresbiteri.

a) Sub Consistorul din Arad:

Tract. Arad: *Vasilie Beleş*, Arad.

” Chișineu: *Dr. Ioan Trailescu*, Chișineu.

” Șiria: *George Popovici*, Șiria.

” B.-Ineu: *Constantin Gurban*, Boroșineu.

” Buteni: *Ioan Georgia*, Buteni.

” Hălmagiu: *Ioan Groza*, iun., Hălmagiu.

” M.-Radna: *Procopiu Givulescu*, M.-Radna.

” Belint: *Gerasim Sêrb*, Belint.

” Lipova: *Voicu Hamsea*, Lipova.

” Timișoara: *Dr. Traian Putici*, Timișoara.

” Banat-Comloș: *Paul Miulescu*, B.-Comloș.

b) Sub Consistorul din Oradea-Mare:

Tract. Oradea-Mare: *Toma Pacala*, Oradea-Mare.

” Tinca: *Nicolae Rocsin*, Micherechiu.

Tract. Peștes: *Teodor Filip*, Lugașul-sup.
 " Beliu: *Petru Sêrbu*, F.-Ghiriș.
 " Vașcău: *Vasilie Papp*, Beiuș.
 " Beiuș: *Elia Moga*, Răbăgani.

9. Inspectori școlari.

a) Sub Consistorul din Arad:

In inspect. Aradului: *Vasilie Beleş*, prot. Arad.
 " " Chișineului: *Dr. Ioan Trailescu*, protopop în Chișinen.
 " " Șiriei: *George Popovici*, protop. în Șiria.
 " " B.-Ineului: *Constantin Gurban*, protop. în Boroșineu.
 " " Butenilor: *Ioan Georgia*, protop. în Buteni.
 " " Șilindiei: *Acsentie Chirilă*, preot în Șilindia.
 " " Hălmașului: *Ioan Groza*, protop. în Hălmașiu.
 " " Radnei: *Procopiu Givulescu*, protop. M.-Radna.
 " " Belințului: *Gerasim Sêrb*, protop. în Belinț.
 " " Leucușeștilor: *Ioan Căpitan*, preot în Cladova.
 " " Lipovei: *Voicu Hamsea*, protop. în Lipova.
 " " Timișorii: *Dr. Traian Putici*, protop în Timișoara.
 " " B.-Comloșului: *Paul Miulescu*, protop. în B.-Comloș.

b) Sub Consistorul din Oradea-Mare:

910 Districtul orădan se împărțește în atâtea inspectorate, câte protopresbiterate se află. În fruntea fiecărui inspectorat funcționează ca inspector protopresbiterul concernent.

10. Mănăstirea Xodoș-Bodrog.

Augustin Hamsea, egumen al mănăstării, archimandrit.
Dr. Ilarion Pușcarin, archim, și vic. archiep. în Sibiiu.
Filaret Musta, archim. și vic. episcopesc în Caransebeș.
Vasilie Mangra, protosincol, vic. episc. în Oradea-Mare.
Archip Muntean, ieromonach și spiritual în H.-Bodrog.
Dr. Eusebiu R. Roșca, protosincol și dir. sem. în Sibiiu.
Teofil Seculici, ieromonach în H.-Bodrog.
Ghenadie Boyoșevici, ieromonach și paroch în B.-Pesta.
Roman R. Ciorogariu, ieromonach, dir. și prof. sem. în Arad.
Dr. Iustin Suciu, proto-diacon, profesor. sem. în Arad.

Dr. *Iosif Traian Badescu*, ierom., secretar cons. în Caransebeș.
Dr. *Miron E. Cristea*, ierom. ases. cons. în Sibiu.
Dr. *Iosif Olariu*, ierom., director sem. în Caransebeș.
Nifon Cusman, ieromonach în H.-Bodrog.

11. Reuniunea învățătorilor în dreapta Mureșului.

Președinte: *Teodor Ceontea*, prof. prep. Arad.
Vice-președinte: *Iosif Moldovan*, inv. dirig. Arad.
Secretar I.: *Iosif Tisu*, preot în Caraciu.
Secretar II.: *George Popovici*, inv. Bătănia.
Cassar: *Iuliu Groșorean*, inv. Galșa.
Bibliotecar: *Florian Cioara*, inv. Curtici.
Controlori: *Ioan Vancu*, inv. Arad-Șega.
La desp. Arad inv. preș. *Iosif Moldovan*, inv. Arad.
" " Buteni " *Nicolae Boșcariu*, inv. Bodești.
" " Chișineu " *Ștefan Leucuta*, inv. Pil.
" " Hălmagiu " *Mihail Vidu*, inv. Hălmagiu.
" " Ienopolea " *Lazar Oprescu*, inv. Zarand.
" " Radna " *Protasie Givulescu*, inv. în Soborșin.
" " Șiria " *Alexiu Dobos*, inv. Șiria.

În comitetul central mai figurează ca membrii:
Damăschin Medre, preot-inv. Slatina.
Dimitrie Popovici, inv. Cuvin.
Romul Tăucean, inv. Nădlac.
Vasilie Miron, inv. Curticiu.

12. Preoțimea și învățătorimea română gr.-or. din dieceza Aradului după protopresbiterate. *)

a) Protopresbiteratul Aradului.

Sediul: Arad.

Scaunul protopopesesc:

Președinte: *Vasilie Beleș*, protopop în Arad.
Membrii ordinari: *Lazar Adamovici*, *Vincențiu Marcovici*,
Dr. *Dimitrie Barbu*, *Paul Felnean*, *Nicolae Chicin*, *Traian Vătanu*. Suplenți: *Paul Moga*, *Ștefan Tămășdan*. Defensor matrimonial: Dr. *Dimitrie Barbu*.

*) **Spre orientare.** La numele comunelor, cele puse în paranteze semnifică numirea în limba maghiară, iar numele puse la locul al treilea, posta ultimă. Acolo, unde numai un nume e pus, înseamnă că oficiul postal e în loc.

1. **Arad**, (Arad) — Vasilitie Beleș, protopop-paroch; Traian Vătanu, paroch; Gavril Bodea, capelan-protopopesc; Iosif Moldovan inv. și director școlar; Nicolau Ștef, Ioan Vancu, invet.; un post inv. vac.; Maria Precupaș inv.
2. **Arad-Gaiu** (Arad-Gáj) — Vasilie Olariu preot, Vasiliu Zabu invetător.
3. **Bătania** (Baltonya) — Moise Grozescu, paroch; Simeon Cornea, capelan; George Popoviciu invetător.
4. **Budapesta** — Gbenadie G. Bogoevici, ieromonach-paroch.
5. **Cenadul-ung.** (Magyar-Csanád) — Ierosim Luțai paroch, Rômul Nestor capelan; Ambrosiu Coște și Terențiu Luțai invet.
6. **Cicir**, (Csicsér-Glogovác) — Constantin Mihulin preot, Aureliu Drăgan inv.
7. **Mândruloc** (Mondorlak-Glogovác) — Iancu Ștefanuț, paroch; Georgiu Morariu inv., o stațiune vacantă.
8. **Micălaça** (Mikalaka-Arad) — Iustin Dascal și Ioan Morariu par.: Savu Mihuta și Savu Bugariu inv.
9. **Nădlac** (Nagylak) — Vincențiu Marcoviciu și Nicolau Chicin parochi; Georgiu Petroviciu, Dimitrie Bugariu, Romul Tăucean și Uroș Totorean inv.
10. **Pecica-rom.** (Rom-Pécska) — Ștefan Tămășdan, Dr. Dimitrie Barbu și Savu Tămășdan parochi; Ștefan Roja, Efrem Hedeșan, Iosif Iosa și Efrem Moldovan inv.; Emilia Ciorogariu și Elena Roja invetătoare.
11. **Sâmbăteni** (Szabadhely) Györök — Paul Felneecan, Fabrițiu Manuilă par.; Muciu Popescu și Fabrițiu Manuilă inv.; Iuliana Plașa invetătoare.
12. **Șeitin** (Sajtény) — Paul Mercea și Petru Nemet par., una parochie vacantă, Georgiu Roman, Ioan Roman și Dimitrie Micu inv., Constanța Popa invetătoare.
13. **Semlac** (Szemlak) — Lazar Adamovici și Dimitrie Ganea parochi; Gregoriu Roșu și Lazar Ionescu inv.
14. **Senteș** (Szentes) — Mihaiu Lucuța adm. paroch.
15. **Tornia** (Tornya) — Paul Moga paroch; Romul Luțai inv.

b) Protopresbiteratul Chișineului.

Sediul: Chișineu.

Scaunul protopopesc:

Președinte: Dr. Ioan Trăilescu, protopresbiter în Chișineu.
Membri ordinari: Ioan Avram, Petru Biberea, Augustin Be-

- leș, Gavrilă Lazar și Aurel Vargă, un loc vacant. Supleți: Victor Popovici și Vasilie Beleş Notar: Iosif Beșan.
1. **Bichis** (Békés) — Alecsiu Popoviciu paroch. Nicolau Coste inv.
 3. **B.-Ceaba** (B.-Csaba) — Victor Popovici paroch, Iustin Moroșan inv.
 3. **Cinteiu** (Csintye) Kisjenő — Ioan Iancu, paroch, Ioan Dema inv.
 4. **Chișineu** (Kisjenő) — Dr. Ioan Trailescu, protopop-paroch, Gregoriu Mladin inv.
 5. **Citigbáz** [Kétegyháza] — Iosif-Ioan Ardelean, Vasilie Beleş par., George Barabaș, Ștefan Dolga inv., Sidonia Sabău învătătoare.
 6. **Curticiu** (Kurtics) — Georgiu Mladin, par., una parochie vacantă, Florian Cioara, Mihai Dragoș și Gavrilă Plop inv.
 7. **Erdeis** (Erdőhegy) Kisjenő — George Ardelean par., Teodor Câmpan inv.
 8. **Giula-germ.** (Gyula) — Petru Biberea paroch, Iosif Ivan inv.
 9. **Giula-mag.** (Gyula) — Petru Gubașiu, Iosif Beșan parochi, Ioan Marcus, Ioan Ioănescu inv.
 10. **Giula-Varsánd** (Gyula-Varsánd) — George Ciobriș, Vincentiu Pantoș par., Teodor Lucaci, Nicolae Cismaș inv.
 11. **Macea** [Mácsa] Liviu Raț, și Ladislau Petrila par., Ioan Boțoc inv., un post vacant.
 12. **Mișca** [Miske] Nagy-Zerind — Ioan Avram paroch, Teodor Pinter capelan, Aurel Găin inv.
 13. **Nădab** [Nadab] Kisjenő — George Crainic, Dimitrie Muscan parochi, Laurentiu Toader capelan și inv. Dimitrie Boariu inv.
 14. **Otlaca** [Ottlaka] — George Turic, Iustin Iancu, Romul Mladin parochi, Miron Olariu, Alecsiu Turic inv. Anghela Tapoș inv.
 15. **Pilul-mare** (Nagy-Pél) — Mihai Rațiu, George Petrovici, parochi, Ștefan Leucuța inv. Lucreția Ambruș inv.
 16. **Siclău** [Siklő] — Ioan Codrean, Ioan Iercan, par., Ștefan Capra și Ioan Bele, inv.
 17. **Șimand** [Simánd] — Macsimilian Leucuța, Augustin Beleş parochi; Ioan Voluntir, Pavel Stana inv.
 18. **Sintea** [Szantye] — Dimitrie Mihut, paroch, George Coste, inv.

19. Socodor (Székudvar) — Gavrilă Lazăr, Aurel Varga parochi, o parochie vacantă; Dimitrie Nădăban, Ioan Buștea, Ioan Crișan inv. Silvia Nădăban învățătoare la asilul de băieți.

c) *Protopresbiteratul Șiriei.*

Sediul: Șiria.

Scaunul protopopesc:

Președinte: Georgiu Popoviciu, ppresbiter.

Membri ordinari: Teodor Stan, Ioan Morariu, Manasie Popescu, Milentie Pap, Filip Leuca și Vas. Popoviciu. Suplenți: George Pap, Ioan Burdan și George Popescu.

1. **Agris** (Agris) Ternova — George Pap, Romul Motorca parochi; Corneliu Crețu, Ștefan Fericean, învățători; Iuliana Nastici, învățătoare.

2. Arăneag (Aranyág) Ternova — Manasie Popescu, paroch, George Abrudan inv.

3. **Drauț** (Draucz) — Melentie Pap paroch; Nicolae Debeleac și George Popa inv.

4. Dud (Duud) Ternova — Teodosiu Motorca, paroch. Ioan Voluntir, inv. subst.

5. **Galsa** (Galsa) Világos — Traian Terebent, Nicolae Dragancea parochi; Iuliu Groșorean, Teodor Cherechcan, învățători.

6. **Cherechiu** (Kerek) Uj-Szt.-Ana. — Teodor Stan, Acsandru Muntean, parochi, Ioan Micoroiu, Teodor Laza, învățători.

7. Comlăuș (Ó-Szt.-Anna) Uj-Szt.-Anna — Mihai Leucuța, și Virgil Mihulin parochi; Augustin Boțoc, Ioan Roșu, Ioan Funar, inv.

8. Covășinț (Kovaszincz) Györök — Ioan Cure, Ioan Micloși, parochi; Porfiriu Popescu, Liviu Pap și Paul Dirlea senior inv.

9. Curtacher (Kurtakér) Ternova — Ambrosie Ungurean, paroch; Adrian Ungurean inv., Sidonia Ungurean născ. Plasa, învățătoare.

10. **Măderat** (Magyarát) Pankota — Petru Borlea și Ioan Morariu, parochi; Petru Vancu, Pavel Sîiarteu, inv., Maria Codrean, învățătoare.

11. Măscă (Muszka) — George Popescu, paroch; Ioan A. Muntean, învățător,

3
15
12
9
5

12. **Pâncota** (Pankota) — Filip Leuca, și Ioan Iercoșan, parochi; Ioan Hălmăgian, inv.
13. **Sinitea** (Szintitye) Pankota-Zarând — Ioan Burdan, paroch; Petru Balint, inv.
14. **Șiria** (Világos) — Georgiu Popoviciu, ppresbiter; Vasile Popovici, Romul Măierușan, parochi; Alexiu Doboș, Ioan Huiu, Sava Crișan, Ioan Bogdan, învățători.
15. **Têrnova** (Ternova) — Justin Popa, și Gavril Popluca, parochi; Ioan Crainic, Crăciun Ignuța, inv., Ana Ignuța, învățătoare.

16. **Fazekas-Varșand** (Fazekas-Varsánd) Uj-Szt.-Anna — Ioan Popovici, paroch; Petru Muntean, învățător.

d) **Protopresbiteratul Ienopolei (Boroșineu).**
Sediul: Boroșineu.

Scaunul protopopesc:

Președinte: Constantin Gurban, ppresbiter în Boroșineu.
Membri ordinari: Mihail Feier, Moise M-archiș, Corneliu Ursuț, Moise Ghergariu, Ioan Șerădan, Defensor matr. și notar — se suplinese din cas în cas.

1. **Apateu** (Apáti) Seprős — Atanasiu Popovici, paroch; George Petrescu inv.
2. **Berechiu** (Barakony) — Ioan Popovici, paroch; Dimitrie Nădăban, învăț.
3. **Bocsig** (Bokszeg) — Alesandru Papp, par., Ivantie Vidu, învățător.
4. **Cermeiu** (Csermő) — Isaia Goldiș, paroch; Dimitrie Popovici, capelan; Ioan Cigărigă inv.
5. **Ienopolea** (Borosjenő) — Constantin Gurbanu, ppresbiter; Mihail Feier, Vasile Bălan, parochi; Ioan Moldovan, capelan; Pavel Dirlea, Antonie Moldovan, inv.; Iuliana Birdean, învățătoare.
6. **Iermata** (Gyarmata) Apateleak — Ioan Moga, par., Petru Lupșici, învăț.
7. **Mănercu** (Monyoró) Bokszeg — preot vacant, Petru Sirca inv.
8. **Moroda** (Moroda) Apatek — Moise Ghergariu, par.; Moise Mregea, Petru Costin, inv.
9. **Repsig** (Repszeg) — Simeon Cornea, par; Ștefan Heret, inv.

10. **Selenș**, (Szölös) Pankota — Partenie Zaslo, Ioan Șe-rădan, părochi; Iulian Butariu, inv. Constanța Pintea, inv. subst.
11. **Șepreuș**, (Seprős) — Corneliu Ursuț, Teodor Petraș, părochi; George Sturza, Mihail Pêrvu, inv.
12. **Șicula**, (Sikula) (Borosjenő) — Ioan Dronca, paroch; una parochie vacantă, Gerasim Balint, Nicolae Păsulă, inv.
13. **Șomoscheș**, (Somoskes) — Simeon Bulc, par.; Mihaiu Leucuța, Ioan Daul, învățători.
14. **Talpoș**, (Talpas) — George Popovici, paroch; Pavel Leu, inv.
15. **Vădas**, (Vadász) — Moise Marchiș, paroch; Teodor Mangu, inv.
16. **Zărand**, (Zaránd) — Aurel Iancu par., una parochie vacantă, Lazar Oprean, David Balint, învățători.

e) Protopresbiteratul Butenilor.

Sediul: Buteni.

Scaunul protopopesce:

Președinte: Ioan Georgia, protopresbiter în Buteni.

Membrii ordinari: George Lupșa, Zacharia Milian, Augustin Mihulin, Acsentie Chirila, Lazar Oprea și Cornel Lazar.

Membrii suplenți: Ioan Muntean și Iuliu Bodea. Defensor matrimonial: Acsentie Chirila. Notar: Iuliu Bodea.

1. **Aldești**, (Algyest) B.-Sebes — Leontin Beltechi, par.; Constantin Floruț, inv.
2. **Almaș** (Almás) Al-Csill — George Crețu, preot. emerit; Cornel Lazar, paroch; Alecsandru Nica, jun. capelan; George Dirlea, Cornel Novac inv.
3. **Bêrsa**, (Berza) B.-Sebes — Nicolae Costa și Ioan Popovici, par.; Terențiu Popa și Ilariu Versigan, inv.
4. **Berindenii** (Berindia) B.-Sebes — Teodor Mihulin, par.; Zosim Mihulin, inv.
5. **Bodești** (Bogyest) Al-Csill — Ilie Ilica, par.; Nicolae Boșcain, inv.
6. **Bonțești** (Bonczesd) Gurahoncz — Teodor Rada, par.; George Grozav, inv.
7. **Buhani** (Bohány) Dézna — Ioan Muntean, par.; Pavel Ageu, inv.

8. Buteni (Buttyin) — Ioan Georgia, protopop-paroch,
Ioan Gurban, par. emer., Iuliu Bodea, Ioan Cosma, pa-
rochi; Petru Perva, inv.; un post inv. vacant: Constanța
Muntean, învățătoare.
9. **Căcărau**, (Kakaró) Buttyin — paroch-inv. vacant.
10. Camua (Kavna) Silingyia — Vasilie Borza, paroch, Au-
rel Borza, inv.
11. Chertiș, (Kertes) B.-Sebes — par. și inv. vacant.
12. Chisindia (Kiszindia) Buttyin — Lazar Oprea, Atanasie
Brădean, paroch, Mihaiu Mihutia și Ilie Cornea inv.
13. Cil (Al-Csill) — Teodor Roesin, paroch, Petru Moțocan inv.
14. Cociuba (Kocsuba) Al-Csill — filie la Reveliș.
15. Cuied (Kujed) Buttyin — Terenție Micluța, paroch; Ioan
Borlea, inv.
16. **Dezna**, (Dézna) — Zacharia Milian, paroch; Teodosiu
Rafila, inv.
17. Dieci (Diécs) Al-Csill — George Lupșa, paroch; George
Rufu, inv.
18. Donceni (Doncsény) B.-Sebes — filie la Prăjești, Petru
Cociu, inv.
19. **Govoșdia**, (Govosdia) B.-Sebes — Cornel Papp, pa-
roch, inv. vacant.
20. **Hodiș**, (Hodos) Buttyin — Ioan Tirlea, paroch, Liviu
Dublea inv.
21. **Ignești**, (Ignest) B.-Sebes — Vincentiu Biberea, pa-
roch, inv. vacant.
22. Iarcos (Jarkos) Silingyia — Ioan Biro preot, Sidonia
Voda, inv.
23. **Laz**, (Laáz) Dézna — Fabritiu Bodea, paroch; Alex.
Budea, inv.
24. Luguzeu (Lugozó) Silingyia — Alexandru Nica, sen. par.,
inv. vacant.
25. **Minead**, (Minyád) B.-Sebes — par. vacant, inv. vac.
26. Moneasa (Monyásza) Dézna — par. vacant, Pavel Har-
duț, inv.
27. Mustești (Musztesd) Al-Csill — par. vacant, Ioan Crețu inv.
28. **Nădălbesti**, (Nadalbest) B.-Sebes — filie la Susani,
Ioan Barna, inv.
29. Nădaș (Nádas) Taucz — Ioan Popovici, George Popovici
par.; Mihaiu Voluntir, inv., Aurelia Popovici, învățătoare.
30. Neagra (Nyágra) Dézna — Antoniu Perva, preot-inv.
31. **Păiușeni**, (Pajsán) Buttyin — paroch-inv. vacant.

32. Prăjești (Prezest) B.-Sebes. — Petru Lazar par., Georgiu Frugia inv.
33. **Ravna** (Ravna) Dézna — Sinesie Iosa par., inv. vac.
34. Revetiș (Revetis) Al-Csill — Lazar Dobrei par., inv. vac.
35. Roșia (Rosia) Al-Csill — Georgiu Bodea par., inv. vac.
36. **Sebiș** (B.-Sebes) — Augustin Mihulin par., Patriciu Covicu inv.
37. Selegeni (Szelezsány) B.-Sebes — Romul Popoviciu par. Ilie Moș inv.
38. Șilindia (Silingyia) — Acsentie Chirila par., Ioan Mladin inv. vac.
39. Slatina (Szlatina) Dézna — Ioan Tirla, paroch-inv.
40. Susani (Szuszány) B.-Sebes. — Petru Ardelean par., Ioan Sandru inv.
41. **Tauț** (Taucz) — Pavel Ana par.; o parochie vacantă, Andrei Lazarov, inv., o stațiune vac.
42. **Văsăia** (Vaszoja) Buttyin — Ștefan Stan, paroch-inv.
43. Voivodeni (Vojvogyen) B.-Sebes — Petru Pinte paroch, inv. vac.

f) Protopresbiteratul Hălmagiuului.

Sediul: Hălmagiu.

Scaunul protopopesc:

- Președinte: Ioan Groza iun. protopresbiter în Hălmagiu.
- Membri ordinari: Arseniu Circus, Ioan Micluța, Laurențiu Iuga, Ioan Farcaș, Ioan Mera, Teodor Bodea, Ioan Nicula. Suplenți: Irimie Sirca, George Costina, Petru Micluța și Nicolae Popescu. Notar: Ioan Nicula.
1. **Aciua** (Acsuva) Halmágy-Csucs — Georgiu Vușdea paroch, Nicolae Costina inv.
 2. Aciuța (Acsucza) Gurahonez — Nicolau Hărduț paroch, inv. vacant.
 3. **Baldovini** (Baldovin) Körösbánya — filie la Rîșculița.
 4. Basarabeasa (Baszarabásza) Körösbánya — Nicolae Pișeu paroch, școala aparține la Vața.
 5. Bănești (Banesd) N.-Halmágy — Traian Popovici par., Teodor Popovici inv.
 6. Brusturi (Brusztur) N.-Halmágy — Nicolau Budugan preot, Traian Nicodin inv.
 7. Bodeșd cu filia Mernesd pr. N. Halmágy — Ioan Serban preot, Petru Maghier inv.

8. **Ciungani** (Csungán) Kőrösbánya — Ioan Petrișor paroch, Iancu Lup inv.
9. **Crocna** (Krokna) Gurahonez — Teodor Bodea paroch, Sebastian Tonța inv.
10. **Dobroț** (Dobroc) Kőrösbánya — Nicolau Dêlbu paroch.
11. **Dumbrava** (Dumbráva) Gurahonez — par. vacantă, Ioan Știrbu inv.
12. **Feniș** (Fényes) Gurahonez — Ioan Sêrac preot, Constantin Lucaș inv.
13. **Gurahont** (Gurahonez) — filie la Hontșor, Vasiliu German inv.
14. **Guravale** (Guravoj) Gurahonez — filie la Pleșcuța, George Petrișor, inv.
15. **Hălmagiu** (Nagyhalmágy), — Ioan Groza iun. paroch-protopop, Ioan Groza sen. protopresbiter emerit, Enea Joldea diacon, Mihai Vidu, învățător, Paraschiva Moldovan învățătoare.
16. **Hălmăgel** (Kishalmágy) N.-Halmágy, — Ioan Nicula paroch, Ioan Popescu inv.
17. **Holtmezeș** (Holtmézes) Gurahonez — Romul Hărduț paroch, Georgiu Tomșa inv.
18. **Hontșor** (Honezisor) Gurahonez — Ioan Mera paroch, Petru Mihuța inv.
19. **Iosaș** (Józsás) Gurahonez — George Costina paroch, inv. vac.
20. **Iosașel** (Jószáshely) Gurahonez — filie la Iosaș, Vasile Orcea inv.
21. **Ionești** [Juonest] N.-Halmágy — Sinesie Șerban, paroch, școala aparține la Hălmagiu.
22. **Lazuri** [Lázur] Halmágy-Csúcs — Arsenie Leuca, paroch, Constantin Leuca, preot-capelan și inv.
23. **Leasa** [Leásza] N.-Halmágy paroch vacant, școala aparține la Hălmagiu.
24. **Lungșoara** [Lungsóra] N.-Halmágy — Nicolae Popescu, paroch, Ilie Cristea inv.
25. **Mădrijești** [Madrizsest] Gurahonez — George Leuca, paroch, Nic. Mitrea inv.
26. **Măgulicea** [Magulicsa] Halmágy-Csúcs — Laurențiu Iuga, paroch, Valerie Vujdea, inv.
27. **Obêrșă** [Obersia] Kőrösbánya — Nicolae Tâmaș, paroch, școala aparține la Dobroț.

28. Ociu (Ócs) N.-Halmágy — Ioan Giurgiu, par., Ioan Ciorogar, inv.
29. **Pleşcuța**, (Pleskucz) Gurahonez — Ioan Farcaș, paroch, Zaharie Neamț, inv.
30. Poienari (Pojenár) N.-Halmágy — Petru Micluța, paroch, școala aparține la Hălmagiu.
31. Prăvăleni (Pravaleny) Kőrösbánya — George Micluța, paroch, Atanasie Moț, inv. subst.
32. **Riscuțița**, (Riskulicza) Kőrösbánya — Ioan Micluța, paroch, Acsentie Popovici inv.
33. **Saturcu**, (Szaturó) Gurahonez — filie la Zeldiș, Savu Dorea, inv.
34. Secaș (Székás) Gurahonez — Maximilian Miclean, paroch, Ioan Tiucra inv. subst.
35. Șoimuș-Buciava (S.-Bucsáva) Gurahonez — filie la Madrijești, Zenovie Vesa, inv.
36. Sârbi (Szír) N.-Halmágy — Irimie Sirca, paroch, Teodor Groza, inv.
37. Ștea (Steja) Kőrösbánya — Ion Ștefia, paroch, școala aparține la Tomești.
38. **Tălagiu**, (Talács) Acsucza — parochia vacantă, Filimon Sirca, inv.
39. Târnava (Ternava) Kőrösbánya — Sergiu Feier, paroch, școala aparține la Vața-de-jos.
40. Tișa (Tisza) N.-Halmágy — Petru Sirca, paroch, școala aparține la Hălmagiu.
41. Tiulești (Tyiulesti) Kőrösbánya — Nicolae Florea, paroch, școala aparține la Tomești.
42. Tomești (Tomesd) Kőrösbánya — Ioan Vlad, paroch; Victor Faur, inv. subst.
43. **Valea-Mare**, (Vale-mare) Gurahonez — filie la Feniș, Mihail Orcea, inv. subst.
44. Vața-de-jos (Alvácza) Kőrösbánya — filie la Târnava, Nicolae Turuc, inv.
45. Vața-de-sus (Felvácza) Kőrösbánya — Vasilie Giurgiu, paroch; școala aparține la Vața-de-jos.
46. Vidra (Vidra) Halmágy-Csúcs — Nicolae Sirca, paroch; Nicola Magier, inv.
47. **Zeldiș**, (Zöldes) Gurahonez — Traian Magier, paroch; Petru Popovici, inv.
48. Zimbru (Zimbró) Gurahonez — Valeriu Cristea, paroch; Nicolae Maci, inv.

g) *Protopresbiteratul Radnei.*

Sediul : Radna.

Scaunul protopopesce:

Președinte: **Procopiu Givulescu**, ppresbiter în Radna.

Membrii ordinari: Teodosiu Moțu, Iosif Vuculescu, Zenovie

Dimitrescu, Ioan Cimponeriu din Roșia. Alexiu Vesalon și

Ioan Crișan. Membrii suplenți: Constantin Putici și Iosif

Ognean. Notar: Constantin Putici. Defensor matrimonial:

Iosif Cimponeriu din Petriș.

1. **Bala**, (Baja) Maros-Szlatina) — Andreiu Vătanu, par.-inv.

2. **Bătuța** (Batuza) Berzova — Adam Dehelean preot, Alexandru, Lugoșan inv. interimal.

3. **Bêrzava** (Berzova) — Vasilie Popovici, preot; o parochie vac., Georgiu Pleș. inv.

4. **Căpruța**, (Kaprucza) Berzova — Ioan Crișan, paroch; Grigorie Fărcaș, inv.

5. **Cladova** (Kladova) Györök — Mihail Jurca, preot; Trifon Dascăl, inv.

6. **Conop** (Konop) — Ioan Petrila, preot; Grigorie Caba, inv.

7. **Corbești** (Korbesty) Petriș — Corneliu Monța, preot; inv. int. Silvia Popovici.

8. **Cuvin** (Kuvín) Györök — Teodosiu Moțu, Constantin Putici, parochi; Dimitrie Popovici, Vasilie Iliș, inv., Ersilia Ștef, învățătoare.

9. **Dumbrăvița**, (Dumbravicza) Berzova — Zenovie Dimitrescu, paroch; Petru Colțeu, inv. inter.

10. **Găvoșdia** (Govosdia) Tótvárád — Romul Vătanu, paroch; Nicodin Neagota, inv.

11. **Gioroc**, (Györök) — Nicolae Lungu, preot-inv.

12. **Giulița** (Gyulicza) Tótvárád — Iosif Popovici, paroch; Simion Neamțu, inv.

13. **Groș** (Gross) Berzova — Luca Popescu, preot emerit; Ign. Mara, paroch, inv. vacant.

14. **Ilteu** (Iltyó) — Alexiu Vesalon, paroch; Nicolae Russu, învățător.

15. **Lupești**, (Lupesty) Tótvárád — Partenie Turcu, preot; inv. vacant.

16. **Milova** (Milova) Konop — George Lupuț, preot-inv.

17. **Miniș**, (Ménés) Györök, — Petru Pelle, preot; Antoniu Coșa, inv.

18. **Monoroștia** (Monorostyia) Berzova — Teodor Drecin preot-
învățător.
19. **Odvoș** (Odvos) Konop — Ioan Beleş, paroch; Traian
Givulescu, inv.
20. **Pauliș** (Paulis) — Zamfir Conopan, Cornel Popescu,
parochi; George Stoian, inv.; o stațiune inv. vacantă
21. **Pernești** (Pernesty) Tótvárad — par. vacantă, inv. vacant.
22. **Petriș** (Petrís) — Iosif Cimponeriu, preot; Ioan Popovici
capelan, inv. vacant.
23. **Radna** (M.-Radna) — Procopiu Givulescu, protopresbi-
ter; Macsimilian Micloși, capelan ppopesc; Alecsandru Mu-
rășan, inv.
24. **Roșia** (Rossia) Petriș — Ioan Cimponeriu, paroch emer.;
Petru Vesa, preot; Iosif Stanea, inv.
25. **Săliște** (Szelistye) Petriș — parochia afiliată la Pe-
triș; inv. vacant
26. **Slatina** (Maros-Szlatina) — Damaschin Medre, paroch-inv.
27. **Soborșin** (Szoborsin) — Iosif Ognean par., Augustin Gro-
zescu preot, Protasie Givulescu; Solomon Giurcône, inv.
în Filia Temeșești, Alexandru Savu, inv; în filia Halaliș.
28. **Șoimoș** (Solymos) M.-Radna — Iosif Vuculescu par., Si-
meon Birlea și Gavril Sandru, inv.
29. **Soroșag** (Szorosság) Tótvárad — Ioan Balint preot; inv.
vacant.
30. **Toc** (Tók) Iltyó — Vasile Neșculescu preot, Teodor
Savu inv.
31. **Totvărădia** (Tótvárad) — Ioachim Turcu preot, Aurel
Mircu inv.
32. **Troaș** (Trojás) Soborșin — Teodor Simedrea preot-inv.

h) Protopresbiteratul Lipovei:

Sediul: Lipova.

Scaunul protopopesc:

- Președinte: Voicu Hamsea, protopresbiter în Lipova.
 Membrii ordinari: Iosif Suci, Dimitrie Marcu, Iosif Iorgo-
 viciu, Simeon Tomescu, Ambrosiu Popescu și George Russu.
 Suplenți: Vasile Dehelean și Sava Seculin, un loc vacant.
 Defensor matrimonial: Terențiu Petroviciu.
1. **Alloș** (Állios) — Toma Micșa și Avisalon Tiucra parochi,
Nicolae Lepa, Toma Muntean învățători.

2. **Bacamezēu** (Bakamezō) Birkis — Laurentiu Barzu paroch, Antoniu Sirca inv.
3. **Bata** (Batta) — Ioan Miloș, Eutimiu, Isfanescu parochi, Ioan Musca inv.
4. **Belotint** (Belotinez) Berzova — Valeriu Males paroch, Vasiliu Bogoiu invetator.
5. **Birchis** (Birkis) — Dimitrie Marcu, Ștefan Bordoș, parochi, Ignatie Bugariu, Nicolae Vug invetatori.
6. **Bruznic** (Bruznik) Batta — Mihaiu Rubinoviciu preot, Tit Popescu invetator.
7. **Bulza** (Bulza) Facset — Panteleimon Popoviciu paroch, Liviu T. Mihailoviciu inv. prov.
8. **Buzad** (Buzád) Bogda-Rigós — Andreiu Popoviciu paroch, Milentie Popoviciu inv.
9. **Căpolnaș** (Kápolnás) — Iosif Dalieiu paroch, Ioan Micu capelan, Emanuil Olteanu și Antoniu Moldovan invetator.
10. **Căprioara** (Kaprjora) Kápolnás — Petru Lazarescu paroch, Iuliu Lazarescu capelan, Iosif Mursa, inv.
11. **Cela** (Czella) Birkis — Iosif Petroviciu paroch, Terențiu Petrovici, capelan, Ștefan Cărăbaș, inv.
12. **Chelmac** (Kelmak) Konop — George Russu paroch, Teodor Popa invetator.
13. **Chesint** (Keszinez) Hidegkút — Atanasie Todan și Ilie Moș paroch, Moise Pepa, George Teodosiu inv.
14. **Chizdia** (Kizdia) Aga — Ioan Suciu, adm. par. (școlă nu este).
15. **Comeat** (Komjáth) Bogda-Rigós — Sinesie Cociuba par., George Spên inv.
16. **Cuveșdia** (Kövesd) Aga — Iosif Iorgoviciu paroch, Ioan Suciu capelan, George Tomi inv.
17. **Dorgoș** (Dorgos) B.-Lippa — George Botta paroch, Traian Muntean inv.
18. **Fibiș** (Fibis) — Dimitrie Miut paroch, Valeriu Miut capelan, Aurel Lepa, Iosif Popa invet.
19. **Firighaz** (Féregyház) Fibiș — Ioan Groza paroch, Ioan Stoian capelan, Ioan Cismaș, inv.
20. **Fiscut** (Fiskut) Fibiș — Sava Seculin paroch, Ghenadie Subțire invetator.
21. **Groș** (Groós) Facset — Pant. Popoviciu adm. paroch., Ioan Suciu inv. prov.
22. **Labășint** (Labasinez) Sistarovecz — Atanasiu Suciu paroch, Isaia Popetiu inv.

23. **Lalașint** (Lalasincz) Berzova — Ioan, Hădan paroch, Ștefan Mihailoviciu inv.
24. **Lipova** (Lippa) B.-Lippa Voicu Hamsea ppresbiter-paroch, Iosif Suciu par. emerit., Ioan Cimponeriu, Florian Rocsin par., I. Lucaciu, I. Puticiu și I. Onu inv.
25. **Ostrov** (Osztrov) Birkis — Iulian Popescu paroch, Coriolan Mursa învățător.
26. **Ohaba-Sârbească** (Szerb-Ohába) Batta — parochia vac. Andreiu Șandru inv.
27. **Pătîrș** (Petirs) B.-Lippa — Ioan Bencecan paroch-învățător.
28. **Pojoga** (Pozsoga) Zám — Iosif Olariu paroch, Ioanichie Nestor învățător.
29. **Sceleiva** (Szelesiva) Zám — Virgil Gruescu paroch, Andreiu Peia învățător.
30. **S.-Nicolaul-mic** (Kis-Szt.-Miklós) Uj-Arad — Mircea Beșan paroch, Ioan Neamtu învățător.
31. **Spata** (Szpatta) T.-Székás — Vincentiu Miču paroch, Eugen Malăș inv. prov.
32. **Șistaroveț** (Sistárovecz) — Siméon Tomescu paroch, Iulian Barzu învățător.
33. **Ususău** (Hoszúszó) B.-Lippa — Vasiliu Dehelean par., Teodor Neagu inv.
34. **Valea-Mare** (Vale-máre) Kápolnás — Alécsandru Barboș paroch, Iuliu Spineanț inv.
35. **Veresmort** (Veresmort) Birkis — Aureliu Cărăbaș par., școala afiliată la școala din Ostrov.
36. **Zăbalt** (Zabález) Batta — Ambrosiu Popescu paroch, Aurel Popa capelan, Petru Bugariu învățător.

2) *Protopresbiteratul Belintului*

Sediul: Belint.

Scaunul protopopesc:

Președinte: Gerasim Sârb protopop în Belint.
 Membri ordinari: Lucian Șepețan, Romul Șecoșan, Demetriu Morariu, Andronic Maghier, Adam Groza, Iosif Lăzărescu, suplent: Michail Jurma. Defensor matrimonial: Nicolău Proștean, avocat în Lugoj.

1. **Aga** (Aga) Filip Vuia paroch-inv.

2. **Babșa** (Babsa) Kiszetó — Vasilie Crașovan preot, Stefan Stefan inv.
3. **Balinț** (Bálinecz) — Stefan Cărăbaș par., Traian Cărăbaș inv.
4. **Bara** (Barra) T.-Székás — Ioan Mateiu paroch, George Miloș capelan, Adrian Perii inv.
5. **Belinț** (Bélinecz) — Gerasim Sêrb prôtropop, Georgie Babric, Petru Căprariu parochi, Constantin Pava, George Baderca, inv. Sofia H. Florescu inv.
6. **Budinț** (Budincz) Nagy-Topolovecz — Dimitrie Popoviciu paroch, Petru Aga inv.
7. **Bunea-Română** (Román-Bunya) Facset — parochie vacantă, Lazar Cosma învățător.
8. **Checheș** (Kékes) T.-Székás — Traian Pețian par., Sofronie Iacovițan inv.
9. **Chisetău** (Kiszetó) — Lucian Șepetan paroch, Simeon Faur inv.
10. **Cladova** (Kládova) Bethlenháza — Ioan Căpitan preot, Trandafir Buru inv.
11. **Coșteiul-Mare** (Nagy-Kostély) Szapáryfalva, — Adam Groza paroch, Liviu Dorca inv.
12. **Crivobara** (Krivobára) T.-Székás, — par. vac., George Găescu inv.
13. **Cutina** (Kuttina) Bethlenháza — George Aurariu paroch, Iancu Barbulescu inv. inter.
14. **Dobrești** (Dobrest) T.-Székás — Dimitrie Schelegia paroch-inv.
15. **Drăgoești** (Dragojest) Szinnerszeg — Aureliu Petcu preot, Ioan Spătariu învăț. inter.
16. **Dubești** (Dubest) Batta — George Cărăbaș paroch, Petru Șeviciu inv.
17. **Fădimac** (Fadimák) Bálinecz — Alesandru Popoviciu paroch, Ioan Raduțiu inv.
18. **Ficătar** (Fikátár) Szinnerszeg — George Petroviciu par., Vasilie Ilie inv. inter.
19. **Gruin** (Gruny) Szapáryfalva — Iosif Lăzărescu paroch, Paul Băran inv.
20. **Hisleși** (Hissziás) Gizelafalva — Emiliu Brînda preot, școlă com.
21. **Hodoș** (T.-Hodos) Aga — paroch vacant, Nicolae Tomiciu inv.

22. **Ictar** (Iktár) Nagy-Topolovecz Romul Secoșan paroch,
Virgiliu Amandia inv.
23. Iersnic (Jersznyik) Bethlenháza — Antoniu Popoviciu
preot, Atanasiu Lazar inv. inter.
24. **Jábar** (Zsábár) Lugos — parochie vac, Dámian Jura-
toniu inv.
25. **Lăpușnic** (Lapusnyik) T.-Székás — George Dogariu
preot, Isaia Popeț inv. int.
26. Leucușești (Leukusest) Bethlenháza — Constantin Rosa
paroch, Ioan Furdian inv. int.
27. **Dubochi-Nadăș** (Mély-Nádas) T.-Rékás — preot
vac., Dimitrie Jurma inv.
28. **Mănăștur** (Béga-Monostor) Bozsúr — George Ianco-
viciu paroch, Nicolae Ștefanoviciu inv.
29. **Ohaba-Forgaci** (Ohába-Forgács) Szinnerszeg — An-
dronic Maghier, George Maghier par., Constantin Mihaiu inv.
30. Ohaba-Lungă (Ohába-lunga) Bethlenháza — par. vac.
post inv. vac.
31. **Pădurani** (Padurány) Batta — par. vac., Atanasie
Lazar inv., Eutimiu Omța inv. inter.
32. Paniova (Pányova) T.-Székás — Ilie Micu par., George
Daina inv. inter.
33. **Răchita** (Rakitta) Facset — Alecsandru Jucu par., La-
zar Oprin inv. și Emilia Vuia învățătoare.
34. Rădmănești (Radmanesti) T.-Székás — par. vac., George
Rista inv.
35. Remetca-Luncă (Remete-Lunka) Bethlenháza — Michail
Jurma par., Samson Lugoșan inv.
36. **Secăș** (T.-Székás) — Dimitriu Morariu preot, inv., Ad-
rian Tapoș inv.
37. Șuşanoveț (Sziklás) Kiszeto — Iosif Cloambeș par.,
școală com.
38. Șuștra (Sustra) Nagy-Topolovecz — Pompeiu Dorca par.,
Nicolae Tocherea inv.
39. **Teeș** (Theés) Aga — Nestor Badescu par. Ștef. Murgu inv.
40. Têrgoviște (Tergovest) Bálincz — George Mustafa preot,
George Sêracin inv.
41. Topolovățul-Mare (Nagy-Topolovocz) — Nicolae Martino-
viciu par., Ștefan Gherga inv.
42. Topla (Topla) Batta — Teodor Oficirescu adm. par., post
inv. vacant.
43. **Vizma** (Vizma) T.-Székás — Procopiu Lelescu paroch,
P etru Belgea inv.

b) *Protopresbiteratul Timișorii.*

Sediul: Timișoara.

Scaunul protopopesi:

Președinte: Dr. Traian Putici, protopresbiter în Timișoara.

Membri: Iosif Rădneanț, Al. Crăciunescu, Nicolae Darabant, Ioan Savu, Dim. Chirița și Ioan Plavosin. Suplenți: Nicolae Groza și Nicolae Micluța.

1. **Bărăteaz** (Baraczház) — Nicolae Crismariu paroch, Petru Ciucur invet.
2. Băzoș (Bázos) Temes-Rékás — Georgie Petcu paroch, Iosif Petcu capelan, Aurel Badescu, Dimitrie Tigu inv. Cor vocal.
3. Bécicherecul-Mic (K.-Bécskerék) — Eutimie Darabant, paroch, Ioan Giuchici inv.
4. Bencecul-Rom. (Román-Bencsek) Német-Bencsek — Teodor Ioaneș paroch, Traian Fridrich inv. Cor vocal.
5. Beregsău (Beregszó) — Georgie Bugariu, Ioan Balta parochi, Georgie Subu și Constantin Cilecan inv. Cor vocal.
6. Bodrogul-nou (Zádorlak) — Toma Pigli inv.
7. Bodrogul-vechiu (Zádorlak) — Simeon Popovici, inv.
8. Bucovet (Bukevéc) T.-Remete — Dimitrie Chirița, Cornel Gherga parochi, Ioan Surdu inv. Cor vocal.
9. **Călacea** (Kalácsa) Orczifalva — Ioan Leucuța paroch, Paul Trailescu inv.
10. Cerneteaz (Csernegyház) T.-Gyarmata — Nicolae Micluța paroch, Ignatie Spen adm. par., Pavel Ludac și Stefan Crețu inv. Cor vocal.
11. Chinez (Kñéz) — Alesandru Crăciunescu paroch, Alesandru Sandu și Sreda Crăciunescu, inv. Cor vocal.
12. Chișoda (Kissoda) Szabadfalu — parochie vacanta și Iosif Ciorogariu și Pavel Oproane inv.
13. **Fenlaci** (Fönlak) — Moise Babescu preot, Savu Serb invetant și Traian Tabic, inv. Cor vocal.
14. **Ghiroda** (Giroda) T.-Remete — Ioan Popu paroch, Constantin Micu inv. Cor vocal.
15. Giroc (Gyírok) — Trifu Petcu, David Voniga parochi, Atanasie Baicu și Traian Telescusi inv. Cor vocal.
16. **Hodon** (Hodony) Merczifalva — Cornel Popovici paroch, Mihail Iancu inv. Cor vocal.

17. **Ianova** (Margittfalva) — Petru Petrovici, Ioan Dogariu și Ilie Popescu preoți, Alecsie Putici inv. și Sidonia Niga, Putici învățătoare. Cor vocal.
18. Izvin (Jezvin) T-Rékás — Nicolae Darabant, Vasile Te-rebenț parochi, Ioan Mateica inv., Ana Cotta învățăto-re. Cor vocal.
19. **Jadani** (Zsadány) Merczifalva — Nicolae Vulpe pa-roch, Mihaia Vulpe inv. Cor vocal.
20. **Elisabetin** (Maere) Temesvár-Erzsébetváros — Ga-vril Selegian paroch, Petru Mușu inv. Cor vocal.
21. **Medveș** (Medves) — Lazar Pascu paroch, Vasile Dră-gan inv.
22. Mehala (Mehála) — Ioan Plavoșin paroch, Dimitrie Ro-man și George Gruin inv.
23. Monostur (Monostor) Vinga — Ioan Popa paroch, Nico-lae Luchin inv.
24. Moșnița (Mosnicza) Medves — Dimitrie Adam paroch, George Caba inv. Cor vocal.
25. Murani (Murány) — Atanasie Paulisan și Ioan Mihailo-vici parochi, Petru Șepetan capelan, Eulimie Mișosă inv-
vțător. Cor vocal.
26. **Parța** (Parácž) — Ioan Russu paroch, Avram Blaș
Invțător. Cor vocal.
27. Pobda (Bobda) — Ioan Savu paroch, Dimitrie Olariu
Invțător.
28. Pustiniș (Öregfalu) — Dimitrie Cotta paroch, Iovu Giul-
vezan inv.
29. **Remetea-Timișană** (Temes-Remele) — Iuliu Tol-dan paroch, Dimitrie Ioanescu adm. par., Vasile Vlă-dica inv. Cor vocal.
30. **St.-Andraș** (T.-Szt.-András) — Iosif Rădneanț pa-roch, Iulian Lăuța inv. Cor vocal.
31. St.-Mihaiel-rom. (R.-Szt.-Mihály) — Nicolae Groza, Teodor Jurma parochi, Petru Drăgan și Cornel Popovici inv. Cor v.
32. Seceani (Szécsány) Vinga — Ioan Dămășu, Vasile Roman parochi, Dimitrie Suciu inv. Silvia Dimitrescu învățăto-re.
33. Secusigiu (Székesut) — Constantin Ișănescu, Alexandru Popovici parochi, Damaschin Mărgineanț, Dămian Sebe-șan inv., și Anastasia Barbulescu-Sebeșan învățătoare.
Cor vocal. Filia Munar: Al. Sirca inv.
34. Șag (Tem.-Ság) — George Russu paroch, Antonie Ne-vrincean inv.

35. **Timișóra-Fabric** (Temesvár-Gyárváros) — Dr. Traian Putici, protopresbiter-paroch, Iosif Matei preot, Nicolae Nicorescu inv., Persida Regep inv. Cor vocal.
36. **Utvín** (Utvín) — Victor Russu paroch, Petru Puta inv., și Paraschiva Murgu învățătoare.
37. **Vinga** Petru Cimponeriu, paroch.

m) Protopresbiteratul Banat-Comloșului.

Sediul: Banat-Comloșul-Mare.

Scaunul protopopesce:

Președinte: Paul Miulescu, protopresbiter în Banat-Comloșul-Mare.

Membrii ordinari: Andreiu Fizeșan, Pavel Văcărescu, Silviu Bichicean, Nicolae Magda, Ioan Hălmăgean, George Bălan și Petru Pașcu; suplent: Dimitrie Blaga. Defensor matrimonial: Traian Stoicanescu.

1. **B.-Comlos** (Nagy-Komlós) și filia Constanța — Paul Miulescu, ppresbiter-paroch; George Bălan și Mihaiu Păcătan parochi; Iuliu Vuia director-inv., Nicolae Popovici, Petru Craiovean inv., Aurelia Păcătan, învățătoare. Filia Constanța (Kun-Szöllös) — George Stefanovici inv.
2. Beba-Veché (Ó-Béba) — Dimitrie Blaga, Pavel Văcărescu, parochi; Ioachim Muntean inv.
3. **Cenadul-Sêrbesc** (Szerb-Csanád) — Terențiu Oprean paroch, Iuliu Toța, Dimitrie Bozian, învățători.
4. Checica-română (R.-Kécsa) — Emilian Micu adm. paroch., Ioan Rațiu, Emanuil Ardelean inv.
5. Chișoros (Kisorosz) — Aurel Gruiescu adm. paroch și învățător.
6. **Ecica-română** (R.-Écska) Nagy-Becskerek — Nicolae Magda, Valeriu Magdu, parochi; Valeriu Ghilezan și Iuliu Magdu inv., Elena C. Chilăzan învățătoare.
7. **Iancahid** (Jankahid) — Nicolae Raichici, preot; Iosif Anuica, Romul Bontila învățători.
8. Igrîș (Egres) — Ioan Hălmăgean, Virgil Negru, parochi; Panaiot Boerescu, Petru Arsici inv., Cristina Zab învățătoare.
9. Nerău (Nyerő) N.-Teremia — Silviu Bichicean paroch; Petru Baran inv.

10. Pesac (Pészak) — Andreiu Fizeșan, Petru Pascu, par. Victor Fizeșan capelan, Emanuil Barbulescu, Aureliu Miclosi, Ioan Popa inv.
11. **Sân-Nicolaul-Mare** (Nagy-Szt.-Miklós) — Ioan Popoviciu, paroch; Antoniu Minișan, Atanasie Lipovan inv. și Mărioara Bugariu-Lipovan inv. țătoare.
12. **Sarcia-română** (R.-Szăresa) — Liuba Nestorovici, paroch.
13. Sarafola (Sárafalva) — Ioan Stana preot; Simeon Andron, Ioan Filip inv. țători.
14. **Toracul-mic** (Kis-Torák) — Vincentie Petrovici, George Lupșă parochi, George Serb, Petru Mihaiu, Damian Terlaiu inv., Ana Terlaiu nasc. Poenariu inv. țătoare.
15. **Toracul-Mare** (Nagy-Torák) — Paul Tempea paroch, Mariu Tempea, Teodor Tempea paroch-emerit, Petru Avrămuț, Iuliu Rașă, Nicolae Onciu inv., Elena Onciu inv. țătoare.
16. **Vălcaui** (Valkány) — George Oprean paroch-emer., Ștefan Oprean capel., Mihail Zomborean par.; Titus Pap director-inv., Eremia Popovici, Valeriu Sepi inv. țători.

Districtul Consistoriului din Oradea-Mare.

n) Protopresbiteratul Beinșului.

Sediul: Răbăgani.

Scaunul protopopesc:

Președinte: Elia Moga ppresb., Răbăgani.
 Membri ordinari: Vasiliu Papp, Ioan Cristea, Petru Ciuhandu, Dem. Seliștean, Elia Cióra, Cornel Foltuț. Suplenți: Nicolau Tempelcan și Ioan Popovici. Defensor matrimonial: vacant.

1. **Albești** (Albest) Robogány — Ioan Popoviciu paroch, Marcu Pantiș inv.
2. **Beinșele** (Kis-Belényes) Belényes — Ilie Cióra par., Ioan Popoviciu inv.
3. Budurêsa (Budurásza) Belényes — Nicolae Popoviciu preot, Georgiu Goina inv.
4. Burda (Burda) Belényes — Ioan Fărcuț par., inv. vac.,
5. **Căbești** (Kebesd) Belényes — Nic. Tempelcan par., Ștefan Popoviciu inv. interinal.

6. Cămpani Pm. (Pm: Kimpány) Robogány — Ioan Popu paroch, inv. vacant.
7. Cărpeshii-mari (Nagy-Kerpest) Dobrest — Georgiu Popu paroch Miron Buncé inv.
8. Cărpeshii-mici (Kis-Kerpest) M.-Cséke — Iustin Popovici adm. par., Demetrie Popa inv.-cantor.
9. Ceica (Magyar-Cséke) — Ioan Corbuț par., Zosim Corbuț inv.
10. Ceisóra (Csészóra) M.-Cséke — T. Vușcan adm. par., N. Petroiu inv. inter.
11. Copăceni (Kapocsány) Szombatság — Terențiu Moga preot.-adm., Toder Popovici inv.
12. Corbești (Korbest) M.-Cséke — T.-Vușcan adm. par., școla de stat.
13. Coșdeni (Kosgyán) Robogány — Georgiu Săracu preot, Vasiliu Hora inv. interinal.
14. Crăncești (Kránceszd) Dobrest — Georgiu Papp preot.-adm., Ioan Papp inv. inter.
15. Cresuia (Kreszülya) Belényes — Ioan Papp preot, inv. vacant.
16. Curățele (Kuraczel) Belényes — Nic. Halbacu paroch, Miron Papp inv.
17. **Dșosani-Forău** (Ds.-Forró) B.-Ujlak — Gavril Criste paroch, Petru Popa inv.
18. Dșosani-Gurbești (Ds.-Gurbesd) Belényes — paroch și inv. vacant.
19. Dobrești (Dobrest) — V. Papp adm.-preot, Ioan Moga învățător.
20. Drăgoteni (Dragotyán) Belényes — C. Foltuț preot.-adm., Iustin Tempălean inv.
21. Dușești (Dusesd) M.-Cséke — par. vac. V. Chiș inv. et.
22. **Feneris** (Fenères) Belényes — Cornel Foltuț par., inv. vacant.
23. **Goiia** (Gőjla) Belényes — fiică la Ds.-Gurbești.
24. **Hidis** (Hegyes) Robogány — Ioan Popovici preot.-adm., Marcu Pantiș inv.
25. Hidiselnan (Nánhegyes) Dobrest — Vasile Papp adm. par., Mihai Dem. inv.
26. **Iancesti** (Jancsesd) Tasádfő — Ioan Corbuț preot adm., Manasiu Corbuț inv. inter.
27. **Sohodol-Lazuri** (Sz.-Lázur) Belényes — Moise Caba par., Dem. Gherlan inv. inter.

28. **Luncăsprie** [Lunkászpria] Robogány — Ioan Criste preot-adm., Ioan Buda inv.
29. **Meziad** [Meziád] Belényes — Siméon Sabău par., Iustin Popoviciu inv.
30. **Méziés** [Mézes] Belényes — George Român par., Sava Halbacu inv.
31. **Nimăești** [Nyimoesd] Belényes — Moise Papp par., Gavril Popovici inv.
32. **Ojești** [Hogyis] Szombatság — Iustin Popoviciu paroch filia la Rotărești.
33. **Popmezeu** [Papmező] Robogány — Aurel Catona preot-administr. inv. vacant.
34. **Pociovelişte** (Pocsovelesd) Belényes — Teodor Papp paroch, școala filie la Curățele.
35. **Pocolă** (Pokolá) Robogány — Demetriu Selistean preot-adm., inv. Georgiu Pogaria.
36. **Răbăgani** (Robogány) — Elia Moga prot.-paroch, Aug. Moga capelan, Iacob Popa inv.
37. **Remetca** (Remete) Belényes — Ioan Pinter paroch, inv. vacant.
38. **Roșia** (Rossia) Belényes — Petru Ciuhandu paroch, Dimitrie Papp inv.-inter.
39. **Rotărești** (Rotarest) Szombatság — Iustin Popoviciu par. inv. vacant, matra la Ojești.
40. **Săldăbagiu** (Sz.-Szăldobágy) Hollód Ioan Sabău par., Gavril Potre inv.
41. **Șoimș-Petresa** (S.-Petrásza) Belényes — Terențiu Popescu par., Teodor Dan inv. inter.
42. **Sân-Mărtin-B.** (B.-Szt.-Márton) Belényes — Dem. Selistean paroch, Constantin Piluț cantor-inv.-inter.
43. **Saca** (Szaka) Belényes — Lazar Popoviciu par.-inv., G. Popovici capelan.
44. **Seucani** (Szokány) Robogány — Sava Dreghiciu paroch, Teodor Morar inv.-cantor.
45. **B.-Seliște** (B.-Szeliște) Belényes — Zacharie Popa par.-inv.
46. **Seliște Pm.** (Pm.-Szeliște) Robogány — Sava Dreghiciu preot, Florian Gal cantor
47. **Sitani** (Szitány) Robogány — Ioan Cristea par.-inv.
48. **Spinuș** (Szipinus) Robogány — Aurel Cotuna preot-adm., Artemie Popa cantor.
49. **Topa-inf.** (Alsó-Topa) Dobrest — Georgiu Papp adm.-preot., Miron Bunce cantor-inv.șător.

50. Talp-Teleac, pr. Belényes — Georgiu Roman preot, școală la Mizieșiu.
51. Topa-super. (Felső-Topa) Dobrest — Vasile Papp par., Ioan Tan inv.
52. **Pm. Vălani** (Pm.-Valány) Robogány — Ioan Popu par., inv vacant.
53. Vărășeni (Varosány) Szombatság — Terențiu Moga par., inv. vacant.

o) Protopresbiteratul Beliului.

Sediul: F.-Giriș.

Scaunul protopopese:

Președinte: Petru Serbu, protopresbiter în F.-Giriș.

Membri ordinari: Vasiliu Leucuța, Ioan Cotuna, Iosif Pinta.

Nicolau Stan, Alesandru Popovici, Gavril Bejan. Suplenți:

Ioan Cosma și George Ilie junior. Defensor matrimonial:

Dr. Andreiu Ilie, adv. în Tinca. Notar: Teodor Vidu.

1. **Agrîș** (Agris) Beél — paroch. vac. Isidor Tomuța inv.

2. Archîș (Árkus) Beél — parochia vacantă, Antoniu Bosco invetător.

3. **Beliu** (Beél) — George Molnar paroch, Corneliu Musca invetător.

4. Bochia cu filia Benești (Bokkia) Beél — par. și inv. vacant.

5. Botfeiu (Botfej) Beél — parochia vac., cu școală la Agrîș.

6. Borz (Börz) Solyom — adm. par. Teodor Pășcut, școală nu este.

7. **Călăcea** [Kalácsa] Ökrös — George Ilie jun. par., inv. vac.

8. Căpălă [Kápolna] Gyanta — Alecsandru Papp paroch, Iwantie Dagău inv.

9. Cărășeu [Karaszó] Tenke — Ioan Cosma par., Teodor Chiș inv.

10. Cheșa [Kisháza] Tenke — Demetriu Popa preot, Moise Goldiș invetător.

11. Chișlaka [Kislaka] Ökrös — Simeon Leucuța par., G. Huț inv.

12. Ciuntăhaz [Csontaháza] Ökrös — cu filiile P.-Hodișel și Stoinesti: Ioan Cotuna paroch, Nicolau Cotuna inv.

13. Cărănd-T. [T.-Káránd] Beél — Andreiu Marchiș paroch, Florian Dobrei inv.

14. Cociuba (Kocsuba) Tenke — Nicolae Popescu paroch, Dimitrie Deac inv.
15. Coroi (Koroly) Ökrös Irimie Leucuța preot, Teodor Apătean inv.
16. Craiova (Krajova) Ökrös — Teodor Vidu paroch, Demetriu Botoșan inv. prov.
17. Cumănești (Kumanyesd) — Nicolae Stan adm. par., cu școala la Agriș.
18. **Dumbrăvița-de-codru** (H.-Dumbrăvicza) Solyom — Teodor Pășcuț paroch, inv. vacant.
19. F.-Giriș (F.-Györös) Tenke — Damaschin Serbu paroch emerit, Petru Serbu protopop-paroch, Gavril Dudulescu învățător.
20. Groși (Gröss) Beél — Ambrosiu Papp paroch, Izidor Tomașcu inv.
21. **Hașmaș** (Hagymás) Beél — cu filia Beliu-Urviș, Aurel Papp paroch, Petru Coste inv. provisor.
22. **Mărăuș** (N.-Maros) Ökrös — cu filia Secaci, Nicolae Hanza inv. prov.
23. Mocirla (Mocsirla) Beél — Petru Goldiș paroch, Demetriu Gerga inv. prov.
24. **Nermiș** (Nyerme gy) Beél — Macsimilian Bosco paroch, inv. vacant.
25. **Olcea** (Olcsa) Ökrös — Vasilie Leucuța paroch, Dimitrie Mateiu inv.
26. **Petigd** (Petegd) Tenke — George Cherecheș paroch, Iosif Popa inv.
27. **B.-Rogoz** (B.-Rogoz) Ökrös — Nicolae Papp paroch, cu școala la Șiad.
28. Rohani (Gy.-Rohány) Gyanta — Zaharie Moga paroch, Simeon Albu inv.
29. **B.-Sănmiclăuș** (B.-Szent-Miklós) Solyom — Iosif Pința junior paroch, școală nu este.
30. Seic-M. (M.-Szék) Beél — George Bragia preot-admin. și învățător.
31. Șiad (Siád) Ökrös — Macsimilian Bosco paroch, Ambrosie Groza inv.
32. Suplac (Széplak) Gyanta — Iosif Pința paroch, Ioan Cadariu inv.
33. Susag (P.-Szuszág) Ökrös — parochia vacantă, Ioan Hirina inv.

34. **Tăgădău** (T.-Medgyes) Beél — Traian Papp paroch,
George Stan inv.
35. Tăut (F.-Tót) Talpas — Gavril Bejan paroch, Vasilie
Teuca inv.
36. **Ucuiș** (Ökrös) — Alexandru Popovici paroch, Ioan
Budiu inv.
37. Ursad (Urszád) Sólyom — George Ilie senior paroch,
Ioan Stoila inv.
38. B.-Urvis (B.-Örvényes) Sólyom — Iosif Moga paroch, în-
vățător vacant.

(p) **Protopresbiteratul Orăzii-Mari.**

Sediul: Oradea-Mare.

Scaunul protopopesc:

Președinte: T o m a Păc ală, protopop în Oradea-Mare.

Membrii ordinari: George Drimba, Dimitrie Albu, Romul Man-
gra, Pavel Bodea, Ștefan F. Todor, Filimon Jurca.

Suplenți: Ioan Fărcaș și Teodor Popu.

1. **Abramul-superior** cu filia Chiribiș (F.-Abrány)
Margitta — Ioan Fărcaș preot; Gavril Murășan inv., în
filie postul învăț. vac.
2. Almaș (Kis-Almás) Szalárd — parochia vacantă, cu școala
la Serbi. Parochia o administrează preotul din Serbi.
3. Alparea (Alpár) F.-Vásárhely — Teodor Papp paroch,
Gavril Panea inv.
4. Apateul-Român (Ó-Apáti) Kardó — Ștefan Făt paroch,
Petru Petraș inv.
5. Apateul-unguresc (K.-Apáti) Szakál — Mihail Drimbea
paroch, Florian Chivari inv.
6. **Bogeiu** (Bozsaly) Tóti — parochia vacantă, Gavril
Negrean cantor. Parochia o adminis. preotul din Chirăleu.
7. Bucium cu filia Topești (Bucsum) Drág-Cséke — paro-
chia vacantă, o administrează preotul din Ceica, învăță-
tor vacant.
8. Bucuróia (Bokorván) Drág-Cséke — Teodor Vușcan preot,
inv. vacant.
9. Burzuc (Borzić) Hagymádfalva — Dimitrie Horvath pa-
roch; școală de stat.
10. **Cartag** (Karczag) — Nicolae Popescu paroch, școală
confes. nu este.

11. Cheresig [Körösszeg] B.-Böszörmény. — Dimitrie Albu paroch, Teodor Flutur inv.
12. Cheriu [Nagy-Kér] F.-Vásárhely. — Ioan Ionuș paroch, Meletie Suciu inv.
13. Chiralău [Királyi] Micske — Ioan Papp paroch, Adrian Putici inv.
14. Chișlaz [V.-Láz] Micske — Liviu Rada paroch, Constantin Mărcuț inv.
15. Chișirid [Kis-Ürögd] Less — Ioan Danciu paroch, Ioan Papp inv.
16. Ciuhoiu [Csohaj] Szent-Jobb — Georgie Popoviciu paroch, școală de stat.
17. Cotiglet [Kotyiklet] Drág-Cséke — parochia și școală vacantă. Parochia o administrează preotul din Bucuroaie.
18. **Darvas** [Darvas] — George Pop paroch, George Lupuț inv.
19. Diosig [B.-Dioszeg] — Ioan Pantoș par., T. Oșiorhan inv.
20. Dornișoara [A.-Dérna] — Aurel Beșan paroch, George Lazar inv.
21. **Fancica** [Ér-Fancsika] Margitta — Georgiu Petroviciu par., Ioan Papp inv.
22. Felcheriu [Kis-Kér] F.-Vásárhely — Nicolae Popa paroch, George Fașie inv.
23. **Gireș** [Gyires] Körös-Tarján — Romul Mangra paroch, Petru Nagy inv.
24. **Hidișelul-superior** cu filia Hidișelul-inferior — (Haraugmező) P.-Szöllős — Teodor Popoviciu paroch, inv. vacant.
25. **Jaca** (Zsáka) — Adrian Deseanu par., Ioșif Papp inv.
26. B.-Lazuri cu filia Calea-Mare (M.-Lazur) Drág-Cséke — Nic. Bogdan paroch, George Paul inv., Florian Pinteș inv. în filie.
27. Leș (Less) — George Serb paroch, Romul Popa inv.
28. **Margine** cu filia Spurcani (Széltalló) Margitta — Petru Lazar paroch, Ilie Indrieș inv.
29. Mierlău (Nyarló) Kardó — Filimon Jurca preot, Ioan Petrila inv.
30. **Oradea-Mare** (Nagy-Várad) — Toma Pacala, protopop-paroch, Pavel Bodea preot, Nicolae Firu, inv.
31. F.-Oșorhei cu filia Fughiu (F.-Vásárhely) — Florian Tiurbe paroch, Alesandru Gurbădan inv.

32. **Parhida** (Pelbárhida) Pap-Tamási — Mochiu Vancea paroch, Alexandru Marcuș inv.
33. **M.-Peterd** (M.-Peterd) Teodor Botto paroch, George Pirtea capelan, Petru Dagău inv.
34. **Păușa** (Poósa) Less — Ioan Andreiu paroch, Ioan Onaca învățător.
35. **Rontău** (Rontó) P.-Szöllös Teodor Pop paroch, Ioan Radovici inv.
36. **Săcal** (Szakál) Vasilie Bodor paroch, Ioan Popa învățător.
37. **Satulbarbă** (Bártfalva) Margitta par. vacantă, Florian Buița inv. Parochia o administrează preotul din Săldăbagiu.
38. **Săntelec** (Szent-Elek) Drág-Cséke par. vacantă, Petru Panea inv. Parochia o administrează preotul din Felcheriu.
39. **Sirbi** (Nagy-Tótfalu) Szalárd Ioan Beșan paroch. Școală de stat.
40. **Șumuiug** (Somogy-Uzsopa) Kardó Teodor Simoc preot, Ioan Clombeș inv.
41. **Șușturogiu** (Sitérvölgy) Szalárd par. vacantă, Alexandru Peleș inv. Parochia o administrează preotul din Burzuc.
42. **Săldăbagiu** (Szoldobágy) Bályok Antonie Bica, paroch, Dimitrie Cosma inv.
43. **Șpurcani** (Bisztraufalu) Papfalva par. vacantă, Teodor Lazar cantor. Parochia o administrează preotul din Margine.
44. **Suiug cu filia Iteu** (Szünyögd) Margitta Mihaiu Caba paroch, George Nagy inv., în filie postul învățătoresc vacant.
45. **Stracoș** (Sztrákos) Drág-Cséke par. și școală vacantă. Parochia o administrează preotul din Tășad
46. **Tărian** (K.-Tarján) Ioan Fofiu paroch, Ioan Abrudan inv.
47. **Tășad** (Tasádfő) Drág-Cséke Ștefan F. Teodor paroch, Pantelie Bugar inv.
48. **Toboliu** (Vizes-Gyán) K.-Tarján George Drimba paroch, Dimitrie Porumb inv.
49. **Varviz** cu filia Borumlaca (Várviz) Papfalva Grigorie Chiș paroch; Gavril Chilba cantor.

50. Vecherd (Vekerd) Furta — par. vacantă, Teodor Domocoș inv. Parochia o administră preotul din Jaca.
51. V.-Velența (Várad Velencze) Nagyvárad — Andreiu Horvat paroch; Dimitrie Sime inv.
52. Voivozi cu filia Cuzap (Almaszeg) Papfalva — George Lăpușan paroch; Ioan Mateuț inv. In filie școală de stat.

r) Protopresbiteratul Peșteșului.

Sediul : Lugașul-Superior.

Scaunul protopopesc :

Președinte: Teodor Filip, protopop, Lugașul-Superior.
Membri ordinari: Gavril Lungu, Vasile Bulzan, Ioan Câmpian, Georgiu Morarescu, Teodor Papp, Stefan Domocoș.

1. **Ascileu** (Eskülő) Élesd — Petru Papp paroch, școală de stat.
2. **Balaia** (Kabalás-Patak) M.-Telegd — Petru Lasc par., Rosalia Niga învățătoare.
3. Bănlaca (Bánlaka) Brátka — Ioan Onciu paroch, inv. vacant.
4. Beznea (Beznye) Nagy-Barod — Ioan Câmpian paroch, Ioan Boțoc inv.
5. Birtin (Birtyin) Rév — Ioan Onciu adm. par. ca școală sunt legați la școala de stat din comuna Vad.
6. Borșea (Boros-Telek) Mező-Telegd — Vasiliu Chirila jun. adm. par, Teodor Ciota inv.
7. Botean (Bottyán) M.-Telegd — Teodor Luncean paroch, Petru Valean cantor.
8. Bratea (Brátka) — Stefan Domocoș paroch, Iosif Crainic învățător.
9. Brusturi (Tataros) Hagymádfalva — par., vacantă Constantin Marușca inv.
10. Bucea (Bucsa) — Vasiliu Bulzan adm. par., Andreiu Bulzan inv.
11. Bulz (Csernóháza) Csucsa — Vasiliu Bulzan adm. paroch, Petru Vlaic inv.
12. Butan-Magiști (Rikosd-Szászfalva) Rév — Samuil Iacob paroch, Alex. Drimba inv.

Iosif Moldovan
Câmpian paroch,
Inspector școlar

13. **Calătie** (Kalota) Élesd — Simeon Filip paroch adm., Vasiliu Caba inv.
14. Căcuciul-rom. și ung. (Oláh- és magy. Kakucs) Élesd — Iosif Moldovan paroch, școală de stat.
15. Cetea (Csékle) Nagy-Barod — par., vacantă. și inv. vacant.
16. Chigie (Rigyik) Mező-Telegd — Ioan Gall paroch, Florian Campan inv.
17. Chiștag (Keszteg) Élesd — Ioan Papp paroch, școală de stat.
18. Copăcel (Kopacsél) Magyar-Cséke — Ioan Gall paroch adm., Iustin Iancu inv.
19. Cornișel (Korniczél) Nagy-Bárod — parochia vac., inv. Ioan Antonescu.
20. Cuișed (Kövesd) Élesd — par. vac., Georgiu Mateiu inv.
21. **Daniș** (Dámos) Brátka — par. vac., o administrează Stefan Domocoș, Ioan Sărăcuț inv.
22. **Fechetșeu** (Feketető) Csucsă — Vasiliu Bulzan par., Aron Bulzan inv.
23. Fășca (Fancsika) Mező-Telegd — par. vacantă, nici școală nici învățător.
24. **Galișeni** (Gálosháza) Élesd — par. vacantă, școala la comuna Calătie.
25. Gheghie (Gegény) Rév — Alecsandru Popescu par. adm., cu școala aparțin la Lunșoara.
26. **Hotar** (Izsopallaga) Élesd — Alecsandru Șerban preot, școală de stat.
27. Husușeu (Kisujfalu) M.-Telegd — Iosif Răcsin par., Nicolau Câmpian inv.
28. **Ineu** (Kisjenő) M.-Telegd — Filip Teaha paroch, Avram Igna inv.
29. **Josani** (Krajoikfalva) Rév — Samuil Iacob, par. școală să țină de comuna Butan-Magiști.
30. **Lorșeu** (Loró) Brátka — par. vacantă, inv. Georgiu Groza.
31. Lugașul-inf. (Alsó-Lugas) Élesd — Teodor Papp paroch, școala este de stat.
32. Lugașul-sup. (Felső-Lugas) Élesd — Teodor Filip protopop-paroch, Simeon Filip capelan, cu școala aparține la școala de stat din Lugașul-inf.
33. Lunșoara (Lók) Rév — Alecsandru T. Popescu paroch, Petru Cipou inv.

34. **Ortiteag** (Ūrgeteg) Élesd — Iosif Moldovan paroch,
Ioan Popoviciu inv.
35. **Pestere** (Pestere) Élesd — Petru Popa par. adm. cu
școala apartine la școala de stat din Așcileu.
36. **Peșteș** (Pestes) Élesd — Gavriil Iacob paroch, Ștefan
Tulvan inv.
37. **Peatra** (Kőalja) Élesd — par. vacantă, cu școala sunt
legați la școala de stat din Hotar.
38. **Piclău** (B.-Szovárhegy) Hagymádfalva — Georgiu To-
mescu paroch, Georgiu Lazar inv.
39. **Ponoară** (Ponor) Brátka — Gavriil Lungu par., Grigoriu
Lungu inv.
40. **Remeti** (Remeecz) Brátka — Michail Bere paroch,
Ioan Bere inv.
41. **Sabolciu** (Szaboles) M.-Telegd — Teodor Popă par.,
Georgiu Pribac inv.
42. **Săcădat** (Szakadát) M.-Telegd — Teodor Tărău paroch,
Vasilii Popoviciu inv.
43. **Sarand** (Száránd) M.-Telegd — par. vacantă, Mihail
Iacob inv.
44. **Șerghiș** (Serges) Mező-Telegd — Petru Popa paroch,
școală de stat.
45. **Șuncuiș** (V.-Sonkolyos) Rév — Ioan Simoc paroch,
Grigoriu Blaga inv.
46. **Surdue** (Szurduk) M.-Telegd — Georgiu Onciu paroch,
Georgiu Popoviciu inv.
47. **Tilecuș** (Telkesd) M.-Telegd — Vasilii Chirila par.,
Nicolau Meșter inv.
48. **Telegd** (Mező-Telegd) Vasilie Lăpuștean par., școală de
stat.
49. **Țigănești** (Czigányfalva) Élesd — par. vacantă, Petru
Gurau inv.
50. **Țețche** (Czéczeke) Élesd — par. vacantă, școală de stat.
51. **Tinod** (Tinód) Élesd — Georgiu Morărescu paroch, școală
de stat.
52. **Valea-Mare** (Nagypatak) Nagy-Bárod — Ioan Căm-
pian adm. par., Iosif Trifon inv.
53. **Valea-neagră** (Fekete-patak) Nagy-Bárod — Simeon Bu-
tiri preot, Ioan Butiri inv.
54. **Vărciorog** (Vircsorog) Mező-Telegd — par. vacantă, nu
are nici școală, nici învățător.

s) *Protopresbiteratul Tincei:*

Sediul: Micherechiu.

Președinte: **Nicolae Rocsin**, protopop în Micherechiu.

Membri ordinari: Ioan Teorean, Iosif Nagy, Ștefan Jurcuț, Ioan Vaida, Georgiu Blaga. Membri suplenți: Iosif Rocsin, Ioan Costa.

1. **Ateaș** (Atyás) Geszt — Mihaiu Hașaș paroch, Gavril Hașaș inv.
2. **Bator** (F.-Bátor) Talpas — Vasiliu Suciu par., Petru Coste inv.
3. Berechiu (Barakony) Cséffa — Georgiu Cosma preot, Petru Paul inv.
4. Bicaciu (Bikács) Gyapju — Ștefan Jurcuț paroch, Ioan Sfedeau inv.
5. **Coașd** (Kávásd) Tenke — Aurel Rocsin paroch, inv. vacant.
6. Cefa (Cséffa) — Aurel Albu par., Ioan Costa inv.
7. Ciumeghiu (B.-Illye) Nagy-Szalonta — Iosif Rocsin par., Paul Pop inv.
8. S.-Cristur (S.-Keresztur) — adm. preotul din Micherechiu, Iosif Neagrău inv.
9. **Foneu** (Rózsafalva) Tenke — Nicolae Popoviciu preot, inv. vacant.
10. Forosig (Forroszeg) Venter — par. vacantă, Cor. Martin inv.
11. **Gepiș** (Ó-Gyepes) Tenke — Marțian Andru paroch, inv. vacant.
12. Gepiu (Gyapju) — Nicolae Boiț par., Florian Papp, inv.
13. Gurbediu (Görbed) Tenke — Iosif Illes paroch, învățător vacant.
14. **Hodoș** (Ó-Hodos) Venter — par. vacantă, școală în Forosig.
15. O.-Homorogh (Ó-Homorogh) Nagy-Szalonta — Georgiu Blaga par., Ambrosiu Catone inv.
16. Hususău (Hosszuszó) Tenke — Ioan Vaida paroch, Florian Cărbunariu inv.
17. **Ianoșda** (Jánosda) Nagy-Szalonta — Ioan Costa paroch, Ioan Andrei inv.
18. Inand (Inand) Cséffa — Ioan Popoviciu par., Teodor Șendruț inv.

19. **Lupoaia** (Farkaspatak) Venter — Vasiliu Fărcuț adm par., Vasiliu Popoviciu inv.
20. **Martihaz** (Marcziháza) Geszt — Ioan Capitan paroch, școala de stat.
21. Mădăras (Madarász) Nagy-Szalonta — Ioan Teorean paroch, Iosif Szilághi inv.
22. Micherechiu (Méhkerék) Kötegyán — Nicolau Rocsin protopop-paroch, A. Ioanoviciu inv.
23. Miheleu (Mihellő) Drág-Cséke — Florian Crainic paroch, inv. vacant.
24. Miersig (Nyárszeg) Gyapju — Georgiu Dudulescu paroch, Iulian Paguba inv.
25. Oșand (Vasand) Tenke — Petru Ardelean paroch, Vasiliu Străuț inv.
26. **Ripa** (Rippa) Tenke — Teodor Popoviciu paroch, Ioan Trifan inv.
27. Roit (Rojt) Cséffa — Iosif Nagy paroch, Ioan Lițiu învățător.
28. **Sân-Miclăușul-Român** (O.-Szt.-Miklós) Cséffa, — Mihaiu Hașăș paroch, Dimitrie Papp inv., Mărioara Bochiș învățătoare, un post inv. vacant.
29. Sititelec (Székelytelek) Less — Vasiliu Popoviciu paroch, inv. vacant.
30. **Tămașda** (Tamásda) N.-Zerind — Alesandru Vașadi paroch, Teodor Rocsin inv.
31. Tinca (Tenke) — parochia vacantă, Mih. Moț inv.
32. Tulca (Tulka) Nagy-Szalonta — Nestor Porumb, Eutimiu Blaga parochi, Sofronie Popa și Savu Panea inv., postul de învățătoare vacant.
33. **Valea-Mare** (Nagy-Patak) Venter — parochia și școala vacante.

t) Protopresbiteratul Vașcoului.

Sediul : Beiuș.

Scaunul protopopesc :

Președinte: Vasile Papp, protopop, Beiuș.

Membrii ordinari : Atanasie Popa, Ioan Coroiu, Alecsandru Popa, Nicolae Horgia, Teodor Andru și Lazar Muțiu. Notar : Vasile Sala. Defensor matrimonial : Dr. Gavril Cosma.

1. **Beiuș** (Belényes) — Vasile Papp prot.-paroch, Ioan Pinter inv.

2. Băița cu filia Fēnață (Rézbánya) — Petru Baicu preot;
inv. vacant; în filie: Aurel Popoviciu inv.
3. Brădet (Bragyet) Dombrovány — Vasile Corbu paroch;
George Toma inv.
4. Briheni-Sușt (Brihany-Sust) Vaskóh — Ilie Burșas par.;
apartine cu școala la Sêrbești.
5. Buntești (Buntyesd) Dombrovány — Terenție Papp preot;
inv. vacant.
6. **Călugări** (Kaluger) Vaskóh — Vasile Teaha adm.
par.; Traian Micle inv.
7. Cămpanii-de-sus și de jos (A. és F. Kimpány) Rézbánya
— Atanasie Popa par., Ilie Dușe inv.
8. Cămp-Colești (Kimp-Kölest) Vaskóh — Teodor Teaha
paroch; Teodor Geban inv.
9. Cărpinet cu filia Verzării-de-sus (Kerpenyét) Vaskóh —
George Bogdan par.; inv. George Filip.
10. Chișcou (Kiskóh) Dombrovány — Teodor Andru paroch;
Ștefan Pop inv.
11. Cociuba (Kocsuba) Dombrovány — Vasile Terebenț pa-
roch; apartine la școala din Gurani.
12. Criștior (Kristyor) Vaskóh — Andreiu Popa paroch; Ni-
colae Chiș, Mihaiu Ciura inv.
13. Cusiș (Köszvényes) Rieny — Gavril Bodnar paroch,
George Rugea inv.
14. **Drăgănești** (Dragonyesd) Belényes — Ilie Lucuța
paroch; inv. nu este.
15. Dumbrăveni-Broaște (Dombrovány-Brost) Belényes —
Vasile Terebenț adm. par.; inv. vacant.
16. **Ferice** (Fericse) Dombrovány — Vasile Popa adm.
par.; Ioan Fuliș inv.
17. **Ghișișeni** cu filia P. Zăvoiieni (Gyigyiseny) Rieny
Traian Cucu paroch, Toma Benchizian inv. în par.,
Aron Handa inv. în filie.
18. Gurani (Gurány) Dombrovány — Alecsandru Popa par.;
Ioan Liga inv.
19. **Hincăriș** (Henkeresd) Rieny — Ales. Pelle adm.
inv. Gavril Popoviciu
20. **B.-Lazuri** (B.-Lázur) Rieny — Alesandru Pelle par.;
Georgiu Neagu inv.
21. Leheceeni (Lehecseny) Vaskóh — Mihaiu Popoviciu par.;
inv. Const. Ciurba.
22. Lelești (Lelesd) Belényes — Ioan Bogdan par. inv.

23. Lunca-Hotar (Lunka) Vaskóh — Leontin Popovici par.; Aurel Baicu inv.
24. **Mierag** (Mérág) Belényes — par. vacantă.
25. **Petrossa** (Petrosz) Dombrovány — Alecsandru Popa preot; Ioan Popa inv.
26. Poiana (Pojána) Vaskóh — Ioan Micula par.-inv.
27. Poienii-de-jos (A.-Pojeny) Dombrovány — Vasiliu Popa par.; inv. vacant.
28. Poienii-de-sus (F.Pojeny) Dombrovány — Teodor Pirtca par.; inv. vacant
29. **Rieni-Sudrigiu** (Rieny) — Vasile Nicoruța paroch; inv. vacant.
30. V. Seliște (V.-Szelistye) Vaskóh — Nicolau Tulvan par.; inv. vacant.
31. **Sârbești** (Szerbest) Vaskóh — Ilie Bursan preot adm.; Georgiu Ilie învățător.
32. Șediște-Hêrșești (Szegysty) Rieny — Moise Popoviciu par.-inv.
33. Șohodol (V.-Szohodol) Vaskóh — Vasile Teaha par.; Corneliu Coste inv.
34. Sêud (Szód) Dombrovány — Nicolau Horgia par.; cu școala la Ferice.
35. Șebîș cu filia P. P. Țigănești (Sebes) Belényes — Ioan Pop preot; Teodor Grecu în filie.
36. Șteiu (Stej) Rieny — Miron Botîșel preot; inv. cel din Zăvoieni.
37. Tărcăița (Tarkaicza) Belényes — parochia vacantă adm. Ioan Fofiu.
38. Totorenî cu filia Bălăleni (Tatárfalva) Belényes — Ioan Fofiu par.; Nicolau Popoviciu inv. în parochie; Ioan Grecu inv. în filie.
39. **Valea-neagră** A. (Valenyăgra) Rieny — Nicolau Cucu; preot; cu școala la Dumbrăveni.
40. Vașcou-Bărești (Vaskóh-Barest) — Ioan Coroiu paroch; Vasiliu Sala inv.
41. Verzarîi-de-jos, p. Vaskóh — Mibaiu Popoviciu adm. par. Teodor Grecu inv.

III.

Archidieceasa Transilvaniei.

Archiepiscop; I. P. S. Sa *Ioan Mcianu*.

Vicar arhiepiscopesc: Dr. *Ilarion Pușcariu*, archimadrit.

Consistoriul archidieceșan :

Președinte: Archiepiscopul.

a) In senatul strins bisericesc asesori ordinari: Dr. *Ilarion Pușcariu*, archim. și vicar; *Nicolau Ivan*, protoiereu; *Moise Lazar*, protoiereu; *Mateiu Voileanu*. protoiereu; Dr. *Miron El. Cristea*, ieromonach.

b) In senatul școlar, ases. ord. vacant; coref școlar *Lazar Tritean*.

c) In senatul epitropesc. *I. Droc* controlor.

d) Secretar consistorial: Dr. *George Proca*.

e) Fisc și defensor matrimonial: *Ioan de Preda*, avocat in Sibiu.

f) Cassar: *Pantaleon Lucuța*, asesor consistorial.

g) Archivar-protocolist: *Dimitrie Câmpean*, diacon.

h) La seminariul archidieceșan: Director Dr. *Eusebiu R. Roșca*, protosinel.

i) Protopresbiterate sunt 34 și anume:

1. Abrud.	23	com. protop.	Petru Popovici	in	Abrud.
2. Agnita,	34	" "	Nic. Moldovan	"	Agnita.
3. Alba-Iulia,	40	" "	I. Teculescu	"	Alba-Iulia.
4. Avrig,	23	" "	Ioan Căndea	"	Avrig.
5. Bistrița,	22	" "	Simeon Monda	"	Bisrița.
6. Bran,	23	" "	D. Dan adm.	"	Zernești.
7. Brașov,	25	" "	Vas. Voina	"	Brașov.
8. Câmpeni	19	" "	Romul Furdul	"	Câmpeni
9. Cetate-de peatră,	15	" "	Teodor Șovrea	"	Făurești.
10. Cluj,	33	" "	Tuliu Roșescu	"	Cluj.
11. Cohalm.	25	" "	Nicolae Mircea	"	Cohalm.
12. Dej,	29	" "	Teodor Herman	"	Dej.
13. Deva,	37	" "	George Romanul	"	Deva.
14. Dobra,	16	" "	Iosif Morariu	"	Dobra.
15. Făgăraș,	38	" "	Iuliu Dan	"	Făgăraș.
16. Hațeg,	36	" "	Titu V. Gheaja	"	Hațeg.
17. Huniadoara,	23	" "	Avram Pecurariu	"	Huniadoara.
18. Ilia,	24	" "	George Oprea	"	Ilia.
19. Lupșa.	29	" "	Vasilie Gan	"	Selciva-de-sus.
20. Mediaș,	32	" "	Romul Mircea	"	Mediaș.
21. Mercurea	25	" "	A. P. Pecurar	"	Mercurea
22. M.-Oșorheiu,	20	" "	St. Rus adm.	"	M.-Oșorheiu.
23. Orăștia,	69	" "	Ioan Domșa	"	Orăștie.
24. Reghin,	19	" "	Galaction Șageu	"	Reghin.
25. Sebeș,	25	" "	Sergiu Medean	"	Sebeș.
26. Seliște,	13	" "	Dr. Ioan Stroia	"	Seliște.
27. Sibiu,	26	" "	Ioan Papiu	"	Sibiu.
28. Sighișoara,	30	" "	Dim. Moldovan	"	Sighișoara.

29. Solnoc,	17	com. protop.	Samuil Cupșa	in Cupșeni.
30. Târnava,	24	" "	Nic. Todoran	" Cetate-de-baltă.
31. Treiscaune,	26	" "	Cont. Demian adm.	" Brețcu.
32. Turda,	31	" "	Iovian Mureșan	" Turda.
33. Unguraș,	21	" "	Paul Roșca	" Fizeș-St.-Petru.
34. Zărand,	51	" "	Vasile Damian	" Brad.

IV.

Diecesă Caransebeșului.

Episcop diecesan : Il. S. P. S. D. Nicolae Popea.

Consistoriul diecesan.

Președinte : Episcopul diecesan.

- a) In senatul strins bisericesc asesor-referent : Inalt Prea Cuv. Sa *Filaret Musta*, archimandrit și vicariu episcopesc. In senatul bisericesc al doilea asesor-referent P. Cuviosia Sa *Dr. Iosif Traian Badescu*, protosinghel.
- b) In senatul școlar asesor ordinar : post vacant.
- c) In senatul epitropesc asesor ordinar : *Traian Barzu*.
- d) Secretar consistorial : vacant,
- e) Fiscii și def. matr. *Dr. Ștefan Petrovici*, adv. in Lugoj. *Dr. Ioan Popovici*, adv. in Orșova.
- f) La institul teologic, profesor dirigent : *Dr. Iuliu Olariu*.
- g) La institutul pedagogic, profesor dirigent : *Patriciu Drăgălina*.
- h) Protopopiate sunt 11 și anume :

1. Bocșa-Montană,	30	com. prot.	Macș. Popovici	in Bocșa-Montană.
2. Biserica-Albă,	33	" "	Filip Adam	" Iam.
3. Buziaș,	98	" "	Ioan Pepa	" Buziaș.
4. Caranseaeș	58	" "	Andrei Ghidiu	" Caransebeș.
5. Ciacova,	17	" "	Ioan Pinciu	" Ciacova.
6. Făget,	39	" "	Sebastian Olariu	" Făget.
7. Lugoj,	31	" "	Dr. G. Popovici	" Lugoj.
8. Mehădia:	47	" "	Mihail Popovici	" Orșova.
9. Oravița,	23	" "	Al. P. Popovici	" Oravița.
10. Panciova,	14	" "	Trifon Miclea	" Satul-Non.
11. Vêrșeț,	26	" "	vacant	" Vêrșeț.

IERARCHII

celorlalte metropolii din Austro-Ungaria.

I. In metropolia Carloveșului (sârbească).

1. Escelecția Sa I. P. S. Domn *George Brancovici*, metropolit-patriarch.
2. Preasfinția Sa Domnul *Gavriil Zmeianovici*, episcopul eparchiei Vêrșetului.
3. Preasfinția Sa Domnul *Miron Nicolici*, episcopul eparchiei Pakrâcz.
4. Preasfinția Sa Domnul *Lucian Bogdanovici*, administrator al eparchiei Timișoara.
5. Preasfinția Sa Domnul *Mihail Gruici*, episcopul eparchiei Károlyváros.
6. Preasfinția Sa Domnul *Mitrofan Sevic*, episcopul eparchiei Bácska.
7. Preasfinția Sa Domnul *Lucian Bogdanovici*, episcopul eparchiei Buda.

II. In mitropolia Bucovinei și a Dalmației.

1. Archiepiscop și Metropolit: vacant.
2. Preasfinția Sa Domnul *Gerasim Petranovici*, episcopul eparchiei de Cattaro și Ragusa.
3. Preasfinția Sa Domnul *Dr. Nicodim Milas*, episcopul eparchiei Dalmației și al Istriei.
4. Preasfinția Sa Domnul *Dr. Vasile VI. de Repta*, episcopul Rădăușului.

ECONOMIE.

Consemnarea târgurilor din Ungaria.

Notă: In aceasta consemnare s'au considerat mai ales părțile locuite de Români. Zilele sunt însemnate după calendarul nou.

Mietea, 15 Martie, 15 Iunie și 15 Octombrie. totdeauna Luna.

- Aradul-nou, 1 Martie, 16 Iunie și 18 Octombrie.
- Aradul-vechiu, Duminică înainte de Duminica Floriilor apăsene; din Joia după Sf. Petru și Pavel la apuseni până în 3 Iulie și în săptămâna Sfântului Dimitrie.
- Alibunar, în ziua de Rusalii și în ziua de Sfânta Maria-Mare ale ortodocșilor.
- Băia-Mare**, luni și Marți după Duminica „oculi,” după ziua Domnului, după S-tul Ștefan și după S-tul Martin (Noembrie).
- Bălania, totdeauna cu o săptămână înainte de târgul Aradului.
- Bazias, 23 Ianuarie, 24 Aprilie, 25 Iulie și 1 Octombrie.
- Beba-veche, 8 Martie, 8 Iunie și 8 Septembrie. Dacă aceste zile nu cad în zi de Duminică, atunci târgul se ține în ziua premergătoare.
- Beiuș, 17 Februarie, 5 Mai, 7 August și 7 Noembrie.
- Béga-Szent-György, Duminicile după Sân-George și Sân-Mihail, calend. apusen și în 20 Iunie.
- Beliu, 1 Martie, 1 Iunie și 1 Septembrie.
- Bêrzava, Duminică înainte de SSf. 40 de mucenici, Duminică înainte de nașterea lui Ioan Botezătorul și Duminică înainte de Sf. maică Paraschiva ale ortodocșilor.
- Becicherecul-Mare, 10 Mai, 17 August, 12 Octombrie și 23 Noembrie.
- Bichiș, 24 Martie, 20 Iunie și 29 Septembrie.
- Bichiș-Ciaba, 3 Martie, 1 Iulie, 10 Octombrie și 10 Decembrie.
- Birchiș, 28 Ianuarie, 6 Aprilie și Duminica întâia după Rusaliile ortodocse.
- Biserica-Albă, 20 - 23 Iunie, 15 - 18 Octombrie.
- Bocșa-montană, după calendarul v. Vineri, Sămbătă și Duminică după Sân-Petru și Pavel și după 18 Septembrie.
- Boroșineu, 6 Ianuarie, 22 Iulie și 1 Noembrie.
- Boroș-Șebiș, în Mercurile din săptămânile, în cari cade Sânt-George, Sf. Mihail și Nicolae.
- Bozovici, 15 Ianuarie, 2 Aprilie, 4 Iunie și 1 Octombrie.
- Brad, după calend. vechiu în Joile dinainte de Sf. Teodor, Florii, de Înălțarea Domnului și de Sf. Barbară.
- Buda, 1 Martie, 24 Iunie, 14 Septembrie, 30 Noembrie.
- Buteni (comit. Aradului), 12 Ianuarie, 4 Martie, 5 Iulie și 12 Noembrie.
- Buzias, 24 Aprilie.
- Cacova**, 1—2 Mai, 2 Noembrie.

- Caloce, 24 Maiu, 16 August și 1 Decemvre.
- Canija-Mare, 2 Februaru, 25 Martie, 13 Maiu, 15 August, 17 Octomvre și 8 Decemvre; ține totdeauna 8 zile.
- Canija-turcească, 1 Maiu, 12 August, 19 Septemvre și 4 Decemvre.
- Capolnaș, 13 Ianuariu, 21 Martie, 5 Maiu, în Lunia Rosa-liilor românești, 6 Iuliu, 24 Septemvre și 20 Noemvre.
- Capoșvar, 10 Ianuariu, 25 Martie, 5 Iuliu și 1 Noemvre.
- Caransebeș, 31 Ianuariu, 1 Maiu, 1 Aug. și 1 Octomvre totdeauna de Joi până Duminecă.
- Cașovia (Kassa), 19 Ianuariu, 4 Maiu, 30 Iuniu, 22 Iuliu; 24 August, 24 Septemvre, 1 Noemvre.
- Checichemet, 12 Martie, 10 Maiu, 10 Aug. 29 Septemvre și 25 Noemvre.
- Ceffa, 20 Martie, 2 Iuniu, 4 August și 11 Decemvre.
- Cermeiu (după calend. v.), în Dumineca Floriilor, Duminecă după sft. Petru și Pavel și Duminecă după sft. Dimitrie.
- Chichinda-Mare, 5 Maiu, 23 Iuniu, 20 Sept. și 4 Decemvre.
- Chisetu, 15 Iuniu și 15 Octomvre.
- Chișineu, 6 Ianuariu, 24 Aprilie și 29 Septemvre.
- Ciacova, 11 Ianuariu, 30 Martie, 29 Iuniu, 27 August, 20 Septemvre, 11 Noemvre.
- Cil (Al-Csill), 24 Aprilie, 1 Iuliu, 2 Noemvre.
- Cenadul-Sêrbesc și nemțesc, în Duminecile din 15 Martie, 20 Iuniu, 16 Octomvre, 10 Decemvre; sau dacă numitele zile nu cad Dumineca, atunci în Duminecile premergătoare.
- Cenadul-maghiar, 14 Februaru, 1 Maiu, 16 Octomvre și 11 Noemvre.
- Ciongrad, 1 Martie, 1 Maiu, 25 August și 10 Decemvre.
- Comloș (Nagy-Komlós), 5 Martie, 15 Iuniu, 1 Septemvre. Dacă terminul hotărît nu cade într'o Duminecă, târgul se ține în Dumineca premergătoare.
- Cubin, 5 Maiu, 7 Septemvre.
- Cudriț, 1 Maiu și 16 Octomvre.
- Czegléd, 15 Ianuariu, 16 Aprilie, 22 Iuliu, 1 Noemvre.
- Detta**, (Timiș), 9 Maiu, 12 Septemvre.
- Dezna, 19 Martie, 14 Maiu, 10 Septemvre, în cas de sêrbătore, târgul se ține în Lunia următoare.
- Dobrițin, 17 Ianuariu, 24 Aprilie, 15 August și 8 Octomvre.
- Domașna, după calend. v. în Dumineca Floriilor, 1 Ianuariu, 17 Iuliu, 20 Noemvre.

Élesd 19—20 Maiu, 22—23 Septemvre, 22—23 Decemvre.
Eszék, 20 Ianuarius, 24 Aprilie. 20 Iuliu, 19 Octomvre.

Făget, după calend. v. la Bobotează, la sf. Teodor, la Florii, la înălțarea Domnului, Săn-Petru, sf. Măria, sf. Dumitru sf. Nicolae.

Feketetó, în Lunile din săptămânile, în cari cade 13 Ianuarius, 17 Aprilie, 21 Iuliu și 20 Octomvre.

Fiume, 14 Iuniu, 15 Aug., 1 Septemvre.

Gyarmata, 16 Ianuarius, 16 Maiu, 26 Octomvre.

Gyertyámos, 5 Aprilie, 11 Iuniu, 19 Septemvre; dacă zilele numite cad în zi de lucru, atunci târgul se ține în Dumineca premergătoare.

Gyoma, 10 Martie, 1 Iuniu, 15 August, 15 Noemvre.

Gyorok, 19 Martie și 4 Octomvre.

Gyula, 25 Ianuarius și în săptămânile înainte de 22 Iuliu și 8 Septemvre, totdeauna de Mercuri până Duminecă.

Hălmagiu, în Sâmbetele dinainte de Dumineca Floriilor, de Săn-Petru, de Sântă-Măria-mică și Barbara, toate după calend. v.

Hidegkut, 26 Ianuarius, 16 Maiu, 20 Aug. și 11 Noemvre.

Hódmező-Vásárhely, 19 Martie, 15 Iuliu, 16 Octomvre.

Hust (Marmația), 20 Ianuarius, 22 Martie, 16 August, 2 Noemvre.

Izvor, 3 Maiu și 23 Septemvre.

Iablanița, Marția întâia în lunile lui Maiu, Sept. și Dec.

Iasenova, 21 Maiu și 11 Octomvre.

Lipova, (după calend. vechiu) la Săn-George, sfântul Ilie, sfânta Maria-mică și Săn-Mihaiu.

Lugoj, 10 Februarie, 10 Maiu, 2 Iuliu. 21 Octomvre.

Măcău, Sâmbătă înainte de Dumineca „judicia“ și Sâmbetele înainte de 24 Iuniu, 19 August și 19 Noemvre.

Margita, 6 Ianuarius, în mijlocul postului mare, 24 Aprilie.

13 Iuliu, 14 Septemvre și 5 Noemvre.

Mehadia, 22 Ian., 6 Aprilie, 16 Iuliu și 25 Octomvre.

Merczidorf (Carani), 20 Aprilie și 10 August.

Mező-Tur, 1 Ian., 1 Maiu, 1 August și 1 Noemvre.

Mișcolț, 16 Februarie, Joia-mare, 26 August' 18 Oct. și 16 Decemvre.

Modoș, 25 Martie, 5 Iuniu, 24 Aug. și 26 Octomvre.

Moldova-nouă, 5 Martie și 24 Iuniu.

Moldova-veche, 11 Aprilie și 27 August.

Moerîn, 14 Februarîu, 21 Maiu și 21. August.
Mramorac, 29 Martie și 1 Noemvre.
Munkács, 6 Ianuariu, 19 Martie, 23 Aprilie, la Rosalij, 29 August și 17 Noemvre.
Nădlac, Sâmbătă în săptămânile, în cari cad zilele: 18 Aprilie și 28 Septemvrie; dacă aceste zile cad Dumineca sau în sârbătoare, atunci în Sâmbetele premărgătoare.
Nyiregyháza, 10 Ianuariu, 26 Maiu, 8 Septemvre și 13 Decemvre.

Oradea-Mare, Vineri, în acele săptămâni, în cari cad zilele de 12 Martie, 21 Iuniu, 8 Septemvre și 8 Decemvre.

Oravița, 25 Martie. 3 Maiu, 14 Septemvre, și 5 Noemvre.
Orczidorf, 24 Aprilie și 8 Septemvre.

Pecica-română, Sâmbătă, Duminecă și Luni înainte de 2 Februarîu și 24 Iuliu.

Pecica-maghiară, Sâmbătă, Duminecă și Luni înainte de 9 Maiu și 14 Septemvre.

Păncota, Duminecă în 3 Maiu, 1 August și 15 Octomvre, sau în Duminecile, ce premerg acestor zile.

Paiciova, în ziua de Sân-George după calendarul nou, în ziua de Sân-Petru și Pavel și în ziua de sf. Maria, după calend. vechiu.

Pauliș, 20 Maiu, 10 Octomvre.

Periamoș, 24 Aprilie, 15 Iuniu și 27 Septemvre.

Pesta, 19 Martie, 8 Iuniu, 29 August și 15 Noemvre st. n.

Petriș, 1 Ianuariu, 8 Martie, 23 Iuniu și 1 August.

Petrovesello, Luni înainte de 8 Maiu, 30 August și 7 Nov.

Pișcolț, 1 Martie, 16 Septemvre, 5 Noemvre și 1 Dec.

Pojon, 20 Ianuariu, 2 Iuliu, 10 August, 29 Septemvre și 13 Decemvre.

Radna, 5 Maiu și 29 Septemvre.

Reșița, 12 Maiu, 28 Iuniu, 1 Noemvre, Duminecă I. din Ianuariu.

Recaș, 24 Februarîu, 24 Iuniu și 1 Noemvre.

Sân-Nicolaul-Mare, Duminecă înainte de 5 Aprilie, 5 Iuliu și 25 Oct.

Sân-Georgiu (comit. Torontal) 15 Aprilie și 15 Septemvre.

Sânt-Ana, Duminecă sau Luni înainte de 2 Februarîu, 25 Iuliu și 15 Noemvre.

Salonta, Vineri și Sâmbătă din 15 Februarîu, 15 August, 15 Noemvre.

Sârvaş, 24 Februarie, 24 Iunie, 19 Octombrie şi 21 Dec.
Sătmar, 2 Iulie, 29 Septembrie şi 15 Noiembrie.
Sacul, Luni înainte de Joia verde şi Luni după 1 Noiembrie
cal. n.

Secusigiu, 25 Ianuarie, 27 Iulie şi 23 Octombrie.
Seghedin, 5 Mai, 31 Iulie, 10 Octombrie şi 30 Noiembrie.
Semlac, Duminecă şi Luni două săptămâni înainte de Sân-
Petru şi Pavel, după cal. v. şi Duminecă şi Luni înainte
de 3 Oct.

Sentes, 2 Februarie, 24 Aprilie, 22 Iunie şi 22 Septembrie.
Sigetul-Marmaşiei (după calendarul vechiu), întâia Luni din
postul mare, Luni a Rosaliilor, Luni în săptămâna Sânt-
Iliei şi S.-Mihailu.

Sag, 15 Mai, 15 August, 21 Septembrie şi 5 Noiembrie.
Şepreuş, 1 Mai şi 20 Noiembrie.

Şeitin, Sămbetele înainte de 5 Aprilie şi 9 Noiembrie.
Şilindia, Duminecă după 25 Mai, 2 Octombrie şi 13 Dec.
Şimand, 6 Ianuarie, 8 Septembrie, 6 Decembrie.

Şiria (Világos), Sămbătă şi Duminecă în săptămâna a treia
din postul mare (calendarul vechiu); Sămbătă şi Dumi-
necă ce urmează după 1 Iunie (calend. nou); Sămbătă şi
Duminecă înainte de Schimbarea la faţă cal. v. şi Sămb.
şi Duminecă în săptămâna primă a postului de Crăciun,
calend. vechiu.

Sabatca, 16 Mai, 8 Septembrie şi 28 Octombrie.
Soborşiu, 14 Februarie, 13 Mai, 18 August şi 3 Decembrie.

Tarian, 31 Martie, 18 Mai, 4 August şi 6 Octombrie.
Taut, 4 Ianuarie şi 2 Iulie.
Timişoara, 19 Martie n., 1 Iunie, 25 Iulie, 29 Septembrie şi
17 Decembrie.

Tinca, Luni în a patra săptămână din lunile Martie, Iunie,
Septembrie şi Decembrie.

Titel, 6 Aprilie, 21 August şi 20 Octombrie.
Tókaj, 25 Martie, 24 Iunie, 26 Iulie, 21 Septembrie, 26 Oct.
şi 21 Decembrie.

Tornea, 12 Martie, 25 Mai, 26 Iulie, 24 Septembrie şi 6
Decembrie.

Totvărădia, 14 Aprilie, 4 Iunie şi 26 Sept.

Vădas, a doua Duminecă din Aprilie şi Octombrie.
Vârşand, 26 Octombrie.
Vêrşet, (după cal. v.), Dumineca din urmă din Ianuarie, Du-

mineca Floriilor, prima Duminecă în August, ultima Duminecă în Oct.

Vereșmort, 14 Februarie, 4 Aprilie, 6 Iuliu și 26 Octomvre. Vesprim, 6 Ianuarie, 12 Martie, 10 August și 6 Decemvre.

Vinga, Joi în săptămâna după Înălțarea Domnului, după St.-Măria-mare, și după Sân-Mihaiu: cele dintâiu două se orientează după cal. n., ear' cele din urmă după cal. v.

Voitec. 1 Maiu și 1 Septemvre.

Zărand, (după calend. vechiu), Dumineca întâia din postul-mare, Dumineca Rosaliilor și Duminecile înainte de Santa-Măria-mare și de Sân-Nicolae.

Zălau, Mercuri după Botez și Mercuri în prima săptămână a postului mare, 13 Iuliu, 24 Aug., 19 Sept., 2 Noemvre și 13 Dec.

Zenta, 17 August și 19 Noemvre.

Zerindul-mare, 15 Ianuarie și 3 Septemvre, în cas de sărbătoare, târgul se ține în ziua următoare.

Zombor, Duminecă în 15 Aprilie, 10 August, 18 Octomvre sau în Dumineca ce cade înainte de aceste zile.

Zorlențul-mare, 4 Aprilie, 11 Iuliu, 24 Octomvre.

Zsombolya (Hatfeld), 19 Martie, 29 Iunie, 8 Septemvre și 11 Noemvre.

Consemnarea târgurilor din Ardeal.

(Datul zilei după calendarul vechiu.)

Abrud, Lunia înainte de Sf. Teodor, Lunia în sept. înainte pe prima Maiu, Lunia înainte de Sf. Mihai și cea înainte de Crăciun.

Aiud (calend. nou), 25 Ianuarie, 8 Maiu, 19 August și 16 Octomvre-

Almasul-mare, 11 Ianuarie, 19 Aprilie, 10 Iuliu și 15 Sept.

Baia-de-Criș, 8 Iunie, 6 Iuliu, 8 Noemvre și 5 Decemvre.

Bélgrad, (Alba-Iulia,) Marti înainte de Păștile apusene, 14 Iuliu, 18 Septemvre, 5 Decemvre (totdeauna premerge 3 zile târg de vite).

Betlean, Duminecă după Rosalii și Duminecă după Ecaterina la cat.

Bistrița, 5 Maiu, Mercuri după Bartolomeu și după sf. Catarina. Blaj, Sămbăta Floriilor, 20 Iuliu, 24 Noemvre.

Braşov, Joi după ziua Domnului; Joi, Vineri şi Sămbătă după Luca, 7, 8 şi 9 Octomvre.

Câmpeni, cal. vechiu: Vineri înaintea Florilor, Vineria înainte de Rosalii, 7 Iunie, 16 Aug., 24 Oct.

Cetatea-de-baltă, Lunia după bobotează, Lunia înainte de Paşti, Lunia înainte de Crăciun.

Cic-Sân-George, Lunia înainte de Florii, şi înainte de Crăciun.

Cic-Sereda, 26 Ianuarie, 4 Maiu, 1 Iuliu, 17 Septemvre.

Cincul-Mare, 27 Faur, 9 Martie, 5 - 9 Iunie, Lunia, Martia şi Mercuria după 20 Septemvre, 13—15 Decemvre.

Cluj, 30 Martie, 1 Iunie, 20 Aug., 10 Octomvre şi 10 Decemvre.

Cluj-Mănăştur, 8 Ianuarie, 4 Maiu şi 17 Septemvre.

Cohalm, Luni după Florii, n., 13 Iuliu, 26—29 Septemvre şi Luni după Botez.

Dej, Mercuria întâia după Mercuria lăsatului de sēc, Marti după ziua Domnului, 9 August, 1 Decemvre.

Deva, (calendarul vechiu), 2 Ianuarie, 1 Maiu, 22 Iuliu şi 18 Oct.

Dicio-Sân-Martin, 18 Februarie, 19 Aprilie, 12 Iuliu, 3 Octomvre.

Ditrău, 20 Aprilie şi 13 Noemvre.

Dobra, 23 Aprilie, Joi după Rosalii, Naşterea Precestei (8 Sept.), Sâmedru (26 Octomvre).

Făgăraş, Joi după Rosalii n., 28 August, 24 Noemvre. Felvint, Lunia după 27 Maiu, 11 August şi 24 Noemvre.

Gherla, 24 Ianuarie, 19 Aprilie, 13 Iuliu şi 24 Octomvre. Grădişte, Sămbătă după Dumineca mironos., 14 Octomvre.

Hălmagiu, 31 Martie, 4 Octomvre.

Haţeg, Intimpinarea Domnului, (2 Februarie), Adormirea Precestei.

Hunedoara, Sămbătă a 4-a din post şi înainte de Înălţare, după calend. vechiu, 29 Iunie, 1 Noemvre.

Ibaşfalău, 15 Ianuarie, ziua după Bunavestire (14 Martie), Joia după Înălţarea Domnului, 17 Septemvre şi 7 Decemvre.

Ilia, 1 Ianuarie, 25 Martie. ziua a doua de Rosalii, 14 August şi 29 Septemvre.

Lăpuşul-Românesc, 1 Ianuarie, 1 Aprilie, 1 Iunie şi 1 Octomvre.

Lăpușul-ungurese, 5—6 Ianuarie, 1 Maiu, 23—26 Iunie și 4 Sept.

Ludoș, 22 Aprilie și 22 Septemvrie.

Medias, Joia, primă după Păresimi, 1 Iuliu, 16 Sept. și 18 Noemvrie.

Mercuria (Szerdahely), 12 Februarie, 15 Iunie și 30 Octomvrie.

Micăsasa, 16 Ianuarie, 8 Maiu și 1 Octomvrie.

Murės-Oșorhei, 5 Ianuarie, Joi înaintea Floriilor catolice și Luni după ziua Domnului, 23 August și 3 Octomvrie.

Murės-Uioara, Vineri înainte de 1 Aprilie și 5 August.

Năsăud, 15 Maiu, 25 August, 28 Octomvrie și 26 Noemvrie.

Noerich, 22 Ianuarie, ziua după Înălțarea Domnului, 11 Octomvrie.

Odorhei, 8 Februarie, 28 Maiu, 2 Octomvrie și 9 Decemvrie.

Orăștie, 2 Martie, 23 Maiu, 22 Septemvrie și 24 Noemvrie.

Paraid, 7 Martie, 14 Iuliu, 3 Octomvrie și 4 Decemvrie.

Prundul-Bărgăului, 2 Aprilie și 18 Octomvrie.

Racoșul-de-jos, 12 Aprilie, 12 Iunie și 10 Septemvrie.

Reghinul-săsesc, 10—16 Febr., 28—30 Aprilie, 19—20 Iuliu, 4—11 Octomvrie.

Reghinul-unguresc, 25 Aprilie.

Reșinari, 17 Februarie și 4 Noemvrie.

Rășnov, 13 Ianuarie, 29 Iunie.

Reteag, 25 Aprilie, 29 Iuliu, 14 Septemvrie și 30 Octomvrie.

Rodna-veche, Sămbătă, înainte de 26 Februarie n., 22 Aprilie n., Sămbătă ultimă din Iunie n., Sămbătă ultimă din Octomvrie n. și Mercuri înainte de 18 Decemvrie n.

Roșia-Abrudului, în săptămâna din urmă a lui Martie și în a doua săptămână din Octomvrie, totdeauna Vineri și Sămbătă.

Sânt-George, (langă Bistrița), 20 Ianuarie, 26 Aprilie, 20 Iuliu și 20 Octomvrie.

Sânt-Petru-de-Câmpie, 2 Iuliu.

Săstiori, 18 Martie, 14 Octomvrie (tîrg de vite).

Satulung, 4 Maiu, 15 Iunie și 7 Septemvrie.

Săbeșul-săsesc, 17 Ianuarie, 12 Aprilie și 12 August.

Sepși-Sânt-Georgiu, 4 Martie, 14 Aprilie, 17 Iunie și 20 Septemvrie.

Șeica-mare, Dumineca Exaudi, Lucia (1 Decemvrie).

Seica-mică, 12 Iunie și 30 Octomvre.
Sibiu, 21 Aprilie, 2 Septemvre și 9 Decemvre.
Sighisoara, 4 Martie, 12 Iunie și 23 Octomvre.
Șimleul-Silvaniei, 8 Martie, 14 Iunie, 12 Septemvre și 6 Decemvre, totdeauna Joia și Vineria în săptămăna acelor zile.
Someuta-mare, în Dumineca Oculi, apoi Sămbătă înainte de sf. Stefan și înainte de sf. Martin.
Tușnad, Vineri, în săptămăna lui Balint, Joia înainte de Înălțare, Vestmântul Preac. Născ, Cal. Martin, totdeauna în săptămăna respectivă.
Teaca, 20 Ianuarius, 13 Aprilie, 15 Iunie și 24 Octomvre.
Teiuș, 8 Februarium, 15 August, 26 Octomvre și 29 Decemvre.
Turda, Sămbătă după Mercuria întâia din postul mare, 12 Aprilie, 14 Iunie, 18 August și 24 Noemvre.
Vajdaháza, 9 Martie și 9 Noemvre.
Zám, 16 Ianuarius, Mercuri în a 4-a săptămăna a Păresimilor, 21 Maiu, 3 Iuliu, 1 și 14 Septemvre și 30 Noemvre.
Zărnești, 21 Maiu, 20 Iunie, 8 Noemvre și 23 Decemvre.
Zălau, Vineria și Sămbătă în săptămăna cea dintâiu a lunilor Martie, Iunie, Septemvre și Decemvre.
Zlatna, 25 Februarium, 4—6 Iuliu și 18—20 August.

TACSELE POSTALE ȘI TELEGRAFICE.

1. Circulațiunea internă.

Epistole. Tacsă de francare până la 20 gr. loco 6 fileri; pentru provincă 10 fil. Dela 20—250 grame loco 12 fil.; în provincă 20 fil. Dela 250—500 grame loco 18 fil., în provincă 30 fil. Pentru epistolele nefrancate adresatul plătește tacsă dublă.

Estensiunea epistolei nu poate fi mai mare decât 10, 20, respective 30 cm. Lungimea poate fi și de 35 cm., dar atunci în grosime nu poate fi decât 5 cm., în lățime 15 cm. Epistolele în formă de suluri pot fi cel mult 15 cm. de groase și 30 cm. lungi.

Este interzis a trimite în epistole bani sau alte prețioase.

Epistole recomandate. Tacsă de recomandare, pe lângă tacsă de mai sus, este de 10 fil., pentru epistolele loco; pentru cele trimise în provincă 25 fil.

Epistole espres. Pentru epistolele predate espres e a se plăti tacsă separată de 30 fil.

Epistole cu rambursă (utánvét) pot fi îngreunate până la suma de 1000 cor. Tacsă de francare e aceeași ca la epistolele recomandate cu aceeași destinațiune.

Tipăriturile sub legături sunt a se franca îndată la expedare.

Tacsă până la greutate de	10 grm.	=	2 fil.
dela	10— 50	"	= 3 "
"	50— 150	"	= 5 "
"	150— 250	"	= 10 "
"	250— 500	"	= 20 "
"	500— 1000	"	= 30 "

Tipăriturile se pot espeda espres sau și cu retour-recipisă.

Probede marfă (cereale, postavuri etc.) Greutatea epistolelor, prin cari se espedează vre-o probă de marfă, poate fi de cel mult 350 grm. Estensiunea epistolei poate fi de 10—20 resp. 30 cm. de lungă și 15 cm. de groasă. Tacsă de francare trebuie plătită înainte și e până la 50 grm. 3 fil., dela 50—250 grm. 10 fil., dela 250—350 grm. 20 fil. Se pot espeda recomandat, espres sau cu retour-recipisă.

Mandate postale (posta-utalvány), Blancheta pentru mandate postale (bucata doi filer) trebuie întregită curat, fără coregeri și exclusiv cu cerneală. Cu mandat postal se pot espeda cel mult 1000 cor. Tacsă de francare a mandatului e a se lipi în mărci pe blancheta respectivă.

Tacsă până la	20—	cor.	=	10 fileri
dela	20— 100	"	=	20 "
"	100— 300	"	=	40 "
"	300— 600	"	=	60 "
"	600— 1000	"	=	100 "

Mandate se pot espeda espres sau și cu recipisă-retour.

Mandate telegrafice. Cu mandat telegrafic se pot espeda cel mult 1000 coroane. Pește tacsă prescrisă pentru

mandate mai trebuie solvită tacsă telegrafică și 30 fil. tacsă de espres.

Epistole cu bani. Greutatea epistolei cu bani poate fi până la 250 grm. peste această greutate epistolele cu bani se espediază cu coală de transport (szállító-level.)

Pentru pachetul scrisorilor cu bani au să se folosească cuverte de poștă. Scrisori cu bani se pot espeda și deschise (pentru numerat) solvind tacsă odată și jumătate. La scrisori predate deschise garantează poșta pentru conținut, la celelalte pentru inmanuarea cu sigilele și învelișul nevătămat. Cu monete, etc. nu-i iertat a sigila.

În tacsă de transport a scrisorilor cu bani se solvește porto de valoare și greutate și anume porto de greutate până la distanță de 7 klm 24 fil., peste această distanță 48 fil. Porto de valoare până la 100 coroane 6 fil., dela 100—600 cor. 12 fil., ear' mai departe după tabela următoare:

Porto de valoare.

Valoarea	Taxa în fileri	Valoarea	Taxa în fileri
dela 600—900 cor.	18	dela 6000—6300 cor.	126
" 500—1200 "	24	" 6300—6600 "	132
" 1200—1500 "	30	" 6600—6900 "	138
" 1500—1800 "	36	" 6900—7200 "	144
" 1800—2100 "	42	" 7200—7500 "	150
" 2100—2400 "	48	" 7500—7800 "	156
" 2400—2700 "	54	" 7800—8100 "	162
" 2700—3000 "	60	" 8100—8400 "	168
" 3000—3300 "	66	" 8400—8700 "	174
" 3300—3600 "	72	" 8700—9000 "	180
" 3600—3900 "	78	" 9000—9300 "	186
" 3900—4200 "	84	" 9300—9600 "	192
" 4200—4500 "	90	" 9600—9900 "	198
" 4500—4800 "	96	" 9900—10200 "	204
" 4800—5100 "	102	" 10200—10500 "	210
" 5100—5400 "	108	" 10500—10800 "	216
" 5400—5700 "	114	" 10800—11100 "	222
" 5700—6000 "	120	" 11100—11400 "	228

Și așa mai departe, tot la 300 cor. cu 6 fileri mai mult.

Pachete: Greutatea pachetului poate fi până la 50 klgm. Adresa trebuie scrisă pe înveliș.

Taksa de transport: a) porto de greutate și dacă e indicată valoarea; b) porto de valoare.

Porto de greutate, pentru pachetele până la greutate de 5 klgm., până la distanță de 75 klm. 30 fil., peste aceasta distanță 60 fileri.

Tabele pentru porto de greutate.

Pentru pachete mai grele de 5 kilograme.

pachetul în klgrame	pentru distanța în kilometri calculați dela locul esped					
	75	75-150	150-375	375-750	750-1125	peste 1125
	fil.	fil.	fil.	fil.	fil.	fil.
5-6	36	72	84	96	108	120
6-7	42	84	108	132	156	180
7-8	48	96	132	168	204	240
8-9	54	108	156	204	252	300
9-10	60	120	180	240	300	360
10-11	66	132	204	276	348	420
11-12	72	144	288	312	396	480
12-13	78	156	312	348	444	540
13-14	84	168	336	384	492	600
14-15	90	180	360	420	540	660
15-16	96	192	384	456	588	720
16-17	102	204	408	492	636	780
17-18	108	216	432	528	684	840
și mai departe de fiecare care klgm.	6	12	24	36	48	60

Pentru pachete voluminoase a se plăti odată și jumătate taxa acestor poștii.

Porto de valoare și pentru pachete e același cu al epistolelor cu bani.

Pachete cu rambursă (Utânvétel.) Cu rambursă se pot espeda pachete până la suma de 1000 cor. Taca: Pe lângă porto de greutate și valoare până la suma de 48 cor., plus 24 fileri drept porto de rambursă peste această sumă, după fiește-care 4 cor., cu 2 fileri mai mult.

2. Comunicația postală cu Austria.

Tacsele de francare respective transport în Austria sunt tot ca și cele specificate sub 1) cu schimbările următoare:

Tipărituri (imprimare):

Taca până la	50 grame	=	3 fil.
dela	50—100	=	5 "
"	100—250	=	10 "
"	250—500	=	20 "
"	500—1000	=	30 "

Probe de marfă: taca până la 250 gr. 10 fil.
dela 250—350 „ 20 „ — Pentru pachete porto de greutate până la 5 klgrm., pentru distanță de 75 klm. 30 fil., peste această distanță 60 fil. Costul transportului e deci același ca în patrie.

3. Comunicația postală cu străinătatea.

Tacsele de transport în străinătate se pot ști din tarifele postale, aflătoare la toate oficiile postale.

4. Taca telegramelor.

a) **Posta loco:** până la 20 cuvinte 40 fil., de aici în sus pentru tot cuvântul alți 2 fil.

b) In patrie, Austria, Bosnia-Herțegovina, Serbia și Germania: până la 10 cuvinte 60 fileri; de aici în sus pentru tot cuvântul alți 6 fileri;

c) In străinătate: Tacsă fundamentală 60 fil.; tacsă de cuvânt e după-cum arată tabela următoare:

Ț ă r ă	de cuvânt fil.	Ț ă r ă	de cuvânt fil.	Ț ă r ă	de cuvânt fil.
Belgia	21	Luxenburg	21	Rusia	24
Bulgaria	16	Malta	37	Spania	28
Corsica	16	Montenegro	9	Șviteră	9
Danemarca	21	Marea-Brita-		Sêrbia	6
Francia	16	nie	26	Șvedia	24
Gibraltar	33	Norvegia	32	Turcia	28
Grecia	41	Olanda	19		
Germania	6	Portugalia	33		
Italia	16	România	9		

Tacsă de cuvânt e a se adauge de atâtea-ori la tacsă fundamentală, câte cuvinte sunt.

SCALA TIMBRELOR.

Scala I.			Scala II.			Scala III.		
fil.	cor.	fil.	fil.	cor.	fil.	fil.	cor.	fil.
până la 150 cor.	10	până la 40 cor.	14	până la 20 cor.	14	până la 20 cor.	14	
peste 150 "	20	peste 40 "	26	peste 40 "	26	peste 40 "	26	
300 "	40	80 "	38	80 "	38	60 "	38	
600 "	60	120 "	64	120 "	64	100 "	64	
900 "	80	200 "	126	200 "	126	200 "	126	
1200 "	1	400 "	188	400 "	188	300 "	188	
1500 "	1	600 "	250	600 "	250	400 "	250	
1800 "	1	800 "	5	800 "	5	800 "	5	
2100 "	1	1600 "	7	1600 "	7	1200 "	7	
2400 "	1	2400 "	10	2400 "	10	1600 "	10	
2700 "	2	3200 "	12	3200 "	12	2000 "	12	
3000 "	4	4000 "	15	4000 "	15	2400 "	15	
6000 "	6	4800 "	20	4800 "	20	3200 "	20	
9000 "	8	6400 "	25	6400 "	25	4000 "	25	
12000 "	10	8000 "	30	8000 "	30	4800 "	30	
15000 "	12	9600 "	35	9600 "	35	5600 "	35	
18000 "	14	11200 "	40	11200 "	40	6400 "	40	
21000 "	16	12800 "	45	12800 "	45	7200 "	45	
24000 "	18	14400 "	50	14400 "	50	8000 "	50	

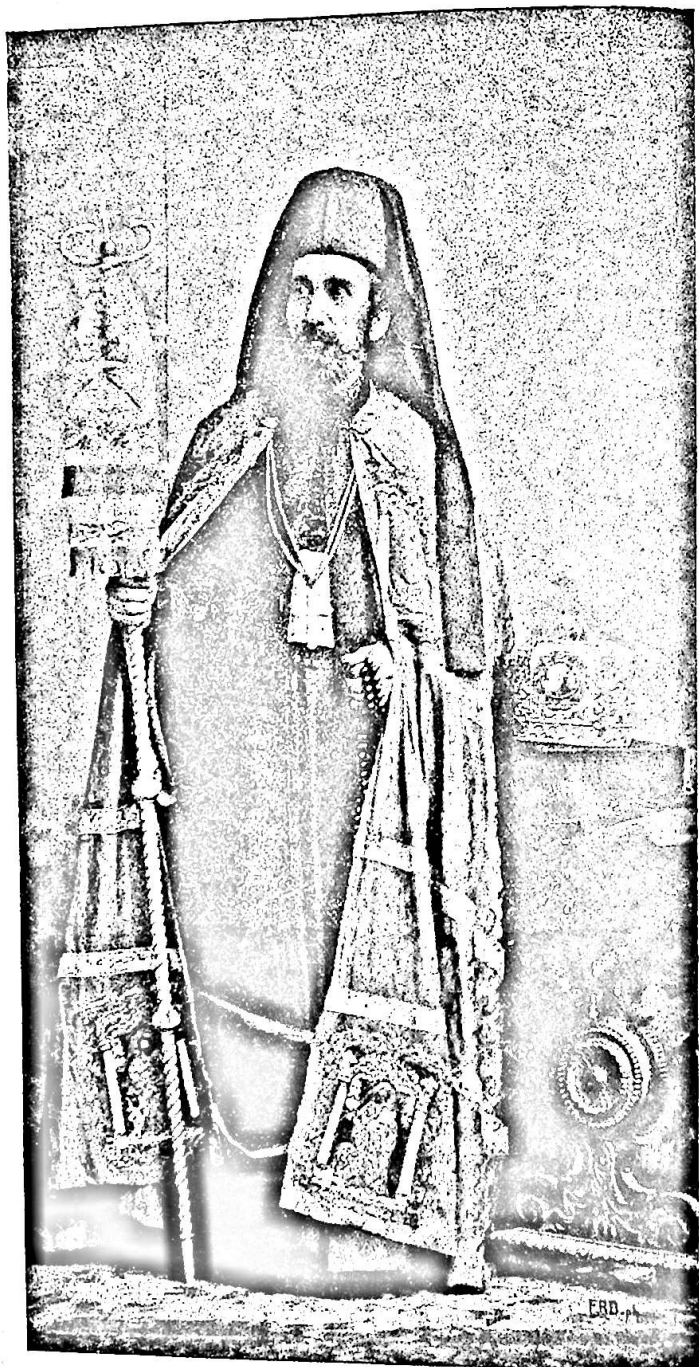
și așa mai departe la câte 3000. Peste această sumă e a se solvi Peste această sumă e a se solvi
 corone, sau fracțiuni din această sumă e a se solvi Peste această sumă e a se solvi
 această sumă cu 2 cor: mai mult. 50 fl. mai mult, luându-se re-50 fl. mai mult, luându-se re-
 sturile drept sume pline. sturile drept sume pline.

NOTA. Scala I. Pentru cambii, asigurațiunile dela neguțători, obligațiunile pentru împrumuturi dela case pe 3 luni. — Scala II. Pentru contracte, evitante, obligațiunile și toate celelalte documente, ce nu aparțin după dispozițiunile speciale la scala III. — Scala III. Pentru cestiunile de mobile, contracte de cumpărare și vânzare și de schimb, etc.

TABELA
de a socoti camelele după 1 an, sau 1 lună, sau 1 zi.

După un an				După o lună				După o zi			
Capital	cu 5 ^o 0	cu 4 ^o 0	cu 3 ^o 0	Capital	cu 5 ^o 0	cu 4 ^o 0	cu 3 ^o 0	Capital	cu 5 ^o 0	cu 4 ^o 0	cu 3 ^o 0
cor.	cor. fil.	cor. fil.	cor. fil.	cor.	cor. fil.	cor. fil.	cor. fil.	cor.	cor. fil.	cor. fil.	cor. fil.
2	10	8	6	2	0.86	0.66	0.50	2	02	02	02
4	20	16	12	4	1.66	1.34	1.00	4	06	04	04
6	30	24	18	6	2.50	2.00	1.50	6	08	06	06
8	40	32	24	8	3.34	2.66	2.00	8	12	08	06
10	50	40	30	10	4.16	3.34	2.50	10	14	12	08
12	60	48	36	12	5.00	4.00	3.00	12	16	14	10
14	70	56	42	14	5.84	4.66	3.50	14	20	16	12
16	80	64	48	16	6.66	5.34	4.00	16	22	18	14
18	90	72	54	18	7.50	6.00	4.50	18	26	20	16
20	1.00	80	60	20	8.34	6.66	5.00	20	28	22	16
40	2.00	1.60	1.20	40	16.66	13.34	10.00	40	56	44	32
60	3.00	2.40	1.80	60	25.00	20.00	15.00	60	84	66	48
80	4.00	3.20	2.40	80	33.34	26.66	20.00	80	1.12	08	06
100	5.00	4.00	3.00	100	41.66	33.34	25.00	100	1.38	1.12	08
120	6.00	4.80	3.60	120	50.00	40.00	30.00	120	1.66	1.34	1.00
140	7.00	5.60	4.20	140	58.34	46.66	35.00	140	1.94	1.56	1.16
160	8.00	6.40	4.80	160	66.66	53.34	40.00	160	2.22	1.78	1.34
180	9.00	7.20	5.40	180	75.00	60.00	45.00	180	2.50	2.00	1.50
200	10.00	8.00	6.00	200	83.34	66.66	50.00	200	2.78	2.22	1.66
1000	50.00	40.00	30.00	1000	410.66	333.34	250.00	1000	13.88	11.12	8.32
2000	100.00	80.00	60.00	2000	833.74	666.66	500.00	2000	27.78	22.00	16.66

Partea literară.

Preasfințitul Domn Ioan J. Papp Episcopul Aradului.

Episcopul Ioan I. Papp.

Intre valurile luptelor sociali — politice, cari înundară și viața bisericească în cele două decenii din urmă peste cari trecurăm, sta priveghind și lucrând la masa verde dela consistorul ordox român din Arad un bărbat cu distinse calități, mai pesus de toate însă cu minte luminată și inimă bună. Cei osteniți de luptele vieții la dânsul își aflau repaus; iar cei dornici de lucru la dânsul aflau încurajare. Și îndelungă răbdarea lui era mai mare decât greutatea împrejurărilor între cari muncea.

La altar preot după rânduiala lui Melchisedec, umplând bisericile prin glasul său puternic de lauda și mărirea lui Dumnezeu și inspirând evlavie în credincioși prin evlavia cu care sevârșa sfintele ierurgii.

Acest bărbat era secretarul, apoi referentul consistorial, acum Preasfințitul nostru Episcop diecesan Ioan I. Papp, a cărui fotografie dată aici îl înfățișază în deplină vigoarea vieții, ca pe omul harnic de a munci pentru sfânta maică biserică ortodoxă și scumpa noastră națiune.

Hârnicia și Duchul păcii sau sălăsluit prin trînsul în reședința episcopoească din Arad, unde sub nemijlocitea lui conducere să lucrează din greu pentru binele bisericeii și a neamului românesc și să vestește pacea și bunăvoința între oameni cu cuvântul și cu fapta.

»Bisericeii am să-i mulțumesc ce sunt și tot ce am; bisericeii și aduc de prinos tot ce am,« a zis Preasfințitul episcop.

Și cuvântul trup s'a făcut. Dela alegerea sa de Episcop numai câteva luni au trecut și iată, că în

turnul catedralei din Arad vestește »lauda și mărirea lui Dumnezeu« un clopot mare în preț de 8000 cor., dăruit de Preasfinția Sa. Deodată cu aceasta s'a hotărât și la repararea generală și împodobirea lăuntrică a bisericii catedrale din Arad prin colectă și aici iarăși premerse cu exemplu dăruind cel dintâiu 5000 cor., spre acest scop. Și exemplul bun își face cale în inima credincioșilor, căci iată fruntașul nostru din Arad, Dimitrie Dobrău, urmând glasului arhieresc, a grăbit să construiască în turnul bisericii-catedrale din Arad un ciasornic, în preț de 1800 cor.

Astfel și-a început activitatea arhierescă Episcopul nostru Ioan I. Papp, prin exemplul jertfirei de sine și a avutului său spre lauda și mărirea lui Dumnezeu și nu ne îndoim, că sub arhieria sa vor mai sporii și exemplele date de sus și urmașii de jos până la cea din urmă colibuță română și acest Duh de jertfire pentru biserică și neam va fi tăria noastră în viitor.

Despre trecutul Preasfințitului Episcop Ioan I. Papp, vorbească faptele ce urmează:

Preasfinția Sa Episcopul Ioan Papp s'a născut în comuna Pocioveliste, cercul Beiușului, comitatul Bihorului, la 20 Decembrie 1848 (1 Ianuarie 1849) din părinții Ilie și Raveca, o familie dintre cele mai distinse și mai cu stare din acele părți, care escela prin humanitate și viață religioasă morală. În botez a capătat numele de Ignatie, un nume, care corespunde numelui calendaristic din ziua nasterii sale.

Prima educațiune a primit-o dela tatăl său care era diacul (cantorul) bisericii din Pocioveliste. După-ce în comuna sa natală nu era școala, a cercetat școala elemen-

lară din comuna vecină Curățele, de acolo a trecut la Beiuș, unde după completarea claselor elementare a intrat în gimnasiu, care l'a și terminat la anul 1868 depunând cu bun succes esamenul de maturitate.

Terminând gimnasiul și mai având un frate, care era deja preotit, tînărul Ignatie dorea să se dedice carierii advocațiale, dar părinții și deosebi tatăl său cu nici un preț nu s'a învoit la cariera juridică, ci a insistat numai și numai pentru cariera preotească. Fiind și altcum de acasă deprins în ritualele bisericești, ca totdeauna dând și acum ascultare voinței părinților, cu începutul anului școlar 1868/1869 a și intrat în institutul teologic din Arad, ale cărui cursuri de trei ani le-a terminat la anul școlar 1871, ca primul dintre colegii sei cu nota generală: «Pentru însușirile sale se recomandă cu deosebire.»

În serviciul diecesei a intrat încă la 1 Martie 1869, ca elev de cursul prim teologic.

Pe atunci adevărat aflându-se biserica ortodoxă din Ungaria și Transilvania în ajunul inaugurării vieții constituționale și prevăzându-se trebuință de sucrescență pentru diferitele posturi reclamate de viața constituțională, răposatul întru pomenire, episcopul de atunci Procopiu Ivacicoviciu și fostul atunci profesor, mai în urmă metropolit, Miron Romanul, la primul esamen semestral au ochit pe tînărul Ignatie și a doua zi predilectul elev a și fost prezentat de către protectorul său profesor, apoi episcop și metropolit Miron Romanul, episcopului Ivacicoviciu, care după sistemul de atunci l'a și aplicat în cancelaria diecesană. La început a făcut serviciu ca practicant, după aceea cancelist, ș'apoi protocolist. La anul 1875 a fost instituit de archivar, ear la 1876 de secretar, în care post definitivându-se la anul 1880, a servit în aceasta calitate până la 1891, când sinodul epar-

chial l'a ales asesor ordinar referinte în senatul strîns bisericesc, în care calitate l'a aflat moartea răposatului episcop Iosif Goldiș întîmplată la 23 Martie (5 Aprilie) 1902, când Consistorul pe baza Statutului Organic l'a concretizat conducerea diecesei, ca celui mai bătrîn asesor consistorial referent al senatului bisericesc.

Pe lângă funcțiunile de archivariu și secretar, la anul școlar 1875/6 a provăzut o catedră vacantă la institutul teologic; dela anul 1881 până la 1884 a administrat și condus toate afacerile fondului preoțesc, iar de la 1 Iunie 1884 până la 30 Iunie 1890 a fost cassariul tuturor fondurilor și fundațiunilor diecesane.

În anii 1877—1879 a fost cassariul organului oficial »Biserica și Școala,« iar în anii 1880—1888 a fost cassariul asociațiunii naționale aradane.

Din anul 1888 a provăzut o parte, iar dela 30 Iunie 1890 până la alegerea sa de referințe ordinar a prozăzut întreaga referadă din senatul strîns bisericesc, precum și toate afacerile privitoare la fondul preoțesc. La anul 1885 sinodul eparchial l'a fost ales de asesor al senatului școlar dela Consistoriul ort. român din Oradea-mare, dar acel post nu l'a ocupat.

Dela 1884 a fost asesor onorar în senatul episcopesc, până când a trecut de asesor referinte în senatul strîns bisericesc.

În cler a intrat la 14/26 Iuliu 1879, când a fost sfințit întru diacon; la 1882 cu ocasiunea visitării canonice, ce Înalt Preasfințitul Episcop de atunci acum Mitropolit Ioan Mețianu întreprinse-se în părțile Bihorului, la serviciul divin celebrat în biserica din Beiuș a fost distins cu brâu roșu; la 25 Decembrie 1890 a fost chirotonit întru preot, iar la 20 Decembrie 1892 a fost chirotesit întru protopresbiter titular.

La 8/21 Aprilie, 1900 a intrat în cinul monahal, dându-i-se numele Ioan; la 9/22 Aprilie 1900 a fost înaintat la rangul de protosincol. La 30 Ianuarie (12 Februarie) 1903 a fost ales de episcop, care alegere s'a supus censurei canonice în sinodul episcopesc ținut în Budapesta la 25 Februarie v. 1903, în urma cărei censurări și aprobări canonice la 1/14 Martie a. c. a fost înaintat la rangul de archimandrit în capela gr. or. rom. din Budapesta.

Rezoluțiunea prea înaltă prin care din partea M. Sale preagrățiosului nostru împărat și rege apostolic s'a confirmat aceasta alegere este datată din 27 Martie 1903 n. în urma și pe baza careia la 26 Aprilie (9 Maiu) 1903 a urmat chirotonirea întru episcop, iar la 4/17 Maiu întronducerea solemnă a I. P. Sale în scaunul arhieresc.

În calitate de archivar a regulat și ținut în ordine arhivul; ca secretar și astfel și director de cancelarie pe lângă agendele notariale și susținerea ordinii în cancelarie a provăzut și referada presidială; s'a interesat cu căldură de soarta preoției diecesane și deosebi ca și administrator al fondului preoțesc a dezvoltat zel și multă energie întru sporirea și asigurarea averii acestui fond, merit pentru ajutorarea văduvelor și orfanilor de preoți, precum și pentru ajutorarea preoților neputincioși și atât în interesul bisericei cât și în interesul statului a lucrat cu stăruință la regularea diferitelor sarcini publice: darea directă, echivalent, împrumut de foamete și aruncuri pentru regularea apelor, cari sarcini erau parte prenotate, parte întabulate deja pe sesiunile parochiale.

O deosebită interesare a dezvoltat în favorul preoției diecesane în afacerea de întregire, a dotației preoțești din visteria statului și adevărat atât pentru

ca biserica ca atare să primească întregirea dotației preoțești dela stat, cât și prin regularea aceleia în interesul preoției, nu alt-cum și prin esoperarea relutului de cortel pentru preoți, pentru care interesare preoția diecesană și-a manifestat totdenna stima și încrederea sa față de protectorul ei.

Ca referent bisericesc a stărunit la introducerea și eserciarea unei discipline corespunzătoare atât față cu clerul cât și cu poporul, a introdus statistica fluctuațiunei clerului și a poporului diecesan, ear' ca locțiitor de episcop a regulat definitiv dotațiunea protopopilor, precum și salarele profesorilor dela institutul ped. teol., și a funcționarilor dela Consistor, și a condus afacerile diecesei spre mulțumirea comună, ceea ce a și îndemnat sinodul eparchial ca, la îndeplinirea scaunului episcopesc să reflecteze la el.

A fost plăcut la episcopii Ivacicovici și Roman, ear' la episcopul, acum metropolit Ioan Meșianu a devenit omul de toată încrederea și de aici se esplică că la cumpărarea averii din Chișoda și Săn-Mihain pentru fondul preoțesc, dînsul a fost trimis la licitare în reprezentanța Consistoriului, de aici vine, că în cursul funcțiunei sale îndelungate nu arare-ori a fost trimis ca jude de instrucție în afacerile disciplinare, licvidator în chestii de socoți, comisariu în chestii de despărțire ierarhică a Românilor de către coreligionarii sîrbi și i-sau concrezut referadele în cause mai delicate, cari toate le-a îndeplinit spre mulțumirea deplină a superiorilor sîi. Intre asemenea lucrări se numără și regularea bugetului mănăstirii din H.-Bodrog, carea pe la anul 1885 sub conducerea prepositului de atunci, lucra cu deficit era înglodată în datorii și neglijată întru atîta, încât nu numai gardurile curții și grădinei erau ruinate, da era să se înburde și însuși crucea din turnul bisericei.

Decând a primit diaconia și apoi preoția a fost mâna dreaptă a episcopilor săi la toate visitațiunile canonice și la sfințirile de biserici.

A fost membru la toate corporațiunile bisericești, începând dela Consistoriu, sinod eparchial, Consistoriu metropolitan, congresul național-bisericesc, membru în direcțiunea institutului de credit și economii »Victoria,« în comisiunea pentru esamen de cvalificațiunea preotească, în comitetul administrativ al fundațiunei »Elena Ghiba Birta« și în congregațiunea comitatensă.

În politică nu s'a amestecat, în viața bisericească s'a ridicat peste partide, s'a dedicat numai ocupațiunilor, cari i s'au concretizat în gremiul Consistoriului, ear în viața publică s'a bucurat totdeauna de simpatiile și de încrederea generală.

Duchul blând și pacinic, pășirea resolută și energetică, scrupulositatea și interesarea neprihănită a Preasfinției Sale de toate afacerile diecesei, este garanța regulării și pornirei spre bine a tuturor lucrurilor din diecesă.

Coroana Ungariei.

Coroana este semnul cel mai înalt de mărire și putere. Esprimând coroana demnitatea cea mai înaltă este ea și destinată numai pentru fetele rînduite de Dumnezeu. Noi știm, că sa încoronează împărații regi; dar se încoronează și fetele bisericesti, începînd de la Episcop în sus.

Pe cît însă înaltă coroana pe cel-ce o poartă, pe atît de mult îl și încarcă cu gânduri și griji aproape neînvingibile.

Este de ajuns numai și a rosti cuvîntul *coroană*, că să ne putem da seamă de furtunile ce se descarcă asupra celui ce o poartă. Pentru aceea eu zic: » *Capul încoronat, nu-i de învidiat.* »

Pe noi Români din regatul ungar, coroana regească-împărătească, ne privește foarte de aproape pentru-că dela actualul nostru Împărat și Rege, gloriosul monarh **Francisc Iosif I.**, care s'a învrednicit a purta coroana primului rege ungar alui *Ștefan cel sfânt*, avem noi Români atît viața națională cît și cea bisericască.

În timpuri de grea cumpănă atît pentru națiune cît și pentru biserică, Românul întotdeauna a alergat la coroană dela care a dobândit mila împărătească; ceea-ce a și făcut pe Român să fie pînă azi cu deplină supunere și credință față de coroană.

Mai n'am puté crede, că coroana țerii noastre, care a împodobit capetele tuturor regilor ungari, începînd dela Ștefan cel sfânt, a trecut prin cele mai grele primejdii.

Noi am crezut a da poporului român cetilor câte-va amănunte despre coroana țerii noastre.

Istoria ne spune, că coroana Ungariei a donat-o papa *Silvestru* lui *Ștefan cel Sfânt*, drept dar pentru

zelul dezvoltat, întru creștinarea poporului maghiar, respective pentru triumful catolicismului. Coroana, cu care se încoronă Ștefan cel sfânt la 1000 d. Christos n'a fost hotărâtă pentru el, ci pentru principele polon *Miesco*, cel sfânt, dar' papa în urma unui vis o donă lui Ștefan, care trimisese solie la Roma spre a-i încredința despre progresul catolicismului asupra poporului maghiar.

Pe lângă coroană îi mai trimise papa lui Ștefan și o cruce de aur, pe care ca rege apostolic, să o poarte la pept, însă aceasta n'a ajuns în țera noastră.

Coroana n'a rămas tot aceeași pentru că s'a combinat cu cea a regelui Geiza donată lui de către împăratul bizantin *Mihail Ducas*, la anul 1078.

Partea de sus a coroanei e rotundă și e din cea dăruită de papa Silvestru, ear partea de desubt e din coroana dăruită de împăratul bizantin *Mihail Ducas*.

După stingerea familiei arpadiane (1301) se încorona cu ea, ca rege al Ungariei, *Wenczel* din Boemia fiind numai de 12 ani. Dela acesta ajunse coroana în mâinile lui *Otto*, ducele bavar (1305), care venind în Ungaria spre a se alege și încorona de rege a perdut-o pe cale, dar' la o depărtare de o oară o găsiră oamenii lui într'o mociură.

Alegându-se *Otto* de rege ungar să încorona cu ea la *Alba-Regală* și cu coroana pe cap călare încungiură cetatea; de atunci începând s'a și obicinuit, ca regele când e călare să fie cu coroană pe cap.

Nu peste multă vreme semnul ce i-s'a arătat cu pierderea coroanei s'a arătat și mai aieve, că mergând *Otto* la 1307 la principele Transilvaniei *Ladislav* spre a-i cere fata de soție, acesta îl prinse și îi luă coroana, care numai după multe rugări o dădu primului rege din casa anjoneștilor, *Carol Robert*, la 1310.

Dela acest rege începu a se păstra coroana la *Vișegrad*, până la anul 1440, când regina *Elisaveta* încorona pe fiul său *Ladislau* postumul și o ascunse, ca nimeni altul să nu să mai poată încorona cu ea.

După un timp oareși-care *Ladislau* o zălogi lui *Friderich al IV-lea* pentru suma de 2500 galbeni, care o și ținu în *Viener-Neustadt* până la 1463, când ajunsese în mâna lui *Mathia*, care se încoronă cu ea în *Alba-Regală*.

După acest rege se încoronă cu ea *Ferdinand I.* la anul 1527. *Ioan Zápolya* cu ajutorul turcilor, o răpi dela el, dar la 1551 earăși ajunge în mâna împăratului *Ferdinand I.* De atunci începând s'a păstrat coroana la *Viena*, apoi la *Praga*, *Șopron* și mai pe urmă la *Pojon*, de unde o lua *Gavril Bethlen*, principele Ardealului, și o ținu la sine până la 1622.

În urma rescoalei lui *Rákoczi*, la anul 1645 fu earăși adusă la *Viena*, unde rămase până la anul 1687, când împăratul *Iosif I.* venind în Ungaria o aduse cu sine și o așază în *Buda*. La dieta din 1741, *Maria Terezia* se presintă cu ea încoronată. Fiul ei, *Iosif al II.* la anul 1784, o duse din nou la *Viena*, care numai după moartea lui fu earăși readusă la *Buda*.

Încoronându-se *Leopold al II-lea* la anul 1793 și *Ferdinand al V-lea* la 1830, o așezară earăși la *Pojon*.

Cu ocasiunea revoluțiunei din 1848, puse mâna pe coroană *Kosuth*, care la 1849 fugind și silit fiind să părăsească țeara, a îngropat-o în pădurea de lângă *Orșova*, pe care găsindu-o un român la anul 1853, în 3 Septemvrie o trimise la *Viena* și de acolo fu retrimisă la *Buda*.

Frați Români! Să fim mândri, că tesaurul țării noastre a fost regăsit, — desgropat a fost talantul de cătră un frate al nostru și după tradiționala fidelitate ce am avut-o și o avem noi Românii față de casa Habsburgică domnitoare, ceea-ce alții au răpit, noi cu *credință* am redat Maiestății sale. Fidelitatea ce ne caracterizează pe noi până astăzi se nu recească nici odată, ba dimpotrivă să se aprindă de a lupta tot mai tare pentru patrie și împărat.

*

Iubiți Creștini! Când cu credință și alipire patriotică ne-aducem aminte de gloriosul nostru Monarch, în același timp cu aceeași ferbinte dragoste datorii suntem a ne apropia de Ierarchul bisericii noastre, cătră capul încoronat arhierul Ioan, și a ne arăta ca: adevărații *fii credincioși și ascultători-supuși*.

Pentru-ce cu *supunere*? Pentru-că Părintele nostru și-a început păstorirea bisericii cu cele mai sublime cuvinte, cu temelia bisericii noastre: «*Pace voaue!*» știind prea bine, că acesta a fost primul și ultimul cuvânt de propovăduire al Mântuitorului nostru. «*Pacea*» trebue să ne pătrundă pe noi toți, da «*pacea lui Christos*», ca să grăesc cu dzeescul Pavel, care *covârsește toată mintea*. «*Pace voaue*» sunt scumpele cuvinte strigate noană de cătră arhierul iubit, Ioan în oara a 11, căci acum ori nici-odată lipsă arzândă avem noi de «*pace*», și *ascultare!* acum când mulți să încearcă a ne turbura *pacea bisericii și a patriei* și cu aceste doauăși a familiilor noastre.

Deci frați Români și iubiți creștini, în laturi cu *socialiștii*, cari doresc *neliniștea patriei, cu pocăiții și rătăciții* cari țintesc la spargerea bisericii noastre străbune.

I. Nicorescu.

Srija mamei.

E târziu și nu mai vine!

Zeu cu rău nu-i a bine!

Știu eu asta ca lumina,

Căci mi-a spus din bobi vecinu,

Că un drac cu ochii negri

I-a furat odihna.

Si-apoi par', că nu știu bine,

Drăcul de pe unde vine?

Bin', că nu!.. Dar' ce să-'l fac?

Dacă ochii ei îi plac,

Nu să uită, de e ânger

Sau e drac.

De aș zice; Fii cuminte!

El 'mă-ar spune la cuvinte

N'ntelese de-amea minte.

Căci, dór a 'nvățat el carte.

Și ști 'n lume cum se 'mparte

Binele, și rău-l știe

De departe.

Nu mi-e grije, că iubeste!

Acest gând nu mă munceste,

C'ăsa-i firea omenească

Până-i tânăr să iubiască,

Dar' lumea, ce-o să grăiască,

Că vezi fata nu-i de legea

 Românească.

Asta e, ce-mi strică somnul,
Of, să mă ferescă Domnul,
Zice mamă și veghiază
La fereastă stă pe pază,
Căci de unde vine Nicu

Vrea să vază.

E târziu și nu mai vine!
Zeu cu Nicu nu-i a bine!
Știu eu asta ca lumina,
Căci mi-a spus din bobi vecina,
Că un drac cu ochii negri

I-a furat hodina.

„STUJIS BENVIGERU” Maria Cioban.

Lirei mele!

Sărmană liră te-am uitat
De cuiu-ți atârnată,
A tale coarde n-au sunat
De când sunt întristată.

Și poate, dragă, chiar și tu
Te-ai supărat pe mine,
Deși spriginul din trecut
Eu l'am avut în tine.

In fericire și necaz
Tu 'mi-ai fost mângâierea,
Și astăzi ear' te chiem cu drag
Să-mi vii s'alini durerea.

Tu, dragă-i cântă de adio
Plăcuta lui cântare,
Și ca să nu fim supărați,
Eu merg să-i cer iertare.

E. M.

Rugăciunea ajută.

— Novellă din popor. —

— »Mamă dragă, D-ta mori, și eu rămân dela școală... Vai de capul meu!...

— »Nu, nu o să mor, dragul mamii, crede numai în bunul Dumnezeu, și te roagă tot mereu, și o să mă scol, să te duc la școală. Zi toate rugăciunile câte le știi dela școală; celește-mi la cap »Visul Maicei Precești,« și »Epistolia ce a trimis'o D-zeu din cer,« — și eu mă voiu scula și voi merge să te duc acolo, unde te trage inima...«

* * *

Pe valea Murășului, între două șiruri de dealuri, se întinde un sat împărțit în două prin dealul bisericii, în capul căruia e zidită biserica.

La piciorul acestui deal se îmbină două vâlcele numite: »Valea mare și valea mică.«

Pe » Valea mare« e școala satului.

Lângă școală locuia creștinul Moș George. Om cu frica lui D-zeu, cu credință și cu dragoste către sfânta »Maica noastră biserică,« — cum o numea el, făcându-și cruce — și către toți locuitorii din sat, pe cari îi iubea la un fel.

De și aproape, vecin cu școala, Moș George nu știa carte. Nu mai știa nici el singur de ce pricină. N'au voit poate părinții lui să-l dea la carte, n'a voit doar' el să învețe, n'a fi fost pe vremea prunciei lui școală în sat, sau dacă a fost școală, a fost vacantă cu anii. Că în bătrâni nu aveau toate satele școale.

Ear cari și aveau, trebuiau să aștepte cu anii până căpătau vr'un »jupân de dascăl.«

Apoi dascălii dela sate, pe lângă dascălie mai aveau și câte o meserie. Altcum din plăta dascălească n'ar fi putut trăi.

Dar nu numai la sate ci chiar și la orașe erau »dascăli măiestri.«

Așa, povestesc bătrânii, că în Arad, oraș mare, încă a fost când-va un dascăl *cizmar*. În satul nostru a fost unul *cojocter*. Așa era pe atunci lumea. Azi nu mai e așa.

De s'ar scula bătrânii din morminte, nu ar mai cunoaște lumea de azi.

De s'ar scula Moș George, nu și-ar mai cunoaște locul său. Casa lui mică azi e înlocuită cu una mai mare de cum era școala. Școala e mai mare decât era biserica; ear biserica e mai mare decât era pe atunci biserica vlădiciei din Arad.

Așa se schimbă toate cu vremea.

Moș George — zic — de și aproape de școală, nu știa carte, dar pentru aceea iubea mult școala și pe dascălul, — și având copii, creștea inima în el

vězându-i umblând la școală și auzîndu-i cîntând în biserică.

Cel mai bun între pruncii lui Moș George era Nicolită. Își punea capul după carte.

Tot la școală, la dascălul era. De cele mai multe ori acolo și dormea. Dascălul și Moș George îl purta în sin, vorba românească: și pe palmă.

Popa Iosif, ierte-l Dumnezeu, îl ducea cu sine la îngropăciuni, cu crucea, cu Jordanul și-l vedea bucuros pe acasă.

Dar »Baba Vinca,« — sêrmăna — mama lui Nicolită, cu cât dor îl aștepta să vie acasă?...

Cine poate descrie bucuria și iubirea mamei, față de fiul ei cel bun?...

»Vin' la mama... țucă-l mama... puiul mamei...« și cu brațele îl cuprîdea în ochii ei atâtea lacrimi de iubire... și buzele ei apăsau atâtea sărutări cu foc pe gurița, pe obrajii rumeni, fruntea lată și ochii vioi și mari-negri ai lui Nicolită, încât nu rămănea loc ne sărutat!...

Bine-cuvîntată de D-zeu, mamă!... Multă iubire ai tu pentru pruncii tăi. Mult rabzi și suferi tu pentru ei. Și tu nu simți nici durere, nici foame, nici greumînt: Iubirea ta e atît de mare, încât toate se îneacă în ea — și tu nu simți.

Tu simți numai bucurie și dragoste!...

Și toate acestea, oare câți fii, crescuți mari le resplătesc în asemea măsuri?...

Durere, foarte puțini!

Nicolită era unul din acei puțini. El încă iubea mult părinții săi, dar mai ales pe mamă-sa Vinca. Murea de dragul ei. Toată vara îi aducea căpșunele și frăguță de prin păduri, ear primăvara pui cruzi de pasărele, și pescuți de prin vâlcea. Cu acestea mîci daruri, făcea și el bucurie mamei sale.

Și mamă-sa mânca o frăguță, roșie ca buzele nevinovate a lui Nicolită, și ear' îl săruta; și mai gusta din frăguțe, dar tot mai dulce îi-se părea gura lui Nicolită; și mai frumoși i-se părea ochii lui negri, decât murele coapte adunate de el...

*

* *

Era o zi ploioasă de primăvară, din luna lui Mărțișor.

Moș George trăgea cu plugul brazde adânci la holde, ear baba Vinca — sërmana — zăcea bolnavă pe pat, și la căpățul ei Nicolită se ruga și plângea; cetea și suspina; lacrimile îi udau cărticica de rugăciuni.

Nu mânca, nu bea, nu-i venea în minte joc și resfăt copilăresc: tot la mamă-sa privea și la ceriu își ridica ochii bulbucați de lacrimi, și ruga pe D-zeu din tot sufletul său blând și curat că rugăciunea, să dea sănătate maicii sale, pe carea atât o iubește!

Omul să căește că plânge. Dar nu știe ce ar perde, perzîndu-și plânsul?...

Ce am face oare dacă n'am putea plânge!... Cu ce ne-am mângăia sufletul sdrobit, dacă am perde lacrimile?...

Și Nicolită cetea se ruga și plângea.

Mamă-sa auzia suspinele lui înecate și lacrimile căzînd stropi pe carte, și se sfîrșa de jalea lui adîncă. Și-l mângăia zicîndu-i:

— »Nu plânge, drag puiul mamei, că mama nu moare!...

Și din peptul fraged al lui Nicolită de nou isbucneau suspine, și lacrimile isvorau mai cu nădejde. —

— »Mamă dragă, D-ta mori, și eu rămân dela școală.»

Și vin vecinele, lelea Mărie a lui Peia-Ion, baba lui Irimie, nașa Lena din vale, aduc daruri bolnavei: una mere-pere, alta prăjituri, nașa Lena miere — că avea stupi; apoi buruieni de leac, și mai pe sus de toate: sfaturi cu duiumul ce să facă cum să se afume, pe care descântătoare mai iscusită din sat s'o cheme să-i facă descânțece cu nouă feluri de erbururi, culese din nouă hotare, la nouă rescruci, în nouă Dumineci la 9 oare când se încep slujbele sfințelor liturgii în toate bisericile, și pe lângă rugăciunile lui Nicolifă, că-i curat și bun înaintea lui Dumnezeu, se va scula baba Vinca, și va fi iarăși bine.

Și Nicolifă cetea mereu, și lacrimile îi stropeau cartea ca ploaia.

Femeile lăcrimau și ele, că ele să știu împărtași de durerea mamei și a pruncilor, și mângăiau pe Nicolifă sărutându-l și ștergându-i obrazii cei uzi de lacrimi, și părul asudat.

Baba Vinca se simțea mai ușurată, văzînd dragostea semenelor ei, și auzînd atâtea vorbe de dulci mângăieri.

Și o iubeau toate femeile din sat, că era femeie bună, blândă și binefăcătoare. Era femeie iscusită în a-le casei și gospodărie, că umblase prin sate nemțești și învățase multe de toate dela jupănesele nemților; ear aici în sat bucuroasă învăța pe celelalte.

Omul se bucură mult când e sănătos și îi vin prietinii și cunoscuții la casă. E atât de vesel de venirea lor, încât — cum se zice, nu știe unde să le afle locul, și cu ce să-i ospeteze mai bine.

Dar nu știe nime, numai bolnavul, ce leac de vindecare și ușurare sufletească sunt pentru el vorbele de mângăiere și îmbărbătare, a vecinilor, prietenilor și rudeniilor, cari vin să-și stea un ceas-donă la patul suferințelor,

Ți-se pare, când îi vezi întrând, că nu mai ești așa bolnav. Resuflă par că mai ușor și durerile nu mai apasă așa greu.

Fericiți cei-ce pot cerceta bolnavii, și le pot ajuta măcar și numai cu o vorbă dulce și isyorită din inimă, că aceea mult prinde.

În decursul verii baba Vinca s'a însănătoșat deplin. Nicolică juca în jurul ei ca fluturii în jurul luminei.

El avea un dor: se meargă la școală la Arad. Și dorul lui se împlinea numai dacă trăia buna sa mamă.

De aceea Niculiță se ruga lui Dumnezeu cu atâta dor. Și bunul D-zeu, carele vede în sufletele oamenilor și cunoaște tainele inimilor noastre, a ascultat glasul rugăciunilor lui Nicolică, și baba Vinca se făcuse mai sănătoasă de cum era.

Acum se puseră în conțelegere cu învățătorul Fericean, și pregătiră cele de lipsă pentru ducerea lui Nicolică la școală la Arad. Învățătorul Fericean care avea atât de drag pe Nicolică, i-a făcut un testimoniu, cum mai frumos și bun a știut să-l facă. Popa Iosif i-a dat estrasul de botez, notarul satului l'a cinstit cu două rînduri de vestimente negre, ear Moș George a câștigat bani de drum — și s'a isprăvit!

Tot satul era plin, că pruncul lui Moș George, Nicolică, merge de cu toamnă la școală la Arad. Toți să minunau de aceasta, că doar din satul lor nu fusese încă nime la alte școli, și mai ales la Arad nu.

Unii nu credeau, că doar știau bine, că Moș George e cu stăricea mică și face puțină ispravă de parale din o șirincută de moșioară, ear la școli la Arad trebuiesc bani cu sutele, frate, nu glumă.

Femeile ziceau că nu lasă baba Vinca acasă pruncul ei cel bun, pe Nicolică nici să știe că merge

la sapă și eara, că-i bun prunc Nicolită, și l-a lăudat mult profa la examen, ear notarul la și cinstit cu bani, apoi e învățat prunc, cântă în biserică și știe slujba ca popa, — apoi tot la școală e cu dascălul, și când e școală, și când nu e.

Vrîstnicii lui, încă se mirau mult de Nicolită că și părăsește satul și se duce între străini.

— »Da ce-o fi cu tine pe acolo, măi Nicolită, — îi zicea Ilie a lui Mihailul Sîmului — te-or bate sogârții, de nemți și unguri, și n'o fi cine să te scoată că n'oi mai fi eu cu tine, și Mitru lui Petru Minisenii, cari te-am apărat tot de-una când te băteau țigani.

— »Dă-i pace — zice Nuțu lui Ion Mic, că știe el ce face, doar de aceea doarme tot la dascălul.

— O fi și din el atare, »sodrîgaită de cârpenci, » cu nădragii spărți, și cu pîrul esil prin căciulă — zicea guralivul Zamfir cel negru a lui Crimos din valea mică, care era din fire glumet și-i plăcea a porecli pe alții la ospete.

— »Eu voiu fi ce va vrea Domnul să fiu. Eu lui D-zeu mă rog, ziua și noaptea, și crez că bunul D-zeu va asculta glasul rugăciunii mele și mă va ajuta; că eu tare cred: că rugăciunea ajută! — Zise Nicolită plin de viață și de voie bună.

Și începînd a cânta cu glas mare cîntarea bisericască: »*Domnul mă va auzi când voi striga către dînsul*, » să despărți de prietînii săi.

— »Din bătrîni nu se începeau școlile cu prima Septemvrie, ca acum, ci cu o lună mai tîrziu, la prima Octomvrie.

Acest termen era tocmai în dricul culesului de struguri și storsului de must dulce, de-alungul pod-

goriei Aradului, începând cu satele Barațca, Pauliș, Miniș, și până spre Boroșineu în sus.

Baba Vinca cu o perină pe mână, cu traista încărcată cu câte a putut, Nicolită cu pachetul său, și învățătorul Fericean cu scrisorile în busunar — își fac cruce, zic »Doamne ajută,«. Nicolită sărută frații și sorioarele, masa, păreții și vatra strămoșască, și pleacă spre gara drumului de fer ce duce la Arad.

Era în 30 Septembrie, în revărsatul Zorilor, când cocoșii dădeau zor cu cântecul lor, îndemnând oamenii la drum și lucru, căci ziua se apropie.

Tot satul era în picioare, gata se treacă dealul la Miniș la cules de struguri. Dar toți știau că pleacă și baba Vinca să ducă pe Nicolită la școală la Arad. Sau strâns deci cu duiumul în jurul casei lui Moș George și așteptau se meargă împreună până în vârful dealului.

Au plecat. Sună satul de cântece, chiuituri, cimpoaie, fluere... Veselie ca la cules. Toți mergeau glumind, povestind, numai baba Vinca-era mai tăcută.

În sufletul ei se țeseau planuri tainice, pentru viitorul lui Nicolită. Puiul ei cel mult iubit.

Fetele se dăinuiau în jurul lui Nicolită, și unele suspinau după el: »că-și părăsește satul...« Altele glumeau cu el: »măi Nicolită, dacă vei fi tu domn pe care ne iei de nevastă...«

Și așa înaintând, să treziră în vârful »scortaru-lui.« Așa se numea dealul petros de către Miniș. Aici ardeau 3—4 focuri, în jurul cărora jucau flăcări cu fetele, ca la tîrgul de pe muntele »Găina.«

De aici se zărea calea spre Arad. Aici a fost adevărata despărțire a lui Nicolită de sătenii săi.

Aici întorcându-se spre sat și văzând biserița, în care cu atîta drag a rugat el pe D-zeu în cântări de laudă, a căzut în genunchi și plângînd s'a rugat

...lui D-zeu să-i ajute în calea lungă și grea, ce are
o facă. A sărutat apoi mâna tuturor bătrânilor
și alina, iar erau acolo, și-a sărutat prietenii prieten
la care îl poșteau mai bucuros la cules, decât la sco
la — îndepărtată; — și s'a coborât pe dealul în jos s
ilari drumul de fier. Așa a mers și a dat
la bătrânii care le dădă * a-bun * a-bun
bun el sub soarel de soarel * a-bun * a-bun

În prima Octomvrie Nicolita era în școala un
rească din Arad, scris și alinat la loc.

Baba Vinca s'a despărțit de el cu jale, și a
lăsat cat plângând.

Nicolita o mângâia să nu plângă, că el în
loc rămâne.

Și era plin de veselie Nicolita, văzând că bu
D-zeu i-a împlinit dorința, și i-a ajutat.

Aici se purta el mai frumos decât toți cons
larii sei.

Tot era urechi la cele ce spunen învățătorul
toate vorbele ce le putea prinde din gura lui, le
pe hârtie, bine-râu, cum putea și apoi întreba
alții că ce însemnează pe românește, și așa în
el până la Crăciun limba ungurească.

Atâta i-a fost greu. Dela Crăciun înainte el
trecea mereu pe cei mai buni școlari, până ce a
juns el în fruntea clasei.

Învățătorul unguresc era uimit de înaintarea
școlii Nicolita, și nu odată a înfruntat aspru pe școl
maghiari, zicându-le: »nu vi-e rușine voaue, că
de domni, cu limba maicii ungurească, să vă lă
să/vă întreacă un prunc de țeran român, carele
toamnă nici o buche n'a știut ungurește.

Purtarea și înaintarea atât de frumoasă a lui
colita a plăcut atât de mult învățătorului Ungur,
cât l'a luat la sine acasă, i-a dat mâncare și pa

l'a pus să vorbească românește cu micul său băiet de 4—5 ani.

La examen Nicolită a fost întâiu. A căpătat și cinste dela unguri. Învățătorul l'a ținut în vacanță la el, l'a pregătit de-a trecut preste clasa a doua și a intrat în treia. În a treia s'a purtat atât de bine încât a trecut preste a patra și a intrat drept în prima gimnasială.

Profesorul de limba română de aici, l'a iubit mult, și a stăruit pe lângă episcopul dela primit între copii seraci la curte. Aici a avut cele de lipsă până când s'a făcut învățător, că aceasta era dorința lui cea mai ferbinte.

* *

Din Nicolită, Nicolae s'a făcut. Și Nicolae a ajuns învățător vestit, căci învăță nu numai pe cei mici, ci și pe cei mari, îndemnându-i la lucru și cruțare, la iubirea către Dumnezeu și de-aproapele; la cinstirea părinților și a bătrânilor.

Poporul îl iubea mult și-l ținea — cum să zice — ca pe palmă. Iar când a murit baba Vinca, buna mamă a învățătorului, tot satul a călătorit cu învățătorul la înmormântare. Pe bătrânul tată Moș George, Nicolae l'a luat la sine și l'a ținut până la moarte, arătând tuturor, cum trebuie să-și iubească copii pe părinții lor.

*

Cine crede în bunul D-zeu, își pune toată nădejdea în el și se roagă cu inimă curată și cu duh umilit, aceluia i-se împlinesc toate dorințele: căci bunul D-zeu ajută celu-i ce i-se roagă cu credință și cu dragoste,

Cel ce-și iubește părinții: iubit va fi de D-zeu și de toată lumea.

Nicolau Ștef.

gândul, din care pricină, încornuratul, era tare necăjit pe »Frăția Sa,« și tot mereu îi eșia în cale pe nevăzute, și-i făcea fel de fel de necazuri în ciudă, numai și numai, ca să-l pôtă prinde cu ceva.

Mai de mult nu era drumul de țără, care duce dela Abrud la Roșia, unde e acuma, ci peste »Dealul-Băeșilor« umblau și cu căruțele. Calea ce-i drept era mai scurtă, ca pe unde e drumul acuma, dar era împreunată cu multe primejdii, fiind dealul foarte lipis.

Și pe acel drum s'a întâmplat de multe ori, că Frăția Sa călătorind pe acolo, i-a eșit în cale. Bată-l sfânta cruce, i-a răsturnat căruța, și i-a pricinuit dureri mari, numai, ca bietul bătrân să cârtască ceva contra lui Dumnezeu. Dar bătrânul om cuminte, numai decât știe unde-i pricina, și fiind și tare în credință către Dumnezeu, nici odată nu se osândește înaintea Puterii celei sfinte, ci făcându-și cruce de trei ori strigă cât putere: »Peirea-i Sătană ars pe rug!«

Se necăjea Necuratul, și opărit de puterea sfintei cruci, o luă la sănătoasă. Da — odată s'a întâmplat, că era tocmai la Apăbotează, și Frăția Sa încă a plecat cu crucea în mână la niște creștini, cari îl poftiseră să le sfințească casa și ce le-a dat Dumnezeu. Și cum mergea bunul bătrân răsădit de cărja, cu care se spriginea și povestind cu cantorul, care ducea căldărușa cu apa cea sfințită, sfiriri Necuratul să apropie de el, și când de un picior și când de celalalt îl trăgea pe bietul bătrân, ca să cadă și vorbescă ceva împotriva, ca să-l aducă în păcat, era când ajunsese pe o hîncă, unde era loc rău, prinse amîndouă picioarele bătrânului, și pe cantor îl împedecă cu cîrja și pe amîndoi deodată îi trînti de pămînt. Erau cîț pe aici să cadă în ispită a zice vorbe grele, dar nu mai decât se gîndiră, că aici nu e altă decît mește-

gul Sălănei și Frăția Sa iute dă cu crucea în dreapta
în stânga și cum dă, așa cu noroc nimereste, că
Necurat rămase lat la pământ. Atunci cantorul
mai decât vârsă apa cea sfințită peste locul acela.
Așa i-a trebuit Sălănei și a perit, ca ciara de fața
cului, ér' apa cea sfințită a tot curs, ca să spele
ce urmă a celui Necurat și de atunci a isvorit în
acela un isvor, căruia îi zice și azi »Tirăul
pîi«, din care s'a făcut pârău, »Pârăul Frăției Sale«,
re prescurtat de oameni a rămas: »Pârăul Frătesii«.

De atunci în totă noaptea să zice, că vin dracii
plâng după cel, care s'a potopit sfărmat de crucea
apa cea sfințită a Frăției Sale, dar' stricăciune nu
face nimănui, căci să tem de apa din pârău, cu
re dacă se udă e vai de zilele lor.

Astfel fiind, oamenii și în ziua de azi, cu frică
peste »Pârăul Frătesii«.

Maria Cioban.

Dușmancele.

Las' ochii, mamă, las' să plângă!

Tu 'n leagăn tot cu mână stângă

Mi-ai dat să sug, de-accea sunt

Nătângă!

Dar n'am pus doară jurământ,

Să merg neplânsă în mormânt!

Nu plâng, că mi-i de Leana teamă;

De ciudă plâng io numai, mamă,

Cuvintele ei nu le iau

În seamă;

Dar mi-i rușine, și mi-i greu,

Că scoală satu 'n capu meu.

Ea duce sfat din casă 'n casă,
Că n'am broboade de mătasă,
N'am sort cu flori — și dacă n'am
Ce-i pasă?

Nu merg să-i cer și nu-i ceream
Și nu-mi va cere neam de neam.

Stă 'n drum de vorbă cu vecine
Și bate-'n pumni: „Să mor îmi vine,
Auzi tu! Să se prindă ea

Cu mine!
Știi, ieri la moară ce spunea?
Că's proastă foc, și gură rea!

„S'auzi! îi umblă în cap, tu soră,
S'ajungă ea Lucsandei noră!
O, meargă-i numele! N'o vezi
La horă?

Cu sortul rupt, se nu-l visezi,
Că-i din strămoși! Ce zic să crezi!

„Nu l'aș purta nici de poruncă!
Ce poartă ea, alt om aruncă,
C'un rënd de haine-o ved mergând

La muncă,
La joc și hori același rënd,
Il poartă 'ntr'una, și de când!

„Lucsându-i doară preuteasă,
Ea-și cată noră mai aleasă
S'o ducă 'n bunuri și 'n duium
Acusă!

Ea n'a ajuns ori cum și cum
Să-și strângă noră de pe drum.

„Să-și iee noră pe-o Sătană?
Că ie săracă și golană;
De ce nu vine, cu să-i dau
Pomană?

Nu-i casa lor, în care stau,
Și 'n casă nici cenușă n'au!“

Auzi tu, mamă, câte-mi spune?
Și umblă 'n sat să-mai adune,
Și câte porecliri pe-ascuns
Imi pune.

De-aș sta să-i dau și eu răspuns,
La câte legi am fi ajuns!

Ea-mi sare 'n drum, că doară-doură
M'apucă să-i spui o vorbă 'n poară,
Și ducă-tuc, îi vin călduri
Să moară.

Să vezi tu, mamă, 'njurături!
Că ea cu mă-sa-'s zece guri.

Cu gura mă-sa bate-o gloată,
Și-i de otravă Leana toată —
Mi-ar pune capul sub picior
Să pōată.

Dar lor pe plac io n-am să mor,
Că n'am ajuns la mila lor.

De foame nu dau popii ortal;
Io eara singură-mi ȧes tortul,
Și umblu și io cum socot
Că-i ȧortal.

De n'am mătăsuri, am ce pot,
Nici bun prea-prea, nici rău de tot.

Mă prind cu ea? Cel sfânt s'o bată?
Dar cum mă prind? Ea-i bogată,
Ce haine mi-am făcut ca ea

La joc mă ȧoi ori-când vedea
Cu fetele de sama mea.

Ori am vorbit cu dănsa glume?
O fac de răs și-i scot i-o nume?

Ori ies, gătit 'n cînda ei,
In lume?

Li știu io focul — ochii mei!
Lisandru ie, că altu cei?

*Dar ce? Il ții legat de mine? Ba bine!
Il trag de mânecă? Ba bine!
El vine așa de dragul lui
Când vine*

*Io nu pot ușa să i-o 'ncui,
De stă prea mult, io cum să-i spui?*

*Sunt io la urmă vinovată,
Că Leana umblă ca turbată,
Să-l vadă 'n casa lor intrând
Odată?*

*Și dacă lui nu-i dă prin gând,
Ea blastemă de nu-și dă rând.*

*Dar poate ea da bobii cu sâta!
O ferbe ciuda pe urita,
Că's mai frumoasă decât ea
S'atâta!*

*Să aiba Leana 'n frunte-o stea,
Nu-i partea ei ce-i partea mea*

*Că boii-s buni, bine-i bogată,
Dar dacă pui flăcăi odată
S'aleagă dênșii, cum socot
O fată:*

*Bogata-și pupă boii 'n bot,
Imbătrânind cu boi cu tot!*

George Coșbuc.

Meseriașul român.

Noi Românii numai atunci vom putea zice, că suntem un neam de oameni întreg și desevêrsit, un organism național fără cusur și înzestrat cu toate funcțiunile de viață trebuincioase, când în șirul celor trei milioane de suflete vom avea baremi 300,000 de comercianți și industriași, cari se formeze clasa noastră de mijloc, adică legătura organică între po.

orul țeran și între clasa cea cultă a cărturarilor. Deverul acesta e atât de limpede încât toți îl recunoaștem și-l înțelegem, și cu toate acestea nimic nu ne ocupă mai puțin atențiunea aceloră, în mâinile cărora e depusă conducerea și înaintarea poporului nostru, decât tocmai chestiunea sporirii și organizării acestei noastre burgheze.

Facem politică militantă, grijim de biserică și de școală, scriem literatură, înființăm bănci, ne interesăm de cultura poporului țeran; dar în tot programul muncii noastre publice nu vedem nici un punct meritor la starea și soarta meseriașului român.

Cu toate că suntem pe deplin convinși toți, că în lupta noastră politică, culturală și economică nimic nu vom izbândi, până ce în luptă nu va intra un corp de armată deschilinit recrutat și instruit, regimentul cel indispensabil al burghezimei românești.

În orașul cel bogat al Brașovului protopopul B. Ciulescu scotea înainte de asta cu vre-o 20 de ani o gazetă românească „Meseriașul român.”

A apus, cu toate că are și acum fond deosebit, și se poată apărea. Lipsa unui organ de publicitate pe seama meseriașilor români însemnează, că societății noastre îi lipsește simțul și interesarea pentru soarta lor.

Avem în foarte multe locuri asociațiuni, reuniuni, coruri de meseriași români, cari lucrează fiecare în parte pentru ajutorarea și cultivarea membrilor sei. Dar nimenea nu se gândește la întrunirea tuturor în acțiune comună și solidară. Acum 2 ani, în primăvara anului 1901 s'a făcut totuși ceva. Victor Iordășian din Sibiu, Ilie Savu din Brașov, George Țălar din Sebeșul-săsesc și cu subsemnatul, am organizat cu ocaziunea expoziției aranjată de meseriașii noștri din Sebeș, primul congres al meseriașilor români din patrie. La acest congres au luat parte co-

mercianți și meseriași din opt centre românești ale ardealului. S'au tractat o mulțime de chestiuni importante și în prima linie chestia sporirii și îngrijirii meseriașilor, ca ei să se desvoadă în spiritul și ideile morale ale bisericei noastre.

Frumoasele hotărâri luate atunci în congres, fi-rește, că nu s'au putut încă executa, din cauza lipsei totale de sprijin din partea forurilor noastre oficioase.

Cu multă plăcere mi-aduc aminte de congresul dela Sebeș, unde pentru întâiași dată în stil mai mare s'a manifestat clasa noastră de mijloc de pe un teritoriu mai întins. Ce frumos ar fi să auzim odată la olaltă glasul burghezimei românești din toată țeara!!

Lucrul nu ar fi tocmai greu de făcut și sunt sigur, că Tordasianu dela Sibiiu îl va face.

Organisarea meseriașilor nostri pe toată linia este un înalt interes național și patriotic.

În special biserica noastră, amenințată de diferite porniri dujmănoase, de curente sociale și religioase protivnice adevărului evanghelic și spiritului moral-religios al poporului nostru, — are interes în-doit, ca aceasta organizare să se facă.

Preoțimea și învățătorimea noastră vor binevenita dela biserică și națiune, dacă în programul lor de muncă culturală vor considera ca punct esențial: lățirea și cultivarea meseriilor și a negotului în sinul poporului nostru, pre-cum și îngrijirea și creșterea burghezilor noștri.

Alătura cu plugul de fer, pe care cu atâtă fală îl mănuește țeranul român, să pornim la muncă în ogorul națiunii și *plugul de aur*, pe urma căruia vor resări izvoare, bogate de viață pentru biserică și neam.

P. Dan.

C. Sa. Roman R. Giorogariu, ieromonach director și profesor sem. în Arad.

Rugămintea din urmă.

(După Lermontov).

Ești schilav tot! Un cerșitor
Te 'ntorcî acum acasă.
Și ce fecior frumos erai —
Dar' orî cum ești, ce-ți pasă!
Tu vei vedé iar satul tîu
Și casa voastră 'n vale,
Și biata mamă-ți va eși.
Plîngînd în cale.

Și eu rămân să mor pe-aici
Cu listele păgâne!
Ah, par' că simt, că n'am s'ajung
Să vîd ziua de mîne.
Cu douăzeci de-odată 'n car
La grîpă mă vor duce,
Și, bun e Domnul de-om avé
La cap o cruce.

Noi de copil ne știm, și-am fost
Ca frații, ba mai bine.
Eu de-am avut un singur ban
L'am împărțit cu tine;
Și tu cu gura foc prindîr
Să-'mî dai ajutorare;
Să-'ți rîsplătéscă Dumnezeu
Că-i bun și mare.

Și-auri acum! De-or întreba
În sat de-a mea venire,
Tu 'n loc de adevăr să spui
Că n'ai de mine știre,

Că n'am fost la un regiment —
Dar' spune-le ce-ți place.
Că pentru ei ori viu, ori mort

Tot una face.

Iar' mamei — Dîmne, cum aș vré
Credința s'o înșele !

Să-'i spui, că m'ai lăsat rănit
La Turnu-Măgurele,

Dar' voi sosi cât de 'ncurînd
Ascultă-mi rugămintea,

Că mama, dac'ar ști că-s mort

'Și-ar perde mintea.

Tu s'o amîi cu zi de zi

Și spune-'i câte tôte,

Ea e bătrîna, n'are mult

Să mai trăească, pôte :

Și pentru ce să-'i amărăști

Și zilele puține ?

Că n'are 'n lume bun și drag

Decît pe mine.

Iar' Linii, de s'ar întempla

Să ve 'ntălniți vr-odată,

Să-'i spui că-s sănătos și-aș vré

S'o aflu măritată.

Tu uită-i-te 'n ochi să vezi

De-o dore ori n'o dore ;

Iar' dacă vei vedé-o stînd

Nepăsătore,

*Să-î spuî, că m'ai lăsat rănit
Pe umedele paie,*

Că doctorul în carnea mea

Adâncă brazdă taie;

Că de dureri eu m'isbesc

Şi urlu ziua 'ntregă,

Şi c'ani murit gândind la ea;

Că m-a fost dragă.

Şi dacă ochii ei atunci

Mai tulburi se vor face,

N'o mângăia! E de prisos,

Te rog s'o laşi în pace.

O frunză veştedă ni-î dă

Cuvânt să zici că-î toamnă

Şi-o lacrimă în ochii ei

Nimica nu însemnă!

Şi-acum dă-mi mâna! A sunat

Cornistul de plecare,

Du Oltului din partea mea

O caldă salutare,

Şi-ajuns în ţeră, eu te rog,

Fă-mi cel din urmă bine

Pământul ţerii să-l săruţi

Şi pentru mine!

George Coşbuc.

Iar marginea pădurei.

Cine nu se estasiază numai la auzul acestui nume: pădure — înțeleg când aceasta cu tot ornamentul ei verde isbește ochiul și privirile muritorului!

Oare poeta — regină a dulcei noastre Români: Carmen Sylva nu fascinată de conținutul acestui nume „pădure“ și care atâta poezie cuprinde în sine și-a ales menționatul pseudonim literar, sub care ea prin vraje — se zicem așa, a scris atâtea opere de valoare și care pseudonim după cum știm atâta însemnează cât — cântul s'au cântecul pădurei, — eu zic da! căci prin aceasta a voit a arăta că numele său așa e de măestos ca — natura!...

Iar ochiul cu toată a sa ființă se află în momente de adevărat deliciu când direct și nemijlocit gustează aceste momente de plăcere și elevație sufletească.

Mai un ideal redus la un „corpus delicti“ și fericirea e completă — intrupată!...

Ca unul ce sunt născut la șes și petrecut mai mult pe atare plaiuri „pleșuve“ și-n urmăre în partea cea mai mare lipsită de asemenea podoabă a naturii: numai rar mi s'a dat prilej a contempla aceea operă a Ziditorului.

Atâta știu, că odată am avut și eu fericita ocaziune spre a medita și admira forțele și întocmirile minunate și supranaturale ale omnipotenței Dumnezeuști, toate cu menițiunea lor a satisface și desfăta pe om — astă ființă pururea nemulțămitoare la marginea unei păduri.

Aci îmi revocasem tot trecutul cu părțile sale bune și rele; judecam, criticam și cumpeniam tot numai ca idealist... deși ca atare pe lângă toată filosofia platonice!... de multe-ori am sfeclit-o! mă mângăiam însă tot-de-una cu idea, că omul în această vale a plângerii, numai ca idealist poate subsista fericit, combătând din convingere materialismul, care începe a domina în sus ca în jos, — dar

care nu arare-ori își manifestă din destul consecințele sale cu adevărat funeste.

... idealistul „pronunțat“ tolănit pe covorul verde și înflorit al pădurei se simțea bine — transportat în sferele idealismului!

Ceva însă îmi deranja, comoția... era zăduful verii fiind-că Iulie luna cuptoriului cu ferbinte sale zile caniculare nu glumește.

Acest inconvenient însă mi-l alungă plăcutul și dușiosul murmur al unui păreuț, ce nu departe de mine traversa d'alatul pădurea.

Sgomotul lui ritmic și uniform și'n a cărui față tremurau tablourile ce se onglindeau în el ca un fel de: fata morgană, pare că îngână cuvinte deslucite ca cum ar zice: așa e omul... stăpănit de egoism cugetă că toate în lume — animale, plante etc. sunt create simplu numai pentru-ca acelea să se desvoalte și desvoltându-se, omul să le poată lua folosul, ori mai lămurit, au mențiunea de-a crește... și-n urmă a se vestezi.

Dar acuma nu-s tocmai dispus a înșira multe, continuă păreuțul meu — ci pe scurt un lucru țin a spune, care mai ales place oamenilor: declarațiile de amor (!!) unde sunt mai plastice ca în pădure între flori; amorul însuși unde e mai poetic și mai cuceritor ca în pădure așternând ca și sub un lînțoliu elisial toate ne-ajunsurile și miseriile vieții?!... la murmurul undelor mele și la freamătul de codru încolțește și crește iubirea! — îmi mai da a înțelege — — — — —

Pe când ca într'un vis... decurgea acest dialog, aproape de cotitura păreului într'un poetic crâng observai: stoluri, stoluri de păserele ce ciripiau vestind și cântând în sfinte imnuri bucuria d'a trăi!

În acest concert al lor sufletul mi-să umplea de un farmec răpitor!!...

Și — pe când stau în admirare cufundându-mă în
magici vise; pe când cu sufletul mă înalț spre cereștile
sfere — o salcie, ce cu crengile sale atingeă undele din
marginea pârului, cu jalea ei vecinică deșteptându-mi su-
ferința, ce ursită-i pentru om: desgustul mă cuprinde și
comparând aceasta viață cu al morții seceriș. ... n'ai de-
cât să zici — fericire este în lume și e bine a trăi, dar
nu e partea tuturor și odată chiar trăind (!) te trezești nu-
mai că lira-ți sună a cânt de lebedă ce — moare!...

Pulvis et umbra summus!!

Socodor — 1903.

I. Crișanu.

NUMAI UNAI!

Pe umeri pletele-i curg râu —

Mlădie ca un spic de grâu,

Cu sortul negru prins în brâu

Atât îmi ie de dragă.

Și când o ved îngălbinesc;

Și când n'o ved, mă 'nbolnăvesc,

Ear când merg alții de-o petesc,

Vin popi de mă desleagă.

La vorbă 'n drum trei ceasuri trec —

Ea pleacă, io mă fac că plec,

Dar stau în drum și o petrec

Cu ochii cât e zarea.

Așa cum e săracă ea,

Aș vrea s'o iau! Atât aș vrea!

Dar oameni răi din lumea rea

Îmi tot închid cărarea.

Și câte vorbe-mi aud ieu!
Toti frații mă vorbesc de rău,
Și tata-i supărat meren,

Èar mama la icoane

Mătănnii bate, ține post;
Mă blastă-mă: „De n'ai fi fost!

Iești un pustiu! Ți-i capul prost,

Și-ți faci de cap, Ioane!“

Imi fac de cap? Dar las' să-mi fac!

Cu traiul i-o am să mă 'mpac,

Și i-o am să trăiesc sărac,

Muncind bătut de rele!

La frați i-o nu cer ajutor,

Că n'am ajuns la mila lor —

Și fac ce vreau! Și n'am să mor

De grija sortii mele!

Mă îngroapă frații mei de vin!

Legat de dânsa, io să știu!

Că am urâtei drag să-i fiu?

Să pot ce nu să poate?

Dar cu pământul ce să faci?

Nevasta dacă nu ți-o placi,

Le dai în tréznet toate!

Ori este om de sîla cui

Să-mi placă tot ce-i place lui?

Așa om nici Vlădica nu-i

Și nu-i nici împăratul!

Să-mi cânte lumea câte vrea!

Mi-i dragă una și-i a mea:

Decât să mă desbar de ea,

Mai bine — aprind tot satul!

G. Coșbuc.

Din viață.

Dacă călătorești pe drumul de leară, ce duce prin inima Bănătuului, dai de un sat, nu mare, dar nici prea mic. Satul acesta să chiamă „Văleni,” e așăzat într'o vale roditoare încunjurată de dealuri și acoperită cu păduri. Locuitorii, ca și ori unde, parte sunt în stare bună, parte sêraci, fără pămênt, dar îndestulați; nă-i mai auzi vâietându-se de neajunsurile lumești.

* * *

Era vară. Voind să cunosc mai de aproape datinele poporului nostru, umblam pedestru din sat în sat. Intr'o zi frumoasă în'a ajuns sara, când am sosit în Văleni. Fiind ostenit de drum căutam o casă unde să-mi pot afla adăpostire. Aproape de biserică am și zărit una, care mi-o plăcut vîzêndu-o curată și în ordine. Imi îndreptai pașii spre ea și intrând în curte, zării în mijlocul ei o femeie bătrână dând cucuruz la galite.

— Bună seara dee D-zeu! i-am zis.

— Mulțam d-tale domnule! La ce putem mulțami cînslea, de ne cercetez casa?

— Am lipsă de sălaș pe noapte. Te rog să mă primești, dacă ai loc și pentr'un străin.

— Bucuros, cu toată plăcerea. Poștește și întră în casă. Fata mea Fira, chiar acum face de cină.

În culină aflasem o nevastă frumoasă și sănătoasă. Cocea plăcinte. Lângă valră erau două oale cu fertură; una cu lapte, ceea-laltă cu mazere.

Fira, fata bătranei, observându-mă a arătat față veselă; m'a condus împreună cu mama ei în odaia de cătră stradă — anumit pentru oaspeți, — unde ștergênd un scaun m'a poftit să șed.

— De loc are să vie și bărbatul, e la co-să. Știu că va fi voios aflând oaspe în casa noastră.

— Du-te Firo și te poartă cu cina; domnul va fi flămând, grăi bētrāna către fată.

— De mine nu vē îngrijiți; am în straiță d'ale trailui.

Intre vorbele acestea nevasta a eșit.

— Acum ești oaspele nostru; nu te putem servi domnește, căci suntem oameni sēraci, ne-am pierdut averea în anii din urmă, însă fertura îți va cădea bine; te rugăm să fii cu noi.

Vēzēnd atāta bunāvointă, i-am promis că o ascult.

Peste puțin timp auzii cum deschizēdu-se ușa dela curte, au intrat prin ea un copil și o fetiță, tot sārind și rizēnd, și-un bărbat, care-i muștra.

— Acum vine ginerele, zise baba.

— Ai și nepoți? o întrebai.

Rēspuns nici n'am primit și vēd că intră în odaie un român cam nalt, cu mustețe negre și cu o căulătură, din care poți cunoaște, că ai de lucru cu un om preceput și de treabă. Indērāptul lui erau pruncii; un copil de vr'o cinci ani și o fetiță cam de trei; priveau la mine cu plāndeță amestecată cu oare și care frică.

Cunoscāndu-mē cu Zenovie — așa-i era numele gazdei, — și vorbind despre una și alta, vine nevasta și ne dă de știre, că cina-i pe masă.

Mē simțiam fericit aflāndu-mē în sīnul unei familii, care cu atāta dragoste m'a primit; desi nu știa că cine's și ce voesc.

După cină mai șezurām la masă timp îndelungat. Vorbirām despre rodul holdei și a pomilor, despre obiceiurile și modul de vieală a vālenilor. La o vreme Zenovie s'a sculat și luāndu-și rēmas

bun, a pornit cu caii la izlaz. Nevasta lui era în culină, spăla vasele. În ambit sedeam numai eu cu baba și Trăian, care s'a împretinit cu mine, de nu voia să se despartă. Floriță, dormia în brațele bătrânei; a cumprins'o somnul deja în decursul cinei.

După o tăcere scurtă întrebai pe baba:

— Cum sunteți îndestulați cu soarta?

— Bine domnule bine. N'avem ce să ne plângem contra celui de sus. Trăim de pe o zi pe alta, dar în pace. Numai una mă doare — zise oftând — bărbatul meu, moșul copiilor acestora, ne-a părăsit acum la bătrânețe, s'a dus în țeară străină.

— Cum așa, poate nu v'ați înțeles?

— Ba nu, trăiam în pace, însă... Oh domnule multe a-și avea să-și povestesc, ca să pricepi, că ce l'a făcut de ne-a părăsit.

* * *

Când eram noi tineri, duceam o vieță bună. Aveam pământ mult, vite frumoase ca nimenea altul în sat. Dumnezeu ne-a dăruit doi copii și o fetiță. Copii au murit de mici, fata e... Fira... Dumnezeu să-o ție, ea-mi este mângăerea bătrânețelor...

La vr'o cinci-sprezece ani după căsătorie a început a ni-se înrăutății traiul. — Moise bărbatul meu — s'a lăsat ales de chinez (jude comunal). Ca slujbaş a satului petrecea mult timp la casa comunală și prin birt; ear lucrul câmpului îl lăsa în grija servitorului. Prin aceasta nu ne-am fi scurtat, căci servitorul era om harnic. Implineam noi tot, cum era mai bine.

Peste trei ani eară el a rămas chinez. La puțin timp notariul, care tot român de-al nostru a fost, s'a mutat dela noi din sat. A venit un neam, care numai după aceea umbla, cum să se înbogățească.

Acesta să linguşa pe lângă bărbatul meu, să ducea cu el la birt, la chemat de multe-ori şi la cină. Mergeau împreună la oraş, de să petreceau.

Hembarul nostru, care în alţi ani şi primăvara era totdeauna plin, cu preţinia lor se golia încă de toamnă.

— Auzi bărbate, lasă-te de domni, ei te sărăcesc! îi ziceam adese-ori.

— N'ai grige de mine, ştiu eu ce fac!

— Vei ajunge în urma lui Crisan, şi el așa a făcut ca tine, de e vai şi amar acum de el.

— Ține-ți gura muere şi dă-mi pace, că n'o păleşti bine cu mine!

— Bine, bine! Fă numai din capul tău; îți vei aduce aminte de vorbele mele, dar' va fi târziu!

Trăian asculta cu curiositate istorisirea babei sale; la o vreme îl apucă somnul şi închinându-se de câte-va ori, adormi cu capul la mine pe genunchi.

— Firo, vină du copilul în casă! A adormit! strigă bătrâna.

Tinera îndată a venit şi cu vorbele: »Oh dragul mamei!« l'a luat în braţe.

»Dă-mi pace, cu tine nu mă joc!« mormăia copilul în somn.

Felița se nisuia să se 'ntoarcă pe ceea parte.

N'am voit să mă cert cu el — continuă baba — n'aş fi ajuns nimic, mia-şi fi amărît viața şi mai tare.

Am ajuns până acolo, de cumpăram dela jidov pe aşteptare tot ce-mi trebuia în casă, chiar şi sarea pentru pită.

La un an după-ce a fost Moise ales şi a treia oară de chinez, într'o după-amiazi, pe o vreme ploioasă, vine la mine un domn şi-mi zice, că a venit să cuprindă, căci bărbatul meu a luat un împrumut dela o bancă,

și împlinindu-se timpul ratei, nu s'a îngrijit să sol-
vească din datorie.

Moisă era dus la tîrg. Eu nu știam de capul
meu; îmi era rușine, încât m'aș fi ascuns sub pă-
mînt. Voiam să-l opresc spunîndu-i, că eu n'am
cunoștința despre aceasta, dar juratul — vîr bun cu
mine — fiind cu el, m'a sfătuit să nu fac una ca
asta, că dau de năcaz și mai mare; împacă Moise
tot dacă vine delă tîrg. N'avui ce face. Ne-a scris
boii, vaca de lapte, juncii, chiar și porcii și oile.

Noaptea sosind bărbatul, i-am istorisit celea în-
tîmplate.

— Dă-i dracului, oameni de nimica, zise el ne-
păsător.

— Când ai împrumutat banii aceea? îl întrebai.

— Azi iarnă după Crăciun; am avut lipsă de
ei să împac niște datorii.

— Ce datorii ai avut și de cînd? Ai putut fi
și fără ele! In loc să-ți mai agonisești, încă risi-
pești! Te rîde toată lumea!

A trebuit să vindem din pămînt, ca să ne re-
mîna vitele. Eu m'am năcăjit, dar apoi m'am îm-
păcat cu gândul, că aceasta pățanie îi va fi spre în-
vătătură. De-aș fi știut despre celelalte! Nici nu
visam că el are și alte datorii, că a girat pentru
notariul, pentru birtaș și la câți toți și că pe unele
cambii a scris și numele meu. Nu știu cum le în-
vîrtia, de eu n'avem știre despre acestea.

*

Intr'o zi, cam la un an după-ce am vîndut din
pămînt, vine bărbatul voios delă casa satului.

— Muere! se tai o găscă și niște pui! Avem
pe seară oaspeți.

— Pe cine? îl întrebai.

— Pe notariul, birtaşul şi ispanul domniei.

— Tot oamenii cari nu s'au de legea noastră! Cheamă-l şi pe părintele Iuon că se cuvine.

Dar el îmi răspunse: voim să fim noi de noi; avem să vorbim despre mai multe afaceri ale satului.

Cu ajutorul nepoatei făcui o cină ca la uspele. Moise a adus beuturi, de cugetai că o săptămână au de gând să se petreacă.

Sara oaspeţii au şi venit. În casă mă cuprinsă şi fie-care îmi spunea câte-o vorbă măgulitoare, mă laudau zicând că »Fericit e bărbatul, care are o soţie atât de harnică şi aşa de bună ca şi mine.«

Înainte de a se pune la mâncare, beură răchie arsă de să şi îmbătară de jumătate. Intre cină, care a ținut mai bine de două ceasuri, trecu atâtă vin, încât bărbatul meu a mai trimis la birt. Toți aveau voie bună, cântau, rideau, făceau haz ca copii. Moise voia să trimită şi după lăutaş, dar nu-l lăsară ceia-lalți.

La miezul nopții apăsându-mă somnul şi neștiind cugetul oaspeților, m'am dus de m'am culcat. Numai la trei luni auzisem, că ce făcură domnii, cum îl înșelară pe Moise, de azi n'are nici atâtă, cât să sape el singur.

După cum am auzit eată povestea nopții aceleia:

— O se fie bine de noi, ne înbogătim în timp scurt, începui șiretul jidan.

— Nu știu, zise bărbatul meu, ave-om dobândă ori perdere.

Puțin te precepi... he-he-he... frate, îl întreprusă notarul, să vede că nu știi cum merg treburile la neguțatorie.

— O prăvălie la noi în sat, grăf și ispanul, aduce venit curat cel puțin trei-mii de floreni la an.
— Ce?!. . . numai trei-mii. . . zece mii! Ba încă și mai mult, se obrăznicea iuda, și mai ales dacă stă în fruntea ei un om așa de vrednic ca chinezul nostru!

— Trăiască-'l Dumnezeu! strigă notarul.

— Trăiască-'l! răspunseră cu toții.

— Bine domnilor, a zis Moise, dar știți, că am datorii multe, sunt cunoscut la toate băncile, nu-mi da împrumut două-mii de floreni nici una.

— Cu aceasta nu-ți frământa capul, zise birtașul, primitor va fi notarul, grija lui că de unde și cum scoate banii. Girați-vom fi noi; mai-naite mă subscriu eu, apoi ispanul, după aceea dumne-ta și numai în urmă muierea dumne-tale.

— Pe muierea mea, v'am spus, n'o puteți aduce să subscrie cambiul nici cu șese boi.

— Și mai bine, zise notarul, nu-i fânul de găște; scrie dumne-ta și numele ei, se primește și așa; atunci barem n'ai val cu ea, nu-ți cârtește la cap.

— Bine zici domnule dați-mi cambiul!

— Iată-'l! a grăit notarul scoțând cambiul din buzunar și rizind pe sub mustețe, — eu, birtașul și ispanul l'am și scris, acum pe dumne-ta e rîndul. Na peana, cerneală ved că ai. . . Așa vezi! acum a muerii! Așteaptă! Îți dau o peană nouă, căci scrie mai subțire; să nu se cunoască, că e tot dela o mână. . . Bine, foarte bine! . . . Ași fi om laș, dacă cu acesta n'aș putea ridica două-mii de florini! Acum se ne veselim; toarnă frate și să bem! —

Dimineața intrând în odaia de petrecanie, aflai pe bărbat și pe ispan culcați lângă masă; notarul și jidovul erau duși.

La două luni de zile notarul s'a dus dela noi. A făcut contracte false și alte înșelăciuni; pentru aceea l'au suspendant. Să scape de datorași, căci cu toți oamenii avuți avea legături, numai decât s'a și mutat.

După-ce s'a depărtat, nu era zi în care se nu vină câte un avocat în sat; când la unul, când la altul, dar cei mai mulți la noi.

Ni-s'a vîndut tot ce am avut: pămîntul, vitele, carul, plugul, chiar și mobilele din casă. Cu casa aceasta, numai așa am scăpat, că am transcris-o încă de vreme pe fată.

*

Patru ani am trăit în sărăcie mare. Nu aveam de multe-ori nici mîlaiu. Bărbatul meu se ducea la lucru la aceia, cari înainte vreme veneau la el. Am avut noroc în neamuri, căci ne ajutorau. Fata se mărită. Ne veni un ginere harnic și de atunci — har Domnului — ne merge destul de bine.

Moisă însă tot trist era.

Odată, când eram cu toții la cină, el ne spune, că să duce, trece în România, doar' îi ajută Dumnezeu, să strîngă niște bani.

Toți am fost suprinși; îi vorbeam să rămână căci și pe acolo e sărăcie. Dar înzedar. S'a dus. La toamnă va fi cinci ani de când ne-a părăsit. Ne-a trimis în mai multe rînduri bani, cu cari am cumpărat niște pămînturi pe desplătire, și o păreche de cai. Acum o lună ne-a scris, că e slab, îl dor picioarele și că la iarnă vine acasă.

*

— Patul e așternut, zise tinăra venind din casă, dacă ai voe să te culci, poștește în odaie!

— Va fi vremea, grăii eu sculându-mă, sunt vr'o 10 oare.

Luând tinăra fetița dela mamă-sa, mă petrecură
amândoaună în chilie.

— Eu numai două perini am pus, nu știu cum
îți place, dacă însă dorești...

— Lasă, că-i bine, îi zisei, prea înalt nu e să-
nătos.

— Să mergem și noi la culcate, fată! gră-
betrâna.

— Noapte ușoară! ziseră mama și fata de-odată.

— Noapte bună!

PE LÂNGĂ BOI.

Poenind din bici pe lângă boi,

În zori de zi el a trecut

Cu plugul pe la noi.

Și de pe bici l'am cunoscut,

Și cum țeseam nici n'am știut

Cum am sărit și m'am sbătut

Să ies dela război.

S'atâta tort mi-am încălțit,

Și 'n graba mare — am spart un geam,

Știu i-o ce mi-a venit?

Am cup, dar par' că nu-l mai am —

Ce-aveam să-i spui? — Nimic n'aveam,

Dar era 'n zori, și i-o voiam

Să 'ntreb cum a dormit.

Și vezi așa-i el nu știu cum!

M'a prins de brat și m'a cuprins

Să mă sărute 'n drum.

Dar i-o din brațe-i m'am desprins

Și l'am certat și l'am împins —

Dar n'am făcut cu din-ădins,

Și rău ce-mi pare-acum.

O, nu mi-i, că mi-am sângerat

La prag piciorul într'un cui,

Dar mi-i că e păcat!

Om bun ca dânsul nimeni nu-i,

Și pentr'o vorbă rea ce-i spui,

El toată zădăria lui

Muncește supărat.

G. Coșbuc.

O poveste adevărată.

Satul Răii era așezat în poalele unei păduri.

Loc frumos, umbros, bun de pășunat, dar cam ascuns de lume și îndepărtat de comune mai mari.

Abia vre-o treizeci-și-sase de fumuri făcea tot satul; și bieții oameni trăiau ca uitați de lume, săraci și părăsiți: n'aveau nici preot, nici școală.

Pământul nu da rod tocmai iubelșugat, abia puțintel porumb (cucuruz) se făcea, că nici nu avea bietul român om să-l învețe la economie cu socoteală.

Să mai făceau prune, din care ferbeau rachiu; și câteva oițe mai pășteau și prin pădure.

Au dus-o ei, oamenii, cum au dus-o, de azi pe mâine, un cârd de vreme până n'a apucat în sat un jidov, venit gol pușcă din țeara leșască, cu zulufi mari la urechi. Jidovul făcă duchian în sat și crismă ca din nimica.

Dela o vreme românul nu-și mai putea plăti darea; porumbul se îngământă în podul jidovului. Pruniștile ajung pe mâna jidovului, — ear bieții băștinași începeau să-și lese și cojoacele în crisma lui Ițig.

Jidanul aduna ban peste ban, ear bietul român gata să rămână fără cenuse în vatră...

Preotul din comuna cea mai apropiată, cale de cinci poște, din satul Speriații, ce cădea în drumul mare, preotul zic, care venea din trei în trei săptămâni să facă slujbă la bisericuța de lemn din Răii, băga de seamă că lucrurile merg a rău. Și începu să înfrunte pe oameni:

— Oameni buni, nu vă dați răului, nu vă dați beției, că vă prăpădiți și vă mânâncă spurcăciunea! Veniți-vă în minte!

A făcut el bietul preot, ba cu sfatul domol, ba mai cu răul, — ș'apoi dela o vreme ea venit un gând bun, cum să scape oamenii din gura perirei:

Intr'un rînd, când venise să facă slujbă la bisericuța de lemn, stînd de vorbă cu oamenii, a chitit un băiețuș frumos și vioi, ca de 11 ani, — care se nimerise să fie al celui mai cu stare om din comună: și zise către tata băiatului:

— Bade Ioane! Merg rău în satul ăsta, ș'o fi tot mai rău dacă mergeți tot pe calea apucată.

— Văd părinte, — dar cum va fi voia lui Dumnezeu...

— Nu vorbi așa, bade Ioane, dacă ești creștin cucernic. Dumnezeu nu ajută decât pe cel vrednic. Dacă vrei să scapi de înec, dă din mîni și din picioare, înoată, și Dumnezeu îți va da puteri să înoți pînă vei putea eși la mal!... S'asa m'am socotit eu, voi sunteți părăsiți, fără conducător luminat, ș'ați încăput pe mîna unei răpcinge de jidov...

— Așa-i părinte, așa.

— Și iacă m'am gândit să iau pe băiatul ăsta, să facem din el dascăl, să vi-l aducem învățător la sat...

— Că bine zici, țină-te Dumnezeu, părinte!

... Și la luat popa Zamfir cu dînsul pe băiat, ca să-l facă dascăl.

Trecuseră mulți ani dela vremea în care se petrecuseră cele spuse mai sus; și o mare schimbare se făcuse în satul Răii.

Dinu al lui Iuon ajunsese dascăl în sat.

Și pe un loc frumos al satului, la mijloc, se ridică o clădire nouă, frumoasă.

E școala română ortodoxă!

Școala dă cu fața 'n drum, ear' în dos e o grădină frumoasă, plină cu pomeluri și toate feliurile de verdețuri trebuincioase la casă.

Găini și găște fac sgomot în curtea școalei și niște porci grași grohotesc în cocină.

În sala mare a școalei s'aude învățatorul cum învață carte pe copil și cum răspund cu glasul argintu mititeii la întrebările lui blânde și cuminți.

Femeile torc, sezînd în poartă, și leagănînd cu piciorul covata în care doarme »puiul mamei«.

Bărbați aproape nu-s în sat. Toți sunt la lucru, în pădure, la câmp, cu turma satului, cu turmele de oi, — și numai seara se întorc, cîntînd, pocnind din bice și doinind din frunză.

În duchianul pe jumătate hurluit stă Ițig rebejit; și numai de nu-l suflă vîntul, de ușor ce e...

E Duminecă după-amiază, o zi frumoasă de Marție.

Dascălul șade în poarta școlii, încungiurat de mai mulți fruntași ai satului; ear în ocolul lui Ițig, sub umbrar tineretul frămînta pămîntul, după scărțitul a doi țigănuș.

— ... S'o putem noi face până în iarnă? Întrebă Nicolae chinezul.

— Și dacă nu s'o putea, dar o punem macăr sub coperiș. Ș'apoi la primăvară aducem pe Măria Sa Vlădicul să ni-o sfințească.

— Au, să ne ajute Dumnezeu? zice Ioan.

— Și să-l ved eu pe Sandu al meu slugind la altar!... Mare și minunat de Dumnezeu!

— Dar să știi că popa Zamfir ne-a adus pe noi pe calea cea bună.

— Sălășluiască-l Dumnezeu în sîmul lui Avram, că mare bine ne-a făcut. Minune a făcut cu satul nostru.

— Știi, dascăle, că Sandul al meu a fost cel mai bun în anul al II-lea la teologie?

— D'apoi, cu ajutorul lui Dumnezeu, de-acum numai oameni harnici și de treabă o să iese din satul nostru.

— Să te audă Dumnezeu!

— Să ne dăm cu toții silința că așa să fie.

«Ș'o să întrecem cu biserica noastră toate satele din ținutul ăsta.»

— Nădajduim că așa o să fie!

Niste chiuituri se auzisără dinspre cărcimă.

— Auzi, auzi! S'o fi îmbătaț earăși vre-unul la afurisitul ăla de iudă.

— S'avem numai popă și biserică odaltă; școală avem, — ș'apoi vom face și o »Casă Națională«! Ș'atunci »p' ici și drumul« iudo!

»Ne va ajuta Dumnezeu, dragii mei și le vom face pe toate. Atunci apoi, stăpâni vom fi pe aceste locuri până la sfîrșitul veacurilor — grăiește învățătorul — precum al nost a fost acest pămînt, de când s'e pomeneste în lume neamul românesc. Avînd noi trei țării: Biserica, Școala și casa Națională, — nimic, nimic pe pămînt nu ne va putea birui, pururea

vom fi stăpâni și mari. Ear în ceriu, — avem pe Dumnezeu !...

*

S'a înoptat.

O pace lină se întinde peste sat.

Numai stelele tremură în ceriu, — pe când de după pădure se 'naltă luna mare și roșietică.

Réves.

CODRULE MĂRIA TA...

Codrule, Măria Ta,
Lasă-mă sub poala Ta,
Că nimica n'oi strica,
Făr' numai o rămurea,
Să-mi atîrn armele 'n ea
Să le-atîrn la capul meu
Unde m'oi așterne eu.
Sub cel tei bătut de vînt
Cu floarea pînă'n pămînt,
Să mă culc cu fața'n sus
Și să dorm, — dormire-ași dus!
Dar s'aud și'n visul meu,
Dragă codrul glasul tău,
Din cea variște de fag
Doina resunînd cu drag.
Cum jelînd s-o trăgăna,
Frunza de mi-o legăna.
Iară vîntul mulcomit,
De-a vedea c'am adormit,
El pîn teiî va viscoli
Și cu flori m'a coperi.

M. Eminescu.

Lucsul (fala).

Zilnic auzim plângându-se bietul țeran român, că nu mai poate da înainte; dar' nici inteligenței nu-i merge mai bine, că și ea abia o mai mulă de azi pe mâne.

Intre pricinele, cari apasă atât pe plugarul cât și pe domnul român e fără îndoelă *lucsul* sau (*fala*), care împărățește în casa românească peste tot.

Femeea română nu mai lucrează, îmbrăcăminte casei sale, precum lucra ea din bătrâni, ci alergă la prăvălie și-și dă banul câștigat cu sudori pe pânuri slabe — numai, pentru ochi, — cari nu numai, că n'au nici o trăinicie, ci se perde chiar portul nostru național moștenit dela vechii Romani.

Dar' să nu prea asuprim pe femeea românească, că nu lucrează, își dă ea silința, dar' înzădar. Cose mâneci, pôle, oprég și cătrînță tot cu aur, totă erna și întreg postul mare îl perde cu astfel de cusături, în care timp și podul bietului țeran se ușurează.

La oraș dacă merge, apoi nu este prăvălie, care se scape nevizitată de ea; cercă după fel și fel de articli, cu cari s'ar puté mai frumos împodobi și prin ce mai ușor să prădeze casa sa.

Putem zice, că femeea română duce *moda* de jos, ér' *moda* adevărală o represintă femeea română inteligentă. Ací putem pôte și mai mult afirma decât la cea dintâiu; pe lângă aceea, că cu puține excepțiuni mai nici una nu-și lucrează vestmintele, ci îmbogățesc pe croitoresele străine, mai întimpinăm și un fel de licitare, care de care să aibă haină după prima modă.

La vitrinile prăvăliilor vezi îmbulzindu-se cu drag și damele române, urmând fără nici un preget reclamelul viclén al vînzătorilor.

În fața acelor constatări strig femeii române peste tot: »oprește-te *de la fală* (modă), *până ce nu ți-se risipește casa*«. Dar' ce ajunge glasul meu? Om să fie acela al cărui sfat să fie urmat de femeia română. Eu despre acesta sunt pe deplin convins, pentru aceea și las se urmeze sfatul unei *femei*, dar' străină de neamul nostru, ca dușmana lăcrășului.

Pe vremea împăratului *Ludovic* al XV și al XVI-lea, era la curtea sa mare lăcrăș. Un fabricant din Lyon, pentru a face reclam stofelor sale, rōgă pe o dōmnă alēsă, ca să-și cumpere din cutare materie, spunēdu-i că o asemenea pănură se purta și la curtea numitului împărat. Eu cred, dōmnă îi zise fabricantul, că dacă d-la vei purta vestminte din această stofă, vei afla mai multe imitatōre și eu voiu avē un câștig mare. Dama cu minte însă îi rēspunse: »*Eu nu-ți pot împlini această dorință, pentru-că bărbații sunt cu mult mai săraci decât să pōtă cumpăra muierilor lor astfel de pănură scumpă, — al meu bărbat încă e sărac*«.

Femei române! Scrieți-vē aceste cuvinte pe lespedea inimii vōstre și noi bărbații vom da înainte!

REVEDERE.

Codrul, Codrășul,
Ce mai faci drăgușul?
Că de cînd nu ne-am văzut
Multă vreme a trecut,
Și de cînd m'am depărtat
Multă lume am umblat!

— Ia, eu fac ce fac de mult;
Iarna viscolu'l ascult
Crengile-mi rupîndu-le,
Apele-astupîndu-le,
Troienind cărările
Și gonind cîntările,
Și mai fac ce fac de mult
Vara doina mi-o ascult
Pe cărarea spre isvor,
Ce le-am dat-o tuturor,
Umplîndu-și coafeile,
Mi-or cînta femeile.

— Codrule cu rîuri line,
Vremea trece, vremea vine,
Tu din tinăr, precum ești,
Tot meru înțineresti!

— Ce mi-i vremea, cînd de veacuri
Stele'mi scînteie pe lacuri,
Că de-i vremea rea sau bună
Vintu-mi bate, frunza-mi sună,
Și de-i vremea bună, rea,
Mie-mi curge Dunărea.
Numai omu-i schimbător
Pe pămînt rălăcitor,
Iar noi locului ne ținem
Cum am fost așa rămînem :
Marea și cu rîurile,
Lumea cu pustiurile,
Luna și cu soarele,
Codrul cu isvoarele.

M. Eminescu.

Ceva despre cambiul.

Ca să descriu forma esteriōră a cambiului, cred că e de prisos, și nu dōră fiind-că nu ar merita-o; ci din simplul motiv, fiind sigur, că fōrte puțini vor fi aceia, cari nu ar cunoaște aceasta hârtie, pentru unii atât de folositoare ēr' pentru alții nefericire, ruiuire materială și morală sau cu alte cuvinte, — mōrtea sosită fără de vreme.

Pe cât de valorōsă a fost acēsla hârtie în trecut pe atāt de tare degenerază în timpurile noastre.

La început numai neguțătorii și bancherii cei mari o folosiau și erau atāt de rare, încāt cea mai mare parte a muritorilor nu-i auziseră nici de veste, azi însă și copiii o cunosc.

Să vedem pe scurt, ce a fost cambiul la început, (originea), la ce s'a întrebuintat, cu alte cuvinte ce mențiune a avut, ce mențiune are azi, înființarea și scopul băncilor noastre și în sfârșit, cum și spre ce scop întrebuintează poporul nostru cambiul.

Cambiul, până se ajugă în starea aceea în care ni-se presintă el azi, a trecut prin mai multe faze. Originea și-o are la popōrele antice precum Fenicieni, Greci ēr' mai târziu la Romani, cari popōre ca ocupațiune principală aveau comerțul cu mărfuri coloniale aduse din inima Asiei.

Acești neguțători însă în drumurile lor au fost foarte des atacați de pirați (hoți de mare) lacomi pe bani, care împregiurare a început să deșlepte mintea neguțătorilor pāgubiți atāt de des, și să recurgă la astfel de mijlōce, cari i-ar scuti de a fi în drumurile lor tot mereu cu bani. Originea cambiului să deduce deci de-aici, și anume cum?

Esempu :

Neguțatorul N. din Florența dorea să meargă în Asia ca să-și cumpere unele mărfuri. După-cum, am spus, bani nu voia să ducă cu sine că-l jefuiau pirații. Deci ce să facă? Banii cu cari ar fi dorit să meargă, îi depunea în Florența la un bancher ôre'și care, de sine înțeles cunoscut în Asia ear' în schimb căpăta un înscris, adecă un document valid despre suma depusă la acest bancher, cu care document apoi ca cu bani buni la sine, pleca pe marea deschisă fără de teama piraților.

Ajungând în Asia, adecă la neguțatorul dela care voia să cumpere, în schimbul mărfurilor și 'n loc de bani, presenta documentul dela bancherul din Florența ér' pentru garanță mai mare, pe lângă subscrierea bancherului din Florența, se subscria și el. Incărcând apoi caravanele, mai apoi la țarmurile mării Mediterane luntrile, fără frică naviga până la Florența.

La rîndul său, neguțatorul din Asia avînd și el trebuință de alte mărfuri, la cumpărarea acestora, în schimbul mărfurilor cumpărate și în loc de bani, neguțatorul al treilea primea hîrtia, respective documentul dela bancherul din Florența, provăzut și de subscrierea neguțatorului N., ér' pentru garanță și mai mare, pe acest document se subscria și neguțatorul din Asia.

Astfel hîrtia aceasta trecea din mână în mână, purcezend fiecare antecesorului său până când apoi cel din urmă, simțind trebuința banilor, se întorcea cu pretensiunea sa față de antecesorul său, acesta față de al său și așa tot mai departe până când hîrtia din chestiune ajungea din nou la mînile bancherului din Florența.

După cum am zis și la începutul acestei scrieri, hîrtia acésta de schimb atât de rară era, încât cea

mai mare parte a muritorilor nici nu-i auziseră de nume.

Cu timpul însă și oamenii se schimbă. Cambiul din trecut își ia altă formă, altă față având totodată o însemnătate și mai mare.

Drumurile închise până acum, pe neașteptate încep a se deschide. Țărmurile vestice și sudice ale Africei încep a fi cunoscute pe deplin. Neguțătorii, cari până acuma mai bun decât marea mediterană nu știau, încetul cu încetul, pe corăbii mari încep a încongiura Africa, descoper mai multe insule, ținând apoi spre răsărit ajung la Asia și străbat cu luntrile lor numai unde doresc, prin ceea-ce comerțul e un avânt foarte mare.

Columb pe la anul 1492 descopere America, mai târziu apoi se descopere și Australia. Pe la începutul veacului recent se inventează neprețuita putere a a-borelui, se inventează apoi telegraful și telefonul și câte și mai câte.

Descoperirile și invențiunile amintite, pentru perfecționarea și ajungerea scopului cel urmăresc, capitale cer. Mână în mână cu acestea se dezvoltă comerțul și industria. Întreprinderile mai mari ca d. e. exploatarea minelor de metale și pământ, construirea drumurilor de fer și de țară, de-asemena, capitaluri cer.

Singularice persoane de astfel de capitale nu dispun, deci să constituiesc societăți mai mari, cari dispunând de capitale, dau împrumuturi întreprinzătorilor, comercianților și industrișilor. Aceste împrumuturi în timpurile noastre în cea mai mare parte se fac pe cambii și e constatat că întreprinderile mai mari, de-asemena comerțul și industria fără de credite cambiale nici nu ar putea exista.

Dela înființarea numeroaselor institute de credit

românești, daraverile cambiale s'au lăsat în măsură însemnată și între Români.

Înființarea băncilor românești a fost o idee foarte salutară și absolut indispensabilă. Indispensabilă a fost în primul rând pentru aceea, fiindcă bietul poporul nostru ajunsese și se svîrcăla deja binișor în mrejea cătămățarilor de jidani, ear pe de altă parte, având odată românul lipsă de capitale, căpătându-le dela noi, pentru ce să nu curgă cameșile aceloră în busunarele noastre și nu în alte străinilor? căci mult folos nici așa nu avem de ei ear pe noi sêrmani de noi, — durere, încape cât de mult.

Prin înființare de bănci mai o țintă am ajuns și anume: agorisirea, căci băncile noastre nu au înfișunea numai de a împrumuta, ci a primi dela societăți și particulari și bani spre fructificare, acordându-le deponenților oareși-cari procente pentru banii elocați.

Durere însă, că pătura cea mai mare a poporului nostru nu numai că nu-și fructifică banii ci în nejudcata lui și orb în locomia după bani, având numai puțină moșioară, la cea mai mică trebuința ce o simte, prin cambiul își caută scăpare.

Traiul de până acum, pentru el nu e mai mult bun; auzind că altul, zicem vecinul său, care avea o lipsă arzândă de o sumă oareși care, a ridicat bani pe cambiul, tremură de dorința cum ar face-o și el. Ar fi făcut-o mai de mult, dar nu știe să scrie. În vieața lui nici atâta osteneală nu și-a luat, ca să prindă peana în mână, acum însă auzind de cambiul, ar preferi nu știu ce, numai ca să-și poată scrie numele. Sê chinuc zile întregi și nu să lasă până când nu o scoate cumva, aleargă apoi la bancă ear banii primiți, în cel mai scurt timp îi face mere pere, ear la timpul regulării ridică alt împrumut, fără

considerare la nimic, mai girează apoi și pentru alții. Vine timpul apoi, când în faptă iar trebui o sumă oară și care, dar pe lângă toate încercările, nu mai capătă de nicăiri, ceea ce-l îndeamnă apoi, ori la falsificare ori că ajunge pe mâinile cămătarilor fără de suflet, cari îl despoaia apoi astfel, de'n scurtă vreme, și cenușa din vatră io duce.

După cum am spus, institutele noastre de credit și economii, sunt unele dintre celea mai bune și salutare așezăminte ce mintea omenească a putut crea, căci prin înflințarea lor, fondatorii, pe lângă adunarea de capitale, nu urmăresc numai împrumutarea celor lipsiți și celor dornici de muncă agonișându-și astfel averi, ci doresc a desvolta în oameni și simțul de economisare, fie prin depunerea micului lor avut spre fructificare, fie prin ridicare de împrumuturi la întreprinderi bine chibzuite și rentabile.

Oameni buni ! la întreprinderile voastre, în lipsă de bani, fără șovăire și cu cea mai mare încredere, adresați-vă băncilor noastre românești. Zi și noapte cugetați-vă la întreprinderi cât se poate de rentabile, momentele binevenite folosiți-le luptându-vă din resputeri ca averile noastră străbune, să nu ajungă pe mâni străine.

De băncile și agenții băncilor străine, feriți-vă ca de foc, căci promisiunile lor sunt numai apucături, car încleștându-vă odată, cu anevoia mai scăpați de ei. La întreprinderile voastre, consultați-vă cu preoții vostrii, căci înaintarea voastră de sigur și în partea cea mai mare dela ei depinde. Ei știu mai bine lipsurile și necasurile voastre, părinți sufletești fiindu-vă, de sigur pe calea cea mai bună o să vă conducă.

Dați cambiului o însemnătate mai mare, căci »banul bani face«, nu-l întrebuințați însă pentru uspețe (nunți) și petreceri.

De obiceiul, de a gira cambiu și lui Tanda și lui Manda, lăpădați-vă, fiind-că a gira, nu înseamnă a fi mărturie, ci în casuri de nepuință a acceptantului, (primitorului) a și plăti, ear prin multele girări, respectivul își pierde în urmă și creditul.

Folosiți deci cambiul, însă bine chibzuind, ear scadența (timpul de plătire) să o notați, scutindu-vă astfel de spesele împreunate cu protestarea, eventual înprocesuarea lui.

Cornel Țazar.

RUGĂCIUNE.

Crăiasă alegeîndu-te

Ingenuchem, rugîndu-te,

Înalță-ne, ne mîntue și laudă-ne,

Din valul ce ne hîntue,

Fii scut de întărire,

Și zid de mîntuire,

Privirea-ți adorată

Asupra-ne coboară,

O, maică preacurală

Și pururea fecioară,

Marie!

Noi ce din mila sfîntului

Facem umbră pămîntului,

Rugămu-ne 'ndurărilor

Luceafărului mărilor,

Ascultă-a noastre plîngerii,

Regină peste ingeri,

Din neguri te arată,
Lumină dulce clară,
O, maică prea curată
Și pururea fecioară,
Marie !

M. Eminescu.

Multe și de toate.

Averea mobilă a Europei. După cercetările celea mai recente, averea mobilă a Europei e apreciată în 341 miliarde de franci. Valorile signate la bursă fac 560 miliarde. Intre proprietarii acestor averi se numără în primul loc englesii cu 120 miliarde, în al doilea loc francesii cu 90 miliarde apoi germanii cu 45 miliarde, ear Austro-Ungaria cu 18 miliarde. Dintre burse cea mai însemnată e cea din „Stok Exchange“ în Anglia la care valorile signate represintă suma de 215 miliarde.

În Britania sunt 177.762 societăți pe acții, cu un capital de 41 miliarde. Datoria de stat a Britaniei e circa 17 miliarde ear a republicei franceze de două ori atâta, mai corect, aproape 35 miliarde.

Rusia după circa 10 împrumuturi ale ei plătește anual camătă 212 milioane franci.

*

Istoria inelului. Timpul în care au început oamenii să poarte inele nu să stie, aceea'i însă sigur, că inele atât Egyptianii cât și Evreii (jidanii) purtau deja din timpurile celea mai vechi. Dela ei au luat-o apoi Grecii, dela Greci locuitorii Italici, ear dela Etrusti, Romanii. În Grecia pe timpul lui Solon putea purta inel ori și care om liber și anume după plăcere : de aur de argint de bronz ear femeile purtau cu deosebire din os de elefant. Romanii încă și pe timpul republicei, dimpreună cu popoarele germane, purtau inele de fer.

Inele de aur numai aceea purtau, cari ocupau funcții mai înalte, ca de eseimplu solii.

La războinicul popor roman, cavalerii sau sporit foarte iute, astfel și purtarea inelului de aur, devenisă mai comună. Luxul bărbaților incurând o invidiară și femeile, cărora purtarea inelului de aur era oprită prin lege, inel de fer însă, puteau purta.

Femeea însă fiind femei și văzându-se restrinsă în drepturile ei și mai desconsiderată decât un bărbat, prin invențiune, inelul de fer, l'a schimbat în inel de argint. După aceasta invențiune și învingere a femeilor, rënd pe rënd urmară alte învingeri, așa — că pe timpul împăraților Adrian și Iustinian, nimic și nime nu le mai împedeca la purtarea inelelor de aur.

*

Secretul traiului lung. Secretul, că în ce chip și pe lângă ce împrejurări poate trăi omul 100 de ani e nobil secret, și toată greșala e numai aceea, că e secret. Nici chiar aceea nu o știu, cari au ajuns în pace sută de ani, ba poate au și pestrecut-o.

O foaie din America pentru traiul mult, publică mai multe rețete dar între ele așlăm de acelea, cari chiar contrare sunt una alteia. Astfel o femeie de 116 ani recomandă următoarele: — căsătorește de timpuriu, scoalăte până'n zori, beutură spirituoasă nu bea decât puțină.

Femeea Noe Kali recomandă următoarele: — Nu te căsători nici când, culcăte de vreme, scoalăte de dimineată și altă beutură să nu ai, decât apă curată. Iosif Mac, la o etate de 120 de ani, astfel se declară: Bea mult, dormi la zi 7 oare, bea vin bun, fumează bine și nu cugela la nimic. Francisc Binion care a trăit 125 de ani, după părerea sa, viața sa îndelungată numai la aceea o poate mulțami, că spirituoasă nici când n'a beut dar nici de fumat nici când n'a fumat.

După toate acestea, cum să se înțelească omul dacă dorește să ajungă 100 de ani. Să se căsătorească de vreme ori nici când? să bea și să fumeze, ori nu? Fie însă cum va fi, dar parcă pe lângă un trai regulat și cinstit, mai iute ajungi 100 de ani, decât pe lângă o viață desfranală și fără de năpărtală.

*

Legi babiloniene. În anul 1902, cu ocasiunea unor săpări, sau aflat legile împăratului babilonian Hammurabi,

care a domnit cu 2250 de ani înainte de nașterea lui Iisus Christos.

Legile lui Hammurabi deosebesc cetățan liber, declarat de liber și sclavi. Pe acești din urmă, nici nu-i ia sub conceptul de om.

Judecățile le făceau juzii și colegiul judecătoresc.

Furăturile cauate de călăra sclavi, să pedepseau cu moarte. Defraudarea de bani și de obiecte prețioase, nu era pedepsită așa de aspru. Desertorii (cei ce fugeau de serviciul militar) se pedepseau cu moarte.

60 de biciuri căpeta acela, care ar fi lovit, sau vătămât pe unul de un rang mai înalt.

Nevasta care și înșela bărbatul, astfel se pedepsea, că legându-o la-olaltă cu amantul, respective înșelătorul ei, îi arunca în apă; nesocotința bărbatului nu se pedepsea așa de strict.

Legi foarte aspre erau pentru medici și veterinari; dacă pacientul ar fi murit, medicul era pedepsit în mod rușinător; veterinarul (medicul de dobitoace) era silit să restituie un pătrar din prețul animalului perit. E interesant și faptul, că dacă la o edificare se întâmplau surpări cari omorau pe proprietarul casei, arhitectul cu viața o plătea, car dacă surparea ar fi omorât și pe băiatul proprietarului, și băiatul arhitectului se omorea.

Mare interes aveau babilonienii ca să cultive bucate cât să poată de multe. Referitor la aceasta, aveau o gramadă de legi ca d. e. proprietarul, care își negliga pământul, se pedepsea foarte aspru. Proprietarul își împărțea pământul cu acela, care-l lucra 4 ani. La cumpărarea sclavilor, târgul era nevalid, dacă în decurs de o lună sclavul devenea bolnav. Femeea se cumpăra, cu toate acestea, răspundeau solidar pentru toate datoriile bărbatului, și acelea făcute chiar înainte de căsătorie.

Morbul femeii nu era destulă cauza pentru ca, bărbatul să o poată lăsa, femeea însă, se putea despărți de bărbatul desfrânat ori cu alte defecte ori și când, ba chiar și zestrea și o putea pretinde.

Femeea bărbatului căzut în luptă, se putea căsători a doua oară, dar dacă primul bărbat din întâmplare se afla, era silită să se reîntoarcă la acesta.

Procese civile le conducea judele, acesta hotărârea estradându-se judecata în scris.

In celea mai multe casuri ca document servea jurământul, să face însă pomenire și de martori.

Înțelepciuni.

Nu acela e sêrac care duce lipsuri, ci acela, care'i nemulțămît cu aceea ce are.

Cel mai bun învățator din lume e: mama cu frica de Dumnezeu.

Dacă voești ca ceva să știi perfect, nu căuta să știi toate.

Cel ce doarme mult, fură viața.

Cel leneș și nelucrător, eugetă că omoară vremea... la din contră... vremea-l omoară pe el.

Și cea mai săracă soție poate fi o bogăție.

Omul, în calea vieții, bine trebuie să caute locurile de odihnă.

Să nu fim nici când cu încredere deplină față de nimenia până a nu-l cunoaște, deoarece și asupra unei cărți numai atunci ne putem exprima, dacă am rescitit-o.

Cerneala, adese-ori e mai mare otravă decât strihinul.

In lume-i multă fericire, cu toate acestea, puțini fericiți.

Sentinte despre femei. Voltair zice: „Toate principile bărbaților nu ajung atât, ca și un sentiment bun

al femeiei." *Schiller* : „Bărbații judecă după principii, femeea după iubirea sa; când femeea nu iubeste, ea a judecat deja."

Gothe : „Dacă vrei să știi bine, că ce să cade și ce nu se cade, întreabă pe o femeie... bună de inimă."

Rousseau : „Trebue să fie un monstru bărbatul acela pe care muerea nu'l-ar putea învinge cu încetul." *Kanf* : „Femeea să fie ca resunetul, ca să răspundă numai la întrebare, totuși nu ca echoul, pentru că cuvântul ultim să nu fie al ei."

Peste toate acestea ascultați sentința lui D-zeu, despre femeea cuprinsă în proverbele lui Solomon: „Muerea de treabă face bărbatului *mărire*." „Muieria muncitoare *cunună* este bărbatului său."

Și în sfârșit: „Muierile *înțelepte* au zidit case, eară celea fără de minte, le-au surpal cu mâinile sale."

Anecdote și glume.

Țiganul și biserica. Un român mergea odată la biserică, din întâmplare trecând pe lângă coliba unui țigan și văzându-l pe acesta, îi zise:

Măi țigane! hai la biserică, că-i praznic împărătesc. Da unde-i chip, răspunse țiganul, nu vezi ce blăstă-măție-i afară? dai în imală până la glesne.

— Da vino mă, că ți-se ertă păcatele.

— Nu pot și nu pot, n'ăși voi să mă mânjesc.

Apoi știi ce, zise românul... vino să mergem la cărcimă.

— Apoi dacă ți-e așa de tare, să ne tragem pôte pe lângă gard.

*

Socoteala țiganului. Il tocmește românul pe țigan, ca să-i tae nuele dându-i totodată zor ca să se grăbescă. Da faraonul, ca și tot țiganul, sara întorcându-se la casa românului, se văetă gróznic, că și-a muncit trupul rău de tot.

— Dar' barem făcutu-mi-ai multe nuele ?

— Cât lumea, mâncaț'ăși sufletul.

— Ai ca la un car ?

Țiganul rămâne gânditor :

Apoi, ... *cu tăete, mai cu netăete* cred, că pôte-or fi.

*

Puradăul țiganului. Un român trecând odată pe lângă cuibul unui cortorar și văzând un puradău îmbrăcat în costumul lui Adam, întreabă pe un cortorar, care tocmai sta ghemuit, — în gura cortului, gol și el ca napul:

— Măi ciurilă! Al cui e cel puradău ce sare colo și e gol ca dosul palmei ?

— Hm, românico, p'ăi, al meu, că eu îl îmbrăc!

*

Sara înainte de culcate, românul lasă vorba țiganului, că dacă vremea se va arăta a ploaie, așa după cântători să se ducă la tăiat nuele, de va fi senin, să meargă să încarce pae.

Țiganul după cină pune capul pe perină și se trezește a doua zi odată cu soarele.

Românul foc pe țigan :

Ce-am vorbit eu cu tine cioară afurisită...

Cum a fost vremea?

Să mă ierți, sărut mâna! nu era nici moloșag, nici senin: era... cum e mai bine de durmit, mâncațe-ăși.

*

Leacul cel mai bun. Un biet român numai știa ce să se facă cu nevasta lui, care acuma de mai multe nopți nu durmisă nimica, temându-se că cineva i-să bagă noaptea sub pat.

Inzădar o alină bărbatul, ea nu și nu, ea aude și simte.

Bietul român, la toată lumea s'a plâns, dar leac nu i-a aflat nicăiri, până când odată dând de un țigan, își spusese durerea și acestuia.

Țiganul stă cât stă, rizând apoi zise: „Ce lucru mare, tae picioarele dela pat ș'atunci nu-i va mai fi frică.

Perisă odată curcanul judeului. Hoțul cine putea fi ?
nime altul decât Joca țiganul. Birăele merg la el și n'apă
astă curcanul legat de roata carului.

Măi țigane, cum a ajuns curcanul meu la tine ? zise
judele.

Apoi cum, vezi bine, el sta pe vârful gardului și
fiind că era noapte, l'am luat, temându-mă să nu-l fure
cineva.

Măi țigane ! e drept c'a murit mumăta ? Da de unde ?
Nici o oară n'a trecut decând o lăsa tata lăta de
bătaie.

*
Profesorul către student : Spunem de câte feluri sunt
cambiile ?

Studentul : de două feluri.

Profesorul : Cari sunt acelea ?

Studentul : prima : care o plătești pentru tine, ear a
doua : care o plătești pentru altul.

*
Ce rol are acceptantul la escomptarea unui câmbiu ?
Să primească banii . . .

Dar girantul ?

Să-i plătească dimpreună cu spesele de protest și
de proces.

*
Suferind românul groasnic de o măsea, merge la doc-
torul de dinți.

Cât ai zice două, măseua-i afară.

Cât să-ți plătesc. Dnule ?

Doi floreni.

Cum ? . . . doi floreni ? auzi, auzi, pentru osteneală de

2, 3 clipe ; barbirul nostru s'a chinuit cu mine aproape

două ceasuri și totuși numai o coroană iam plătit.

*
Te rog ai bunătate spune-mi în care odae șade doc-

torul de dinți ?

Mergi numai tot drept, stai apoi puțin până vei auzi ceva

sbărături groznice, bagă-te pe ușa aceea, căci acolo șade.

*

La tribunal. Judele către o domnișoară, care să-măna acuma mai mult a habă :

Câți ani ai ?

Treizeci, răspuse Dșoara.

Cum se poate ? Acum sunt trei ani tot treizeci ai zis.

Da, e drept domnule jude, dar vezi eu nu sunt femeie de aceea — care azi zice una, ear mâne poimâne, alta.

Mergând neamțul odată la oraș și văzând un automobil (căruță manată cu benzin) stă ca'n petrit și făcându-și cruciozice către nevastă-sa Nani :

Vino vino să vezi, ceea ce n'ai mai văzut... Jesus Maria, la noi caii să fac cu fire pe când aici la oraș, căruțele.

Măi, Ioane! tu ăr' ești beat, ș'apoi dacă chiar și beai, bea cu măsură.

— Părinte! ture să fiu de nu tot cu o măsură imi măsură jidanul și de când umblu la el în cărcimă încă nu m'a lăsat nici odată, să-mi pun gura la vas, ca să beau barem odată fără de măsură.

— Așa, așa, la crăsmă ai bani să bei, datoria mea fusă n'o poți plăti!

Bine, bine răspuse datorașul, tu mă vezi pe mine bând, dar stai să vezi, că la plecare cu ce plătesc.

Tatăl (cătră copilul ce fusese întâia dată la școală): Da învățați ceva la școală, dragul tatii?

Copilul: De unde? nici învățătorul nu știe nimic, el tot dela noi întreabă.

Țiganul și martorii. Furase țiganul o capră. Dus fiind la judecată, fapta i-să adeverește prin 2 martori. Țiganul stă și se gândește, cătrănit apoi de rușinea ce i-să face, zice către jude: Voi ziceți că-s doi martori cari m'au văzut, bine... eu vă aduc o sută cari nu m'au văzut, rușinea asta n'o pot lăsa nici pe mine dar nici pe neamul meu.

Furase țiganul și ea să scape de bătae, o tuli la fugă și fugea străgând din resputeri:

„Feriți din drum, n'am furat ci fug din rămășag.“

Ce avem să facem în fie-care lună?

In Ianuar.

Gunoeste via, dar' nu împrăstia gunoiul. Bate pari în vie. Deschide brazdă în neaua de pe sămănături ca să nu să innădușască; ear fiind apă, grijește să se scurgă. În grădină curăță de pe pomi coaja cea uscată cu dunga cuțitului, s'au cu un cocian de cucuruz, apoi stîrpește omidele și taie ramurile uscate și superflue, ear pe cele de tot lungi le rătează; la rădăcina pomilor pune gunoiu. Caută nu cumva șoarecii conturbă stupii. În zile calde acopere stupii cu atari pânzături ca să nu înceapă albinele a sbura. La câmp împrăstie mușuroii de pe livezi. Curăță pomii de uscături. Vinurile din podrum trebuiesc trase, ear cerealele întoarse.

In Februarie.

Împrăstie gunoiul și pregătește semente; de e timp frumos, poți sămăna ovės și orz. Caută să nu fie infundate șanțurile, sau brazdele de neauă printre sămănături. Curăță livezile cele ierboase. Poți sădi pomi și tot felul de arbori folositori, dar lângă fie-care pune și un par, ear pe lângă acesta spini. În vie se poate rigola, sădi și răteza. Când e timp plăcut putem nobilita cireși, pruni, etc. Nu uita nici de cuiburile galițelor și ale paserilor. În grădină seamănă sălată, șpinat, mazere, țeler, ear straturile cele calde le umple cu tot felul de legume.

In Martie.

Continuăm și finim sămănatul ovėsului și al orzului; sămănam napi, mac, rapița de vară și călărabe, ear prin straturi sădim răsad de napi, de tutun și de curechiu. La câmp, când e timp frumos, greblăm livezile cele de trifoiu, asemenea facem cu sămănăturile și adunăm petritele și brusemenele. Finește cu pomii, ear școala de pomi să-ți fie bine provăzută. Desgroapă și rătează via, eventual o poți și lega. Acum e mai potrivit a sădi vii noaue. Coșnițele stupilor se fie foarte curate; gura coșniței nu o lărgi ear

stupilor celor sêraci dă-le miere. — Vinul trebuie tras a doua oară, dar nu dacă sullă vântul.

In Aprilie.

Plugurile să umble cu diligență; sêmănăm hrișcă, grâu, sêcără, trifoiu, cânepă, in, cartofi, și cucuruz. Grăpăm sêmănăturile de toamnă, ear pe cele vivace le cosim s'au lăsăm să pască pe ele oile. Pe livezi imprăștiem gunoiu artificial, și de nu-s ploi, le udăm. Cântinuăm și finim cu seditul viilor noaue. Aranjăm școala de pomi și nobilităm merii și perii. Din straturile celea calde transpunem în grădina de legume crastaveți și pepeni; strămutăm sălata cea cu căpățină și aranjăm bogat grădina cea de flori. — Bucură-te de pomii înfloriți în această lună!

In Maiu.

Terminăm sêmănatul cucuruzului. Cosim întâia oară lăterna, trifoiul și alte ierburi sêmămate. De e secetă, udăm livezile, însă numai cu apă limpede. De cumva observi că poate să brumeze, atunci e bine să faci foc în vie, dar cu paie umezite. Rupe mustețele dela vie, ear vița o leagă la par. Cu ori ce preț stirpește omidele, ear gândacii de Maiu aruncă-i la galițe. Dela ultoi desleagă pantlica. Plivește în grădina de legume și strămută ce e de strămutat. Stupii încep a roi. Inverzând frăgarii, espune ouele vermilor de mătasă la căldura soarelui.

In Iunie.

Săpăm plantațiunile. Cosim trifoiul pentru fân. Săpă via a doua oară, dar înainte de ce începe a înflori. Desleagă pantlicele dela toți pomii ultuiți și râtează dela ei tot ce e nefolositoriu. Râtează pomii cei mici și tunde gardul cel viu. Sădește rădichi de toamnă. Udă straturile de legumi, răreștele și pune pari la fasole, mazere și linte. Stirpește insectele de pe legumi asemenea gândacii cei periculoși de pe pomi. Reșina de brad acum se poate aduna mai cu succes. Acum e lumea stupilor. Vinul din पो-șele astupate. — Incepem secerișul celor tomnatice.

In Iuliu.

Terminăm secerișul grăului și al secărei de toamnă; secerăm secăra de primăvară și rapim scoatem cartofii. Cosim luferna a doua oară și secerăm hrișca. Săpăm a II-a și a III-a oară plantele ce au trebuință să fie săpate. De e secetă, udă livezile. In vie săpăm și legăm, apoi întărim părți, ce se clătină. Oculăm pomișorii cei sălbatici. Plantele cele aromatice le tăiem înainte de înflorire și le uscăm. Stupii nu-i mai lăsăm să roască. In păduri curățim șanțurile, eventual săpăm altele nouă. De pe pomi strigim insectele stricăcioase și delaturăm uscăturile. Culegem plantele ațoase.

In August.

Cosim trifoiul cel pentru sămânță. Ogorim, sămănăm rapim și finim culesul de cânepă, in și mac. Continuăm cu ocularea pomișorilor, ear' la 2 săptămâni deslegăm ochii. Uscăm sâmburii dela pomele cărnoase și-i sămănăm fără de amânare. Culegem din grădină toate sămânțele cöpte, smulgem căpa și strămutăm rădăcini de fragi. Săpăm via pentru a 3-a oară și o legăm, ear' vițele superflue le delaturăm. In straturile göle sädim ce se pöte desvolta până prin Nov. ear' in straturile calde ce se pöte desvolta până prin Novembre, Decemvre și Ianuarie. Stupii cei plini îi golim de faguri, ear' albinele le împreunăm cu alți stupi. — strângem jir din pădure.

In Septemvre.

Sămănăm secăra, grăul, hrișca și trifoiul cel gras. Cosim otava și lăsăm vitele să pască pe livezi. Rupem frunzele dela tutun și le punem să se uște. Culegem fructele cele coapte și le uscăm, ear' cele mai sênătoase le așezăm pentru earnă. Săpăm via mai peurma, rărăm strugurii și preparăm vasele. Incepem cu îngrășarea porcilor și pescuim cu succes. Din grădina de flori strămutăm in straturi cuim cu succes. Din grădina de flori strămutăm in straturi calde plantațiunile delicate, ear' pe cele ce au suferit de frig, le stropim cu apă rece înainte de răsăritul soarelui. Culegem in fine curechiul și-l așezăm in podrum. — Impreunăm stupii cei mai slabi. Culegem cucuruzul.

In Octomvre.

Fineşte culesul cucuruzului şi adună ce au mai rămas pe câmp. Finim sêmănatul de toamnă. Pe livezi împrăştiem gunoiu, facem şanţurile trebuincioase. Culege viile, dar strugurii cei necopţi lasă-i pe viţă. Stoorce vinul, dar cel roşu lasă-l să dospească pe boabe. Gătind de cules, curăţim viţele şi le îngropăm. Din grădina de legumi adună burnienile stricăcioase. Strămută pomii, ce ai de strămutat, ear pe cei sêlbatici transpune-i în şcoala de pomi. De pe pomi curăţă lارele şi cuiburile de parasite. Aşază în podrum curechiul, şi legumele pentru iarnă. Florile sêdite în oală pune-le ziua în grădină la soare.

In Noemvre.

Să mai poate sêmăna şi acum. Punem tutunul să se uşle. Scoatem cânepa din apă, o uscăm şi o meliţăm. Femeile torc lână. Bărbaţii adună burgunde, pun curechiu să se mureze; gunoiul îl împrăştie pe livezi; pune gunoiu la rădăcina pomilor delicaţi şi trunchiul lor îl învâlueşte în paie. Adună parii de vie. Vinul cel roşu îl stoorce, dacă e roşu întunecat. Acum aşază stupii în cuartirul lor de carne, dar pe cei mai slabi îi mai şi nutreşte şi strîmtează gura coşnişelor. De prin păduri adună sêmănteles necesare şi uscăturile, stricăcioase. Acum e timpul cel mai acomodat să stirpeşti tufişurile. — Vênatul promite mult.

In Decemvre.

Ducem gunoiu, strămutăm pământul ca să-l îmbunătăţim. Trierăm fructe păstăioase, uscăm tutun, periem cânepă şi stoorcem oleu. Ducem în vie gunoiu, sau pământ proaspăt. Podrumul îl astupăm bine şi tragem vinurile cele nouë pentru întâia dată, dar nu când bate vânt. Căutăm să nu ni se strice legumele. Când e timp frumos, facem straturi calde şi gunoim grădinile. Terminăm cu îngropatul viilor şi facem gropi pentru pomi, ce avem să-i sêdim de prin păduri. Adunăm de prin păduri sêmănte de brad şi preparăm lemne de foc.

Appendice.

*Preoții militari din diecesă aplicați în ar-
mata c. și r.*

Nicolau Fizeșanu, capelan militar de cl. I-a, în distric-
tul preoțesc militar al 12-lea, (Transilvania) cu sediul în
Brașov. Distins cu brâu roșu.

Ioan Papp, capelan militar de cl. a II-a, în districtul
preoțesc militar al 7-lea, (Timișoara) cu sediul în Oradea-
mare.

Schimbări și intercalări sub durata tipăririi calendariului.

- La pag. 33. în loc de „Dr. Aurel Crăciunescu,” — vacant.
„ 35. În școala de praxă învățător în locul lui Traian
V. Givulescu, Ioan Marta.
„ 35. La școala superioară de fete în locul profe-
soarelor Lucreția Russu Șirianu și Cornelia
Muciu-Urechia, profesoarele: Hermina Cioro-
gar și Octavia Desian.
„ 46. După comuna Ciunganiu urmează comuna: Ciuci
(H.-Csúcs) Nicolae Balta paroch, Toma Crainic
învățător.
„ 65. În comuna Vecherd paroch Traian Nagy.

Erate.

- La pag. 31. Deputat sinodal în loc de Florian Duma, — vacant
„ 49. Ioan Popoviciu din Petriș în loc de capelan
— preot.

Comandele se adresază la Rudolf Jahner, Temesvár-Fabric,
strada principală Nr. 14.

» Marca scutitoare. «

Spre binevoitoarea luare aminte!

Preparatele cosmetice cele multe sub numirile
»Venus« în circulațiune aflate, m'au îndemnat a
dobândi pentru »Venus« — preparatele mele plă-
cute și probate, unscut de cuvânt și de acum înai-
nte sub numele „Jahner“ în comerț a aduce,
precum și a le prevedea acestea cu marca mea le-
gală scutitoare.

Cu atențiune la marca mea legală scutitoare.

Indată efect surprinzător!

Nou! Nou!

Jahner-Crème fără grăsime.

Maî nou product igienic pentru
înfrumșetarea și nobilitarea pielei.

Efectul îndată fără esemplu
consistă prin aceea, că pelea
obrazului, prin aceeași ușoră în-
cordare, consistă asemenea unei ne-
tezii de marmor alb și finetă, care
până acum nici printr'un alt
mijloc de înfrumșetare nu s'a
dobândit. — Un mijloc de înfrumșe-
tare prin însușirea acestă, cum e Jahner-
Crème fără grăsime, agităz în tot lo-
cul o renaștere însușită. Maî perfect
pe terenul pentru îngrijirea înfrumșe-
tării. Nestrăicător! În moment ef-
fect. — Pe timpul întrebuințării
dispar pete galbene, bube de
înferbințel, bubite, sgrăbunțe
și altele pentru necurățirea
pelei. — Netezește sbărcitură și
semne de bubal, acorda însuși
la persoane maî bătrâne o coloro
de obraz jună, prospătă și grăioasă; obrazul, grumazul, brațele și
măinile conservă o frumșeță și o coloro dragăstosă. — Jahner-Crème
fără grăsime se pote maî virtos ziua cu succes a se întrebuința. Nu conține
nici argint viu, nici plumb. + o tegulă 1 cor.

Jahner-Pomadă Nr. 1. Pomadă de mână și față. Această pomadă cu-
rățitoare a obrazului se întrebuințează numai sora înainte de
culcare și s'a adevărit folositoare contra tuturor defectelor și năderi-
lor pelei, îndepărtează toate soaurile de pete precum: bubite, bube de în-
ferbințare, alunite, pistrue de sicat, pete de însărcinare, arșița sorelei și roșă
pelei elasticitatea și curățenia ei. Nu conține nici argint viu, nici
plumb. 1 tegulă Nr. 1. 1 cor., 1 tegulă de calitate maî bună 2 cor.

Jahner-apă de față. Mijloc special contra vermetăților. Această apă curățitoare de față se aplică cu cel mai mare succes, mai cu seamă contra vermetăților, precum și stropiturilor, beșicilor de inferbințare, rapurilor, excesului ruginos, și a tot felul de pete a peleii. Ea face pelea frumoasă, albă și môle, îi dă un aspect juvenil, sănătos și redă earăși elasticitatea ei. Prețul 1 sticlă 1 corónă.

Jahner-pudră. Jahner-puder-ul este nedisputaver *non plus ultra* al tuturor pudrelor. Este o pudră pentru bal, salon, de toate zilele, precum și pentru înfrumusețarea peleii, care are însușirea nu numai de a acoperi, ci este și absolut nestrăicăcios. Jahner-puderul este un produs perfecționat, care în privința *bunătății, a finetii și a nepernitiosității* este asemenea ori-cărei pudre indigenă și din țări esterne. Pentru blondine se ia: rosa sau alb; pentru brunete (chamois, galbeniu.) 1 șcutulă 1 cor.

Jahner-săpun. Acest săpun servește spre conservarea și nobilitarea peleii, este liber de orî-ce aspreț și exercită influința cea mai bine-făcătoare asupra peleii. La întrebuințarea Jahner-pomadei trebuie mai întâi să spălăm cu acest săpun, prin ce efectul pomadei se înainteză foarte esențial. 1 bucată 60 bani.

Jahner-pastă de dinți. Liber de săpun. Mai toate persoanele, care întrebuințază pastă cu săpun conținătoare, au la marginea dinților o petă acră cafeniu deschis; carnea dinților e môle și ușor sângeră! Este dară a se recomanda tuturor, cari în a valorea dinților sănătoși și frumoși, Jahner-pastă de dinți fără săpun. 1 dosă 1 cor.

Jahner-apă de gură. (Eau de Boto). Cel ce-și spală dinții și gura regulat sora și diminuează cu Eau de Boto nu va avea nici când dinți găunoși și delătură durerea de dinți. Nu se poate destul recomanda la carne hurețosă a dinților. Tocmai așa se potrivește la dinți cu rădăcină clătinate. Un mijloc sigur contra cărnii dinților ușor sângerose. Contra pulbrezării cărnii dinților. La dureri de dinți reumatice. Foarte prețioasă este la înlăturarea respirațiunii rău mirositoare. 1 sticlă 1 cor. 40 bani.

Jahner-pomadă pentru creșterea părului. Aplicată la *păr rar sau slab în creștere*, ea servește spre înaintarea și întărirea creșterii părului, mai ales spre înlăturarea formațiunii a *mătreței*, a *moliilor de păr* și a altor asemenea bôle de păr, cari în prima linie sunt vina căderii părului. — 1 tegulă 2 cor.

Jahner-esență de păr. Această în-tăreșce *perii* deja clătinate, înainteză în mare măsură creșterea și contribuie hotărît la deplina înlăturare a *mătreței* din cap. — 1 sticlă 1 cor. 30 bani.

Jahner-văpselă de păr. (*Chromatique parisienne*).—
Resultat reușit! Nu decolorază!
 Colore naturală a părului! Cel
 mai nou nestrictăcios mijloc, care
 îndată după prima întrebuințare
 recăstigă coloră naturală a pē-
 rului încăruntit, alb și roșu, pre-
 cum părul de barbă și sprâncene,
 după plac brunetă, neagră sau
 blondină. Aplicarea este foarte
 simplă și este alăturată în ins-
 trucțiunea dată fie-cărei doze. O
 neishândă a coloritului după
 prescrisa instrucțiune de între-
 buințare de sigur nu se întâmplă.

La cumpărare să se spună a-
 priat ce coloră se poftescă (negru,
 brunet sau bēl) pentru pērul încăruntit. — Una dosă 4 cor.

Jahner-apă blondină. Pērul nu prea frumos bēl, roșu și brunet se pōte
 în timp foarte scurt bēl-auriu colora. Apa blondină este pe
 deplin nestrictăciosă, fluidul e fără coloră și miros, care nu colorază
 nici pelea, dar' nici pânzăturile albe. — 1 sticlă 4 cor.

Pērul alb nu se pōte cu apă blondină colora. Pentru pērul alb
 convine numai **Jahner**-văpselă de păr.

MIJLOC DE VINDECARE.

Tusă-Sirup de pept de Dr. Bauer. Acest mijloc vindecător pregătit din
 sucul ierburilor aromatice, are un efect escelent contra dure-
 rilor de plămâni și pept, tusei, răgușelei, respirațiunei grele. — 1
 sticlă 80 banf. Sirup de tusă pentru copii de Dr. Bauer contra tusei la
 copii. — 1 sticlă 80 banf.

Tusă-Bombōne d'alui prof. Dr. Oppolzer. Un mijloc probat contra catarului,
 respirațiunei, tusei, răgușelei, astmei, tusei susceptibile, gādili-
 turei în grumaz, catarului de plămâni, respirațiunii grele. — 1 șcatulă 80b.

Unsōre de picingini Virginia
 acesta
 unsōre are un efect escelent la
 picingini uscați, de felul udă-
 tor și ghidilitor și se aplică cu
 cel mai bun rezultat chiar și la
 picingini îmbetrâniți. — 1 te-
 gulă 3 cor.

Fluid (Gicht) de recelă și reuma-
 tism d'al Dr.-lui
 Hoffmann. Mijloc de casă de mai
 mult ani probat contra recelăi,
 reumei, boalei de nervi, exudabe,
 ischias, scrintiturilor, neuralgiei,
 reumei de musculi, înțepenirea
 musculilor și vînelor, ologituri
 și junghiuuri de cruce. — 1 sticlă
 80 banf.

Pilulele curăţitoare de sânge ale D-rului James.

Dr. James' Motto: „Curăţiţi cel puţin odată sângele şi trupul şi veţi fi cruţaţi de multe bôle“. Aceste pilule curăţă sângele, esoperează funcţiunea intestinală şi redă scaunul regulat, depărtază toate sucurile rele, precum veninul stricat, remăşiţe de bôle vechi. —

—❖❖❖ 1 şcăţulă 80 bani. ❖❖❖—

Balsam de-al D-rului James. Acest balsam încălzeşte stomacul şi sângele inert se curăţă în mod uşor de acicluiri, astmă şi venin superflu şi prin acesta produce o activitate de mistuire de tot juvenilă; dacă stomacul mistue rău, nu numai îl îndreaptă, ci şi reescită voia perdulă de a mânca şi a bea. Acest balsam face să dispară umflăturile, înmulţeşte activitatea mătului, depărtază rîgăirea de stomac, amărîciune, greaţă, vomarea, durerea de cap şi ameteala. —

—❖❖❖ 1 sticlă 80 bani. ❖❖❖—

Esenţă de stomac d'alui Dr. Keufel. Este recunoscută de cel mai bun mijloc pentru întărirea stomacului şi pentru înaintarea digestiunii. Acest preparat escelent se pôte cu cel mai bun rezultat întrebuiinţa, contra lipsei de apetit, a stomacului slab şi stricat, are efect foarte înlăritor asupra organelor de mistuire. — 1 sticlă 1 cor. 20 bani.

Unsóre de râte d'a prof. Kapossy. Acesta unsóre se aplică cu bun rezultat nu numai la râte, ci şi la tot felul de ecreşcenţi ale pelei. — 1 tegulă 1 corónă.

Unsore contra mâncărimei peleî. Acesta unsore are un efect escelent și probat contra mâncărimei peleî și anume la mână, pept, spinare, între picioare și pe șezut. — 1 tegulă 2 cor.

Syrop Yod-Sasaparilla

al Dr-ului Ricord.

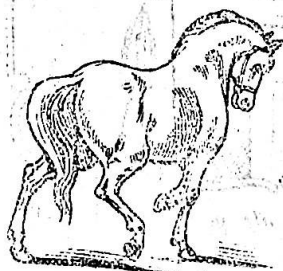
Acastă specialitate se aplică cu cele mai strălucite rezultate, mai ales contra astorfel de bôle, cari s'au plămădit prin stricarea sucurilor și a mestecării false a sângelui, la sărăcia de sânge, la Gicht, scrofule, adică la cele mai multe bôle cronice. Se recomandă și pentru omenî sănătoși Syropul-Yod-Sassap. Prin astfel de cură mai cu samă în primă-vară sau toamnă au prevenit mulți numeroase bôle grele. — Prețul unei sticle: 4 cor.

==== Thee curățitoare de sânge ====

antiarteric și antireumatic a Dr-ului Ricord.

Acastă theă s'a probat cu rezultate surprindătoare contra acelor bôle, a căror basă este în stricarea sucurilor, se întrebuintează cu efect excelent, la scaun neregulat, umflarea trupului de jos, gălbănarea, dureri de vena de aur, dureri de gicht sau rheumatism: chiar și dacă sunt aceste bôle de natură bătrâne. Deosebit bune rezultate are acastă theă la multe bôle de ecrescenții de pele, picingini, rane și bube cronice. Se recomandă pentru cure posterioare la bôle pentru a depărta din trup toate sucurile și plămădelile rele. — Prețul unui pachet:

I cor. 60 fil.

Medicamente pentru animale.

Blister. Unsore roșie (engleză) contra umflăturilor tari și reci la încheieturi de sărit și ale bôlelor de diformitățile picioarelor. 1 tegulă 1 cor.; una mare 2 cor.

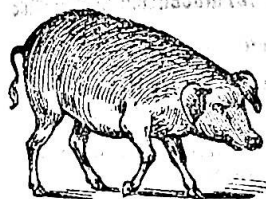
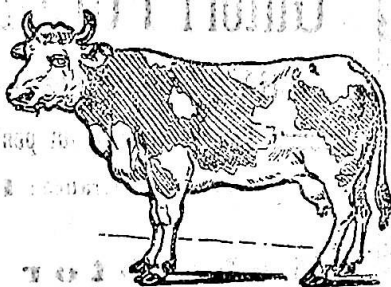
Prav de lungore pentru cai. De efect escelent contra tusei, sus-

pinului, vermelui, la ridicarea poștei de mâncare, la curățirea sângelui și spre înaintarea mistuirii. — 1 pachet 80 b.

Prav de vite cornute, elvețian, contra tusei, mistuirii, lipsei de mâncare, a vermiilor, catarului, la curățirea sângelui și spre îmbunătățirea laptei de vac. — 1 pachet 80 bani.

Prav de porci. Este probat la poșta de mâncare, mistuirea reă, tuse, catar, vermi și la curățirea sângelui. — 1 pachet 80 b.

Fluid resituitoare. Forțe potrivite la frecarea ușoară a scrințiturilor, amortire de șold și pentru a unge piciorul cailor după strapații mai mari. — 1 sticlă 2 corone.

Mijloc contra bolei de gură și unghii, 1 sticlă 2 corone.

Balsam de rane, pentru rane (Manke) și fistule reu granulate, învechite. — 1 sticlă 1 cor. 40 bani.

Unsore de umflături, la cucui de goguse, la umflări de bôla apei, rane de scrințituri, aprinderea pelitei de ôse. 1 teg. 1 c

La dispoziție stau număröse scrisori de recunoștință.

Fie-cărui mijloc este alăturată o instrucțiune de aplicare în limba română, germană și maghiară. — Afară de aceste susamintite mijloce stau încă la dispoziție mai multe alte medicamente probate și prospete.

≡ **Depositor de articoli chirurgici de gumi și bandage.** ≡

Zilnic discretă expedițiune de postă pe toate liniile și scrisorile de comande îndată se expediază.

Comandele se expediază la:

RUDOLF JAHNER,

apotecar, Temesvár-Fabrik, str. principală Nr. 14.

Telefon: Nr. 476.

FARMACIA

Gutori FÖLDES KELEMEN

ARAD, Strada Deák-Ferencz Nr. 11—12.

== Numărul telefonului pentru oraș și comitat III. ==

adresa telegrafică: **FÖLDES Arad.**

Laborator și Magazin

pentru tot felul de

preparate chimice, specialități medicale, farmaceutice și igienice

renumite atât în străinătate, cât și în țară :

BANDAGE, articli de TOIELETE, PARFUMARIU.

Vinuri ca medicamente; **Capsule** de gelatin;
Pastile comprimate,

Cognacuri, vinuri de Malaga, Madeira și Sherry,
Oporto; medicamente pentru vite.

Săpunuri parfumate, reuisite medicale, articlii
pentru îngrijirea bolnavilor termometri.

Să poate și ziua întrebuița :

Pudra de dame Margareta, 1 cor. 20 fil.

Săpunul Margareta, 70 fil.

Pasta de dinți Margareta, 1 cor.

Regeneratorul părului, produce culoarea origi-
nală a părului încăruntit, 2 cor.

Plondinisarea părului, de ori-ce culoare, părul
primește o culoare aurie, 1 și 2 cor.

Pomadă tannochininică, cel mai bun mijloc
spre cultivarea și creșterea părului, 70 fil. și 1 cor.

Resucitor de mustăți, Bohus de Világos spre cul-
tivarea mustăților, 50 și 70 fil.

ARTICLII DE CAUCIUC,

instrumente de scutire.

U N S O R I

pentru față, mâni și p^{er}.

A P A

pentru p^{er}, față, dinți și gură etc.

Injectie de profesorul Dr. SIGMUND,

medicament ce vindecă la sigur anumite boale secrete la bărbați și femei. Un flacon 1 cor. Grăbește însă-nătoșarea mai ales împreună cu capsulele Santal de Dr. Sigmund. — Prețul 2 cor.

Medicament singur vindecător contra reumei este

spirtul reumatic

de „Földes,” cu vigneta „om pe cărje.” — Prețul 60 fl.

O sticlă ajunge pentru a se vindeca.

✧ P r a v ✧

pentru cai contra tusei și pentru stomach, curăță sângele mai ales și promovează mistuirea, împedecă slăbirea cailor și îi face sprinteni. — Prețul 60 fl.

Prav olandez pentru vaci

curățător de sânge și îmbunătățește laptele, în urma folosirii vacile se întăresc surprinzător, eară laptele se înmulțește. — Prețul 60 fl.

Prav pentru porci,

medicament probat de nenumărate ori, care scutește animalele de tot felul de boale, promovează în mare măsură apetitul lor și mistuirea.

In atențiunea
publicului ziditoriu!

Am onóre a aduce la cunoștința M. Onor.
public, că în strada Kapa nr. 12 am deschis

❧ O cancelarie de zidire. ❧

Întreprind zidiri de case nouë, restaurare și schim-
bare de case vechi, cu un cuvânt ori-ce soi de
lucrare ce se ține de ramul acestei meserii,

**pe lângă prețuri eftine
și garanție deplină.**

Tenczlinger Károly,
măestru zidar diplomat
în Arad.

Hotel „Vass“

cafenea, restaurant și berărie.

Locul de întâlnire a inteligenței române din loc și
din provincie, unde se găsesc cu prețul cel mai avanta-
gios **mâncări de casă, vin escelent și bere**
„Dreher“.

 Un prânz de 3 plese 1 corónă.

 Oșpeților dela hotel le stă la dispoziție, pentru ori-ce
tren care sosește sau plecă, omnibus sau trăsură.

Prețul odăilor este, dela 1 cor. 60 fil., în sus. Cu-
rătenie esemplară, pe lângă asigurarea unui serviciu ire-
proșabil.

Cu deosebită stimă:

Văduva Duffner Jozsef.

Francisc Sebessy

o o o o o măiestru măsar. o o o o o

Atelier de tâmplărie

Lucrări
de lemnărie pentru clădiri

Portaluri
și mobile.

Fabrică de transparenturi
pentru ferestre.

La comandă face mobile, lucrări
de lucș, ajustări de cancelarii
și prăvălii, în cel mai scurt timp
și cu prețurile cele mai moderate.

FRANCISC SEBESSY,
măiestru măsar, Arad Strada Déák Ferencz.

IULIU FEJÉR

la „Cănele

Alb“

în ARAD, strada bisericeii Nr. 1.

NEGUTĂTORIE—de mărunțișuri, pome uscate, vâpsle, sēmēnță și ape minerale.

Isi recomandă magazinul de: ZĂHAR, CAFEA, OREZ, MACARONI, ITALIAN, produse ale țerilor interne și externe, etc. etc.

PÔME DE SUD: Malaga, smochine-sultan, etc. etc.

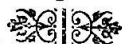
CĂRNURÎ AFUMATE DE TOT FINE.

CAȘURÎ: Imperial de Limburg, din valea Emen, strachino, groier, etc.

THEE veritabilă de Londra, caravan, pecco, suhong, mandarin, orange, mărgele, cong, imperiale și de Victoria.

ROM veritabil Ananas, Jamaica, Cuba și Demarare și Champagne francez din țerile interne: Vinurî, cognac-urî, liquer-urî, vin bun dela firmele cu bun renume: Carol Andrényi și fiu și A. Iélics & comp, Olev în de Aix, Nizza, Imperial, LUMINI, PETROLEU AMERICAN, obiecte de economie cu prețurile cele mai moderate.

Comande din provincă se esecută — atât prin postă, cât și pe căile ferate — grabnic și punctual.

Cine vrea să cumpere eftin?!
Cine vrea să cumpere lucruri bune?!
Cine vrea să fie servit punctual?!

Să meargă în bazarul, unde se pot cumpăra articlii
cu 14, 30 și cu 60 filerî

BAZARUL DE EMULAȚIE
din palatul teatral în ARAD,
Casa teatrului, vis-à-vis de statua celor 13 martiri.

Acolo fiecare află tot ce-î trebuie:

Păpuși în preț foarte eftin, jucării pentru copii
și alte lucruri cu preț foarte neînsemnat.

Atelier de Ornate bisericești în Lugoj.

Mult onorată preoțime!

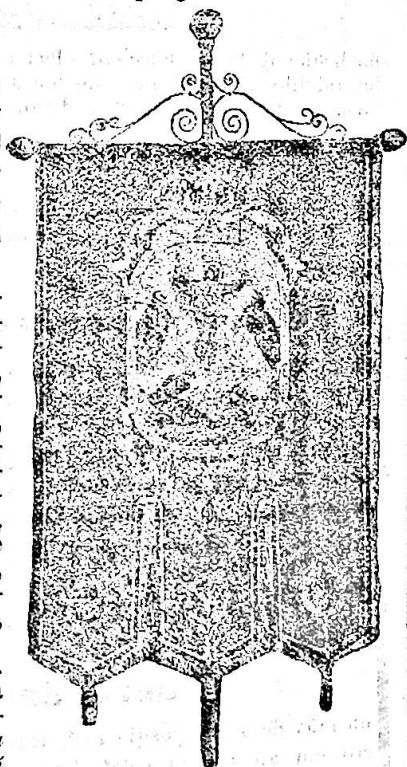
Podoba casei Domnului este un mijloc puternic de a ridica pietatea credincioșilor. Biserica orientală are cea mai pitorească podobă, pe care am învățat s'o prețuese și s'o lucru strict după ritul oriental și numai pentru câștigul muncii. — Multe parochii comandă ornate dela firme străine și de rit și de câștig cinstit, lucru ce mă face să mă recomand binevoitoarei atențiuni a M. On. preoți și comitete parochiale, că în atelierul meu se află ornatele cele mai ieftine și trainice, deoarece-ce singur le pregătesc. Anume:

Steaguri

(prapori),

Baldachinuri (cerime) Ornate preoțești, Stihare pentru preoți și administranți, Ripici Chivoturi, Sfeșnice, etc. cu preț moderat.

Lucrurile prestate bisericel catedrale din Caransebeș, Lugoj, Teregova, Mehadia, Orșova, Rusca, Cuptorea, Mehadica, Prigor, Prilipeț, Pataș, Putna, Mtniculmare, Prisacu, Ohaba-Mutnic, Satu-mic, Boldur, Pestere, Maciova, Glinboca, Silha, Oena de fer, Hodos, Șiria, Măsca, Miniș, Agriș, Halmagiulmare, Halmăgel, Aciaua, Chitighaz, M.-Radna, Coșteiul-Mare, și a. m. lui fac fală, și de aceea mă adresez cu toată încrederea și sinceritatea italienească către frații mei Români de pretutindenea, să mă spriginească cu comande.

Devotat:

Antoniu Biffi,

atelier de odoare bisericești în Lugoj,
strada Capra Nr. 4.

MATEIU ROZSNYAY

FARMACIE (apotecă)
ȘI LABORARIU CHIMIC

în **ARAD.**

*Decorat cu marea medalie millenară la expoziția
milleniului din 1896.*

Zachar-chinin și ciocoladă „ROZSNYAY“

medicament de un excelent efect contra frigurilor și a
ferbințelilor la copii; nu e de loc amar și e de un plăcut
gust și pentru copii. Acest medicament a obținut distincții
la cele mai multe și mai celebre expoziții.

Fiecare pachet este provăzut cu iscălitura Mateiu Rozsnyay.

Cel-ce are pete sau pistrui pe față

fără frică să folosească

Pomada unsoarea Serail

de un efect fără păreche în felul său, în scurt timp foarte
răspândită, care orî-ce pete sau pistrui de pe față în scurtă
vreme le alungă și fața o face curată și netedă.

Un borean mare 1 cor. 40 fl. un borean mic 70 fl.

Săpunul Serail

de o aromă estra-fină, care la spălat ajută și mărește
efectul pomadei. **1 bucată: 80 fl.**

Pudra Serail

un prav de o compoziție fină, care nici un efect strică-
cios nu are asupra peleii, fața obrazului totdeauna o
ține curată. Se află în coloare: albă, rosa și rachel.

— **1 cutie: 1 cor. 40 fl.**

Cei-ce sufer de sgârciuri de stomac sau de colică, prin
folosirea renumitelor

„Picături de Maria-Radna“

de durerrile amintite la moment se pot scăpa.

0 sticlă: 80 fl.

În contra boalelor reumatice provenite din răceală s'a
dovedit de un medicament excelent

Reparatorul corectai

preste tot astăzi foarte răspândit. — **0 sticlă: 80 fl.**

Tusa cea mai vehementă cu siguranță se poate vin-
deca în câteva zile — prin folosirea

Tabletelor Drului Kelen contra TUSEI

carî se bucură de un renume universal. **0 cutie: 80 fl.**

La iluminatiuni, sărbări poporale și la producțiuni ar-
tistice se pot folosi cu mare efect

— Focurile bengalice —

fără fum și fără miros, dar' de o lumină intensivă în 5
colori: roșie, albă, verde, galbină și portocalie.

Un chilogram trimis franco: 4 cor.

Toate preparatele noastre sunt provăzute cu marcă,
care înfățișează statua libertății din Arad, și rugăm pe Ono-
rabilul public, ca la aceasta să fie cu binevoitoare atențiune

Comande în preț de 10 cor. se trimit francate.

Comandele se fac în Arad.

Adresa telegrafică:

Farmacia ROZSNYAY, în Arad.

Prăvălie de mode

Rosenblüh H. și soțul.

în ARAD

Colțul pieței Szabadság și stradei Forray.

Recomandă marele său magazin de mode pentru dame: *mătăsuri și chifonuri.*

Trusouri gata, barcheturi, plapome și matrațuri, confecțiunea noastră proprie.

Cele mai bune fabricate solide, și prețurile cele mai ieftine,

Materie fină pentru reverenzi, cari își conservă culoarea, în Arad numai la noi se află în asortiment bogat.

Executăm confecționarea de

reverenzi, paltóne, pardesiuri, și le pregătim prin binecunoscutul croitor *Dra-
gan Adamerici.*

Avem în mare asortiment materie și mătăsuri pentru

ornate și prapori bisericicești.

Putem presenta nenumărate scrisori de recunoștință despre reverențele ce noi le pregătim, precum și despre serviciul nostru bun și înesecționabil.

Cu distinsă stimă:

Rosenblüh H. și soțul.

Fondat 1840.

FRIDERIC HÖNIG

Turnătorie de clopote și metal, arangeată cu putere de vapor,

și fabrică de pompe,

ARAD, Strada Rákoczy Nr. 11—28.

② **FONDATA TĂ LA ANUL 1840.** ②

Distinsă în 1890 cu cea mai mare medalie de stat

Pe lângă garanță de 10 ani și pe lângă condițiuni de plată foarte favorabile—hotărînd mărimea și felul clopotelor înainte—recomandă mai departe

== Clopotele sale ==

patentate, invenție proprie, al căror avantaju este, că față de ori-ce clopote găurite s'au negăurite la alcătuirea unuia și aceluiași sunet

pune 20—30% metal, va să zică se face și o economisare considerabilă.

Construiește clopote de fer, ce se pot învîrți și stativ pentru acestea.

Prefuri-curente și deslușiri mai detaliate la dorință se trimit franco.

Stefan Prolich

negutător

de legume, delicatose, făburi, sëmânțe și ape minerale la „Matroz“ cu:

Mare deposit de **tea, rum, licuer, cognac, cafea, orez, macaroni, migdale, stafide, ciocoladă, fructe sudice, caș, legumi etc.** pe lângă prețurile celea mai moderate.

A r a d,

Piața Tököli și colțul străzii Zrinyi.

Iustin Ardelean

compactoer român în ARAD,

Strada bisericeii (templom) Nr. 9.

legătură fină și durabilă.

Esecută grahnic și prompt.

— **prețuri moderate.** —

Care cósă e mai bună?

Întrebă toți economii la ce noi din convingere le răspundem, că cea mai bună cósă din lume e cósă „**BUR**” cu marca unui bur călare, care e astfel pregătită încât întrece toate cósesele de până acum.

Pregătirea acestor cósese e secretul fabricii și are de urmare: o cósă ușoră, ținătoare și foarte acomodată pentru economi.

Prețuri curente ilustrate gratuit.

Adresa: Winkler și Grauer Kőbánya Nr. 43, la care adresa să fac atât cerespondările cât și comanda. La comanda de 5 buc. se trimite franco. La comanda de 10 buc. franco 1 cósă. Pentru totă cósă garanție deplină și cósă necorespunzătoare, se în schimbă francat cu altă cósă nouă (dar din experiență o știm, că cósesele nu avem). Colectanților favoruri prețioase. Colecte și tipărituri necesare stau la dispoziția doritorilor.

Cu cósă „**BUR**” pe lângă o ascuțire poți să cosești dela 250—300 pași, baterea de-odată, ține mai multe zile. Cósă „Bur” se expediază bătută, probată și întocmită după mâna unui om natural. La cósese „Bur” e deschisă ori-și-ce dubietă de-ore-ce cele necorespunzătoare se în schimbă francat prin alte cósese. — Pentru aceea nu cumpere și nu procure cósese nimenea până nu a fi probat cósă „**BUR**” de-ore-ce suntem mai mult ca siguri, că toți aceia, cari au probat odată o cósă de această nici când nu va dori să lucreze cu alta.

Cereți prețuri curente prin o carte postală

Prețul celui mai fin briciu „TransVal” dela 2—5
Florini.

CAROL ROHOVANSZKY

sculptor.

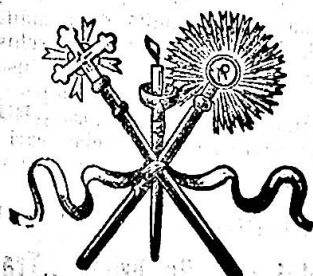
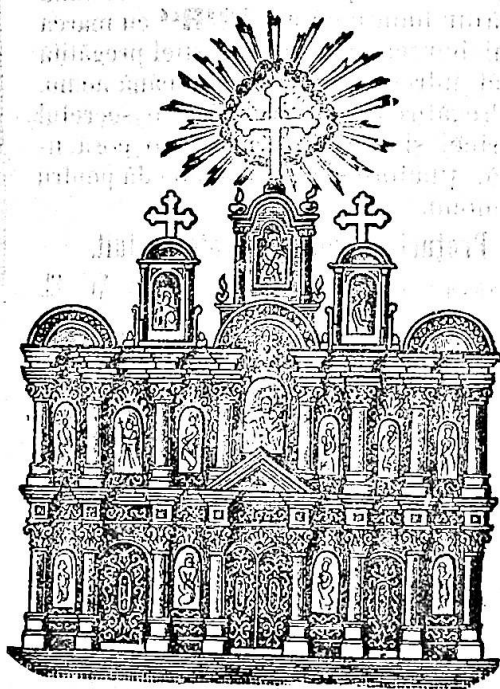
Arad, piața Kelemen Nr. 6.

în apropierea Seminarului român.

Primește și efectuește

ALTARE BISERICESTI, RIPIZI, PRAPORI

și toate cele ce se cerer pentru biserici,
precum ori-și-ce comande, cari se țin de
măestria sa.

Cu stimă

Carol Rohovanszky,
sculptor.

PLANURI ȘI DESEMNURI

Lucru exact și frumos!

Banca generală de asigurare
„TRANSILVANIA“
 în SIBIU.

Asigurează pe lângă condițiunile cele mai favorabile:

1. In contra pericolului de foc și exploziune, clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobile etc.

2. Pe vieța omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitaluri pe casul morții și pentru terminuri fixate, de zestre și rente.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc din comitatele: *Arad, Bichiș, Bihor, Cenad, Caraș-Severin, Timiș și Torontal* prin

Agentura principală din Arad,

(Strada Séchenyi Nr. 1, casa dlui avocat Dr. Virgil Bogdan, etagiul al II.), precum și prin agenturile cercuale și speciale.

Numai articli de fabricație proprie!

**Însotirea
 căltunurilor
 din Arad,**

Telefon 474.

Strada Andrássy Nr. 22. la cisma roșie.

Singură în felul ei ține în deposit numai fabricate proprii sau gătește la comandă

ghete pentru dame și bărbați,

cum și păpușe pentru băieți și fete, apoi ghetă comode și alte soiuri de încălăminte.

Toate acestea nu sunt lucruri de fabrică, dar sunt mai ieftine și mai bune.

Comande din afară să execută prompt și cu prețuri moderate. Trimitom ghetă de probă și la locuință în ori-care timp dorit.

Mare magazin de creme și lăkk-uri în diferite culori.

Materie de calitate excelentă!

Cel mai bun croitor!

Prețuri ieftine de necesitat!

CEA MAI VECHE PRĂVĂLIE în ACEASTA BRANȘĂ.

ANTONIU KARÁTSONYI

S'A ÎNFIINȚAT ÎN ANUL 1832.

Prăvălie de coloniale, delicatese și drogerie

ARAD, Strada Rákóczy.

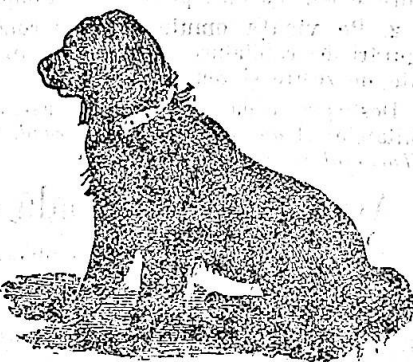
Recomandă magazinul său provăzut cu tot felul de negoț din această branșă, pentru prețurile cele mai eftine și pe lângă cel mai prompt serviciu.

Compără tot felul de produse economice: pome, vânători, ș. a. după prețul curent.

Cu totă stima:

Antoniu Karátsonyi.

La cânele negru

Impachetarea comandelor gratuit.

Comandele din provincie se efectuează prompt.

Numărul telefonului 441.

DRĂGAN ADAMOVICI

CROITOR de REVERENȚI

ARAD (Strada Arany-kéz Nr. 24.)

Cu toată onoarea îmi permit a Vă aduce la cunoștință, că în

LUCRĂTOREA MEA

gătesc reverenți, suprareverenți, montoros-uri, brăuri, precum și vestimente (odăjdi) și tot felul de recușite bisericăști, de calitate cea mai bună și pentru

Prețurile cele mai moderate.

Servire conștientă și promptă!

Vă rog, ca în cazuri de lipsă să binevoiți cu toată încrederea a mă onora prin prețioasele D-Văstre comande.

Ludovic Vértés, apotecă „La Vultur,” Lugos Nr. 364 Bănat.

Marca de fabrică.

SPIRIT GALLIC

(Franzbrantwein)

al apotecarului Vértés,

este la întrebuițare cel mai cu efect

ca cea mai bună fricțiune alinătoare de podagră, reumatism, răceli, dureri în toate membrele, dureri de cap, dinți și la paralisări, serinteli, dureri interioare, precum, cîrcei în stomac, tot felul de indispozițiuni, un plăcut mijloc reecoritor pe drum ș. a. Din singurul efect al acestui vinars în diferitele cazuri de bătă, în urma căreia și găsește o așa răspândită întrebuițare ca adevărat remediu popular ca nici un altul, se esplică neîntreputa urcare simpatică a acestui vinars; este încă luat în seamă, că numai vinarsul apotecei Vértés are efectul susnumit și să se păzescă de contrafaceri fără efect. Veritabil numai cu marca de fabrică alăturată.

1 sticlă 1 și 2 corone, 1 sticlă de probă 30 filerî.

Pentru câștigare mai ușoară a acestui mijloc casnic, dacă se comandă 6 sticle duble, 12 sticle simple sau 40 sticle de probă se va computa, în loc de 12 cor., numai 10 cor., ambalajul gratis și pachetul se va espeda prin totă Austria, Ungaria și Germania franco.

Cel mai ieftin,
cel mai bun

RUM se pôte face, pe lângă o procedură rece, fără foc, în timpul cel mai scurt cu

Rum-Likol-ul apotecarului Vértés.

Tot așa se pôte face sligoviț, cognac, rachin de trevera, de drojdii, benedictin, chartreuse, curacao, maraschino, precum și ori-ce altfel de licoruri, bitter pentru stomac, oțet și o beutură de casă escelentă și gustosă iute și ieftin, de cea mai fină calitate

eu licolurile dovedite de foarte bune, nestricăcioase, sentite prin lege, ale apotecarului VÉRTÉS.

(Licolurile sunt esențe aromatice, concentrate, compuse după un mod propriu).

1 dosă de licol, de ajuns pentru 8 litre de beutură, costă 1 cor. 25 fil., 4 dose, dacă se cere pentru 4 beuturi deosebite, costă 5 cor., trimise franco, dacă se trimit banii înainte,

Srisori de recunoștință, gratis și franco, tot așa liste de prețuri și îndrumări pentru pregătire de L. Vértés, fabrica de Licoluri, Lugos Nr. 364.

La comande postale sub 10 cor. se socotește pentru epistola de fracht (declarațiune) și împachetare 40 fil. Dela 10 cor, în sus la un pachet postal de 5 kilo împachetarea este gratuită și transmite franco prin Austro-Ungaria și Germania. Mai puțin de 2 cor. nu se trimite.

Deposit în Arad: Földes Ké. apot., Táber Gy. apot., Ederer Carol neguțător.

Ludovic Vértés, apotecă „La Vultur“, Lugos Nr. 364, Bănat:

BETIA

vindecabilă prin un mijloc, preparat după prescripțiune de medic, la apoteca „**La Vultur**“, Lugos, și întrebuințat în nenumărate cazuri, cu cel mai **strălucit succes**. Fiind-că acest mijloc nu are nici un gust, bețivului i-se poate da, fără-ca să aibă cunoștință despre aceasta. 1 Dosă 4 cor. 40 fil. 1 Dosă dublă, la patimă cerbică, necesar, 8 cor. 80 fil. — 8 Mărci — 10 lei; la trimiterea înainte a sumei din urmă în toate țările se trimite franco. — Se capătă la

Ludovic Vértés, apotecă „La Vulturul alb“ Lugos, Nr. 364.

Îți gratulez sincer în rezultatul mijlocului D-Tale în contra beției, căci acela a împiedecat un divorț. O mișcare nu mai voia să trăiască cu bărbatul ei, care era predat beției, eu îi dădui sfatul să încerce cu antibetinal; ca făcând aceasta, bărbatul este vindecat de palma lui și căsătoria este acum mulțumitoare.

George Ardelean redactor, Timișoara.

După-ce am văzut, că mijlocul D-Tale în contra beției are un efect excelent în contra beției, mă rog, să-mi trimiteți o sticlă.

Ioan Stosan, faur Pusta-Kalla.

Mijlocul D-Tale în c. beției a avut un efect excelent, persoana pentru care a fost comandat, nu mai poate suferi bețurii spirituoase.

Caroi Hadházi, proprietar,
Ettelva p. Gidofalva.

Cu adâncă recunoștință vin a vă esprima mulțumirile mele pentru prețiosul remediu în contra beției, care a vindecat pe numita persoană cu cel mai strălucit succes, încât nu mai bea de loc nici o bețură spirituoasă și speriez că cu ajutorul lui Dumnezeu veți scăpa pe mai mulți nenorociți de stricăcioasa patimă.

Ioan Heintze, tapiesier, Nyiregyháza.

Dosa trimisă ca rom. în contra beției, s'a arătat foarte efecă, pentru care mi se exprim cea mai sinceră mulțumită.

Mihail Tury sen., G.-Szt.-György.

Am onore a vă împărtăși că anunită persoană după întrebuințarea a 2 sticle de mijloc c. beț. s'a vindecat deplin de patimă beției și Vă mulțumesc de mil de ori. Vă rog a-mi trimite o sticlă pentru altul.

Friderich Mihály, faur.

Dumbrăvița comit. Aradului

TUSA

Răgușeala, durerile de pept și grumaz, guturainul, influența, tusa mângâiească, catarul, organismul respirației se vindecă repede și sigur prin

SUCUL DE IERBURI BANATICE.

Acest suc pregătit din ierburile cele mai vindecătoare și aromățice ale Alpilor din Ungaria de meazăzi, este un mijloc excelent în contra tuturor inflamațiilor pielii bălăse. Pentru gustul lui plăcut și copiii îl iau foarte bucuroși.

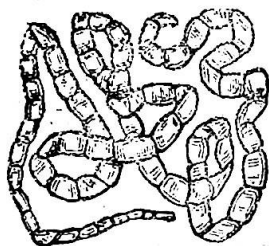
Prețul unei sticle pentru omenii mari și copii de la 10 ani în sus 2 cor. — 3 lei. Prețul unei sticle pentru pruncii mai mici de 10 ani 1 cor. 20 fil. — 2 lei.

La morburii cerbicăse, îndelungate, cura o înainteză thea de ierburii banatice, 1 cutie 1 cor. — 2 lei. Se capătă la

Ludovic Vértés, apot. „La Vultur“, Lugos, Nr. 364,

Comandă se efectuează numai după primirea sumei și 40 fil. pentru împachetare.

Mijloc în contra LINBRICULUI CORDELAT (PANGLICA)

la farmacia VÉRTES,

mijloc probat deja în nenumărate rinduri, care e de un efect sigur cu desăvîrșire, și care față cu alte mijloce în contra limbricilor mai are și favorul, că pacientul nu este de fel obosit și slăbit, nici nu-și ruinează stomacul, cum se întâmplă aproape cu toate mijlocele. Pădînă contra acest léc întărește mistuirea și pôte fi luat și de copii fără nici o stricăciune. Dar' nu strică nici în cazul că nu se află limbric. Limbricul ese cu cap cu tot afară, astfel că nu mai este posibil, ca să se desvölte din nou.

De unde cunôșcem noi, că cineva are limbric cordelat?

O cunôșcem acesta din faptul, că cel care se simte tare rău, are colică, sgârciuri (spasmuri) de stomac, vomează și are simțiri neplăcute în trupul întreg, ca și când 'i-s'ar urca ceva ca un nod până mistue și se simte accese de amețire, anemie, lipsă de apetit și câte odată fôme prea mare, este abătut și nu are poftă de muncă, aruncă multă flegmă și scuipat, rigăe acreală, simte o mișcare în corp, nu mistue și se simte abătut etc. Ca semne externe sunt a se aminti: Cercuri vînete la ochi, o albăță curioasă în retina ochilor, coloro palidă în față, limbă necurată, slăbirea corpului. — 1 Dosă 7 cor. A se trimite prețul anticipat; la 7 cor. 30 fil.—10 lei franco.

La comandă Vê rugăm a ne comunica și etatea.

Mijloc **Asudărei** și mîncărimei de piele, de Dr. Scott. Cu efect sigur la asudarea picioarelor, mînilor și subsuorilor, precum și la ori-ce fel de mîncărime. 1 dosă 3 cor.—4 lei.

Estract de Sassaparilla. Mijloc escelent pentru curățirea sîngelui în casuri de lues, podagră, gușă, la scrofule, tuberculoase, la bôle de pele învechite, peste tot la tot felul de bôle ce-și au temeiul în sîngele stricat. O sticlă 2 cor.—3 lei și 4 cor.—6 lei.

Comande se efectueiesc numai după primirea sumei.

Ludovic Vértés, apotecă „La Vultur,” Lugos, Nr. 364 Bănat.

Mijloc **Epilepsiei** (frăs) leșinării, durerilor de nervi și isterice ale mamelor, se folosește cu cel mai bun succes. O dosă 5 cor. 60 fil. — La trimiterea înainte de 6 cor. — 10 lei, se expediază franco.

Hydropia (bôlă de apă) și urmările ei gălbinarea ș. a. se curăță grabnic prin Hydropin, 1 sticlă 2 cor. 50 fil. — 3.50 lei.

Alifă **Ingrețoșare**, contra tuturor ingrețoșerilor pentru și la cas dacă morbul e învechit, se aplică cu cel mai bun succes; 1 dosă 3 cor. 60 fil. — 3 lei.

Morburî de stomach, cum sunt: Lipsa de apetit, mistuirea reea, catarul și aprinderea de stomach, grêta și vomarea, cărceii, și preste tot greutatea și slăbiciunile stomachului se delătură repede și sigur prin Esența pentru stomac, farmacia Vértés după ordinațiunea dr.-ului Heuffel. O sticlă 2 cor. 50 fil. — 3 lei 50 bani.

Năsip și pētră în beșică și catarul beșiceî. Pentru alinarea și delăturarea acestui morb dureros s'a constatat de cel mai bun mijloc Diuretin. 1 dosă 3 cor. 60 fil. — 5 lei.

Apă **Ochi** Dr. Bruckenthal. Are efect sigur în privința de conservării și recăștigării vederii. 1 sticlă 2 cor. — 3 lei.

Oleu **Urechî** de Brown, la durerî reumatice și su-natul urechilor la asurzire este cel mai escelent mijloc. 1 sticlă 3 cor. 60 fil. — La trimiterea înainte de 4 cor. — 5 lei, se expediază franco.

Unsôre de casă din Lugos. Mijloc probat în contra tuturor ranelor, precum sunt: hube, umflături, arsuri ș. a. O dosă 1 cor.

Mijloc **Urinării în pat.** Medicament probat cu efect repede și sigur. 1 dosă 7 cor. — 10 lei.

Comande se efectueiesc numai după primirea sumei și 40 fil. pentru împachetare.

GRAFIA și ADMINISTRAȚIA

tipografiei diecesane din Arad strada Révay Nr. 10.

aduce prin această la cunoștință P. T. public, că este aranjată cu litere nouă și cu lățe pe lățe după sistemul cel mai modern. Primește deci spre tipărire tot felul de comenzi, ca: opuri, broșuri, tot soiul de invitări și în scurt, tot ce cade în cadrul artei tipografice și le execută prompt, cu gust și pe lângă prețurile cele mai moderate.

În localul administrației tipografice, se află conform Instrucțiunii consistoriale Nr. 8591/901 pentru noua comptabilitate bisericăscă următoarele tipărituri: Formularul A, F, G, H, I, M, N, O, P și R cōla cu 8 fil., 6 și formularele B, C, D, E și J, cōla cu 6 fil.

Catalog școlii, Matricola școlară, conserierea pruncilor obligați la școală; matricola tinerilor, cununărilor și reposesaților, protocol de esibile, protocol de expediție (post), libele pentru spesele culturale și naturale, Conserierea poporului și a preoților (formularul A și B), formularul C și D, Ziarul comitetelor și cheltuielilor pentru protopresbiteri, Informațiuni familiare, extracte de botez, cununări, reposesați și Conserierea poporului, fiecare cōla cu 8 fil.

Obligațiuni și Raportul lungre de școală, exemplarul cu 4 fil.

Cele, contra-cele și cētitanțe oficiale, fiecare exemplar cu 2 fil.

Comandele tipăriturilor nouă din Instrucția comptabilității bisericeșci să se ia după literile inițiale a fiecărui formular.

Atragem atențiunea P. T. public asupra asortimentului bogat în ceea ce privește articlii pentru cancelarie și școală, ca: hărtie albă și de concept, totsoiul de ceruse și pene, coverte în diferite mărimi și colori, cōră de sigilat, negră etc. etc.

La comande peste preț să se alăture 20 fil.

Orice comandă se face mai cu înlesnire

PRIN ASEMNAȚĂ POSTALĂ

„POSTA UTALVÁNY.”

Rabatul Calendarului pro 1904 e: 20 la sută; esemplarele nevîndute să se înapoieze „administrațiunei tipografice” cel mult până la 15 Ianuarie 1904. Cele mai târziu trimise nu se vor primi.

DINTRE OPURI

in

„TIPOGRAFIA DIECESANA ROM.

se pot procura următoarele:

- Convorbiri, între un cercător și un încrădănat asupra ortodoxiei bisericeii orientale de Filaret mitropolitul Moscvei. — Prețul 1 cor.
- „Amvonul bisericeii gr.-ort. rom.”, tom I. Predici pentru toate Duminicile, de preste an, de I. Nicorescu, prof. de rituale. — Prețul 3 cor.
- Din liturgica bis. ort. rom. Prețul 60 fil.
- Aritmetica generală și specială. — Ediția a II-a — Manual didactic elaborat în usul preparanților (școalelor comerciale și medii, cum și al tuturor privaților) — de Teodor Ceantea, prof. — Prețul 4 cor.
- „ABC” — Carte de citire — ilustrată, îndreptată și îmbogățită pentru elevii clasei I, de Inv. Iosif Moldovan și soții. — Ediția II. — Prețul 40 fil.
- „ABC” — Carte de citire — pentru elevii clasei a II. de Iuliu Grosorean și soții. — Ediția I. — Prețul 40 fil.
- Pedagogia pentru preparanții (școale normale) de Dr. Petru Pipoș. — Editura aut. — Prețul 2 cor.
- Psihologia, pentru elevii institutelor pedagogice și școalelor medii de Dr. Petru Pipoș, profesor. — Editura aut. — Prețul 2 cor.
- Metodica școalei populare pentru elevii institutelor pedagogice de Dr. Petru Pipoș profesor. — Editura aut. — Prețul 3 cor.
- Compendiu de Geografie Universală, pentru școale medii și preparandiale de Teodor Ceantea, profesor (edițiunea a III-a, cu figuri originale intercalate în text.) — Prețul 3 cor.
- Geografia comitatului Arad, pentru clasa III. a școalelor populare scrisă de Damaschin Medrea. — Editura aut. — Prețul 70 fil.
- Conspect săptămânar al „materialului de învățământ” propus în „Școala română populară” de Ioan Vancu, inv. — Prețul 2 cor.
- Legea despre „pensionarea învățătorilor”, tradusă și explicată de Blașiu Codreanu, învățător. — Prețul 60 fil.
- Metodica pedagogiei de Dr. Petru Pipoș, prof. — Prețul 4 cor.
- Leccióni din Gramatica limbii române, pentru școale populare de Ioan Ilica învățător. — Prețul 50 fil.
- Colinde și cântece populare, culese de T. Daul, inv. — Prețul 50 fil.
- Cartă practică despre cultivarea pomilor și a fructelor, lucrat după manualul lui Paul Goncei, pentru învățători și privați, de Ioan Pop Retezan, învățător. — Prețul 60 fil.
- Scrisori către eleve, de Maria Cioban. — Prețul 1 cor.

Tot solul de cărți didactice pentru școalele noastre populare.

De la 10 exemplare decodată comandate și solvite se dă unul (1) rabat, din care se p. și expedate franco prin postă.
Ea' la câte 1 exemplar singuratic comandat, rugăm a se adăuga încă 10 fil. pentru expedite (franco.)